

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

โดย
นายพนรัตน์ รัตนวิชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF ANALYTICAL READING ACHIEVEMENT OF
MATTHAYOMSUEKSA 1 STUDENTS USING GUIDED READING APPROACH WITH
QUEST METHOD

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (TEACHING THAI LANGUAGE)
Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2021
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำ แบบ QUEST
โดย	นพรัตน์ รัตนวิชัย
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา หอมพุ่ม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.บำรุง ชำนาญเรือ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ดร.สง่า วงศ์ไชย)

61255406 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : การอ่านเชิงวิเคราะห์, การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ, การใช้คำถามนำแบบ QUEST

นาย นพรัตน์ รัตนวิชัย: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 โรงเรียนทวีธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 33 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบก่อนการทดลอง แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

61255406 : Major (TEACHING THAI LANGUAGE)

Keyword : ANALYTICAL READING, A DEVELOPING ACHIEVEMENT, GUIDED READING APPROACH WITH QUEST METHOD

MR. NOPPARAT RATTANAWICHAJ : THE DEVELOPMENT OF ANALYTICAL READING ACHIEVEMENT OF MATTHAYOMSUEKSA 1 STUDENTS USING GUIDED READING APPROACH WITH QUEST METHOD THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR CHAIYOS PAIWITHAYASIRITHAM, Ed.D.

This research aimed to 1) compare matthayomsueksa 1 students' analytical reading achievement before and after learning management using guided reading approach with QUEST method, and to 2) study matthayomsueksa 1 students' opinions towards learning management using guided reading approach with QUEST method. The sample was 33 matthayomsueksa 1/9 students of Taweethapisek School, Wat Arun Sub-district, Bangkok Yai District, in the second semester of the academie year 2021. Experimental design was The one – group pretest-posttest design. The research instruments were 1) analytical reading lesson plans 2) an analytical reading achievement test, and 3) a questionnaire on opinions towards the learning management using guided reading approach with QUEST method. The data were analyzed by mean (*M*), standard deviation (*SD*), and Dependent Samples t-test.

The findings revealed that 1) Matthayomsueksa 1 students' analytical reading achievement after learning management using guided reading approach with QUEST method was significantly higher than before learning management using guided reading approach with QUEST method at a level of .01. 2) The matthayomsueksa 1 students' overall opinions towards learning management using guided reading approach with QUEST method were at a high agreement level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถในการให้คำแนะนำปรึกษาจากอาจารย์ ดร.บำรุง ชำนาญเรือ รองศาสตราจารย์ สมพร ร่วมสุข และรองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา หอมฟุ้ง ประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สง่า วงศ์ไชย ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษกร ปั่นหุ่น และคุณครูพจนารถ มีเครือ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือจนครบถ้วนสมบูรณ์ รวมถึงขอขอบคุณ คุณครูภากร เข้มหนู ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการจัดทำบทความต่อภาษาอังกฤษ

ขอขอบคุณ คณะผู้บริหาร คุณครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 โรงเรียนทวีธาภิเศกที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคุณพี่ราวลัย อินทร์สุข ที่เป็นต้นแบบในการนำขั้นตอนการสอนอ่านตามแนวคิดการอ่านแบบชี้แนะ มาให้ผู้วิจัยได้ใช้ประโยชน์สำหรับการจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ คุณครูชุติมา ประยงค์ และคุณครูอุทัยวรรณ ลำจรี เพื่อนร่วมรุ่นที่คอยให้คำปรึกษาและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ขอขอบพระคุณ คุณครูกนกศรี มิตรานนท์ ที่กรุณาพิสูจน์อักษรวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนแล้วเสร็จ

ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนทุกท่านที่มอบวิชาความรู้และให้ประสบการณ์อันล้ำค่าแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเพื่อนร่วมสาขาวิชาการสอนภาษาไทยที่ได้ให้ความรัก ความอบอุ่นเสมือนครอบครัวเดียวกัน

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อเข็มทราย รัตนวิชัย คุณพี่เสาวณีย์ รัตนวิชัย และทุกคนในครอบครัวที่สนับสนุนทั้งกำลังกาย กำลังใจและกำลังใจด้วยดีเสมอมา คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อบูชาพระคุณ แต่คุณแม่ละเอียด รัตนวิชัย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจสืบต่อไป

นาย นพรัตน์ รัตนวิชัย

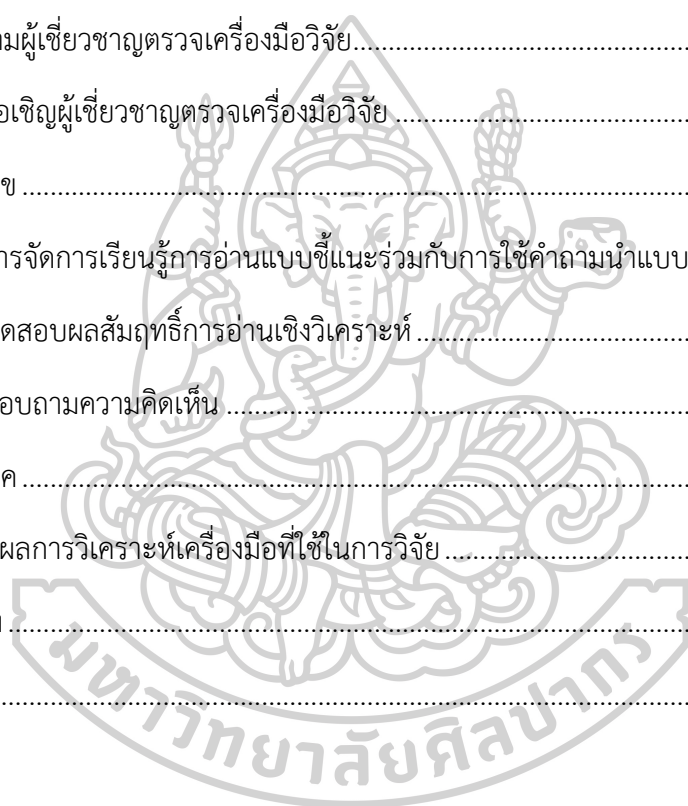
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
คำถามการวิจัย	10
วัตถุประสงค์การวิจัย	10
สมมติฐานการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	12
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และ หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวิธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561).....	14
1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย.....	14
1.1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	14

1.1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	15
1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวิธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561)	16
1.2.1 คำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ..	17
1.2.2 โครงสร้างรายวิชา รหัสวิชา ท21102 วิชา ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	18
2. การอ่านเชิงวิเคราะห์.....	19
2.1 ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์	19
2.2 ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์	20
2.3 องค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์	21
2.4 กระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	24
2.5 วิธีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์	27
2.6 การวัดและประเมินผล การอ่านเชิงวิเคราะห์.....	30
2.7 ประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	32
3. การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ.....	33
3.1 ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ	33
3.2 สาระสำคัญของการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ.....	34
3.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ.....	36
3.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะของพัชรราวลัย อินทร์สุข	37
4. คำถามนำแบบ QUEST	42
4.1 ความเป็นมาของคำถามนำแบบ QUEST.....	42
4.2 องค์ประกอบสำคัญของคำถามนำแบบ QUEST.....	42
5. รูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST	43
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46

6.1 งานวิจัยในประเทศ	46
6.2 งานวิจัยต่างประเทศ	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ขั้นเตรียมการทดลอง	52
1. การศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
2. การกำหนดประชากรและตัวอย่างวิจัย	53
3. การออกแบบรูปแบบการวิจัย.....	54
ขั้นสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	54
1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	54
2. ขั้นการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	54
ขั้นดำเนินการทดลอง.....	65
1. ขั้นก่อนการทดลอง	65
2. ขั้นการทดลอง.....	65
3. ขั้นหลังทดลอง	65
ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล	65
1. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	65
2. การวิเคราะห์ข้อมูล	66
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำ แบบ QUEST มีรายละเอียดดังตารางที่ 10.....	67
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การ อ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST มีรายละเอียดดังตารางที่ 11	68
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	71
สรุปผลการวิจัย.....	71

อภิปรายผล.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	76
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้.....	76
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	77
ภาคผนวก.....	78
ภาคผนวก ก.....	79
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	80
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	81
ภาคผนวก ข.....	85
แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST.....	86
แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์.....	161
แบบสอบถามความคิดเห็น.....	175
ภาคผนวก ค.....	178
ตารางผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	179
รายการอ้างอิง.....	195
ประวัติผู้เขียน.....	202

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ผลการประเมินการรู้เรื่องการอ่านใน PISA ปี 2555-2561	2
ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาไทย สาระการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทวิธาภิเศก	3
ตารางที่ 3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	15
ตารางที่ 4 โครงสร้างรายวิชา รหัสวิชา ท21102 วิชา ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	18
ตารางที่ 5 รูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST.....	45
ตารางที่ 6 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST	55
ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัย ของ Bloom	59
ตารางที่ 8 เกณฑ์ระดับมาตรฐานประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ	62
ตารางที่ 9 เกณฑ์การแปลความหมายค่าระดับความคิดเห็น	62
ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้ คำถามนำแบบQUEST	67
ตารางที่ 11 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การ อ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST	68
ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน	180
ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว	182
ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ	184

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้น 186

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การอ่านเชิงวิเคราะห์ 188

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST 190

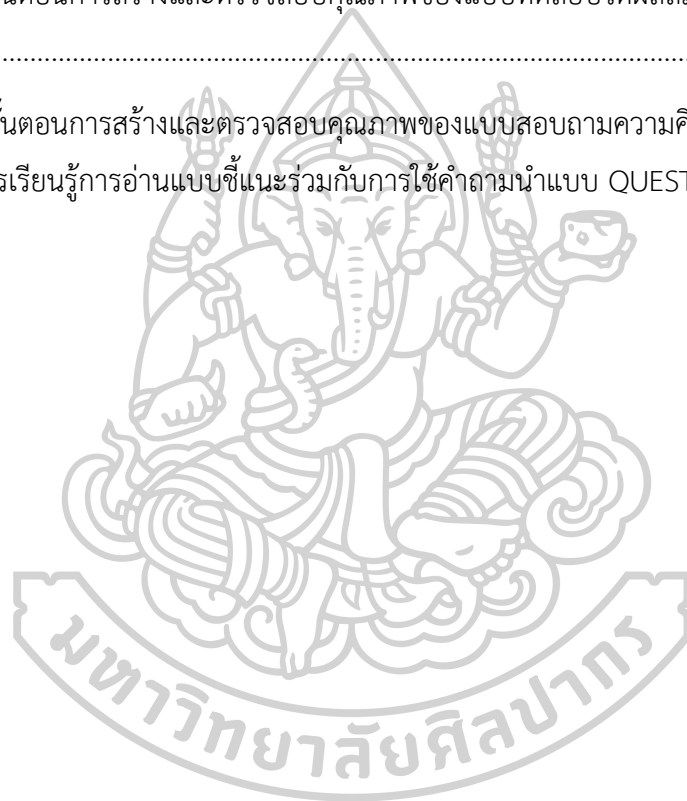
ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์การเชิงวิเคราะห์ 192

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ 194

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST	58
แผนภูมิที่ 3 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิง วิเคราะห์	61
แผนภูมิที่ 4 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST	64

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสารสนเทศ ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ทำให้การดำรงชีวิตของคนในยุคนี้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว ดังนั้นความสามารถในการอ่านจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพิจารณาข้อมูล ข่าวสาร อย่างละเอียดรอบคอบ มีเหตุผลและความน่าเชื่อถือ การจัดการศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคนให้มีความสามารถในการอ่านและการคิดวิเคราะห์ เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ซึ่งได้ชี้จุดเน้นของการพัฒนาศักยภาพคนให้ก้าวทันต่อโลกในศตวรรษที่ 21 ให้มีทักษะความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า พัฒนาเด็กวัยเรียนและวัยรุ่นให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ มีทักษะกระบวนการในการทำงานและทักษะอาชีพ ส่งเสริม สนับสนุนให้มินักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่พัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น การอ่าน การทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) และสอดคล้องกับ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่ชี้ให้เห็นเป้าหมายการพัฒนาด้านนักเรียน โดยมุ่งพัฒนานักเรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) รวมถึงมีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์เป็นความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาในทุกระดับชั้น โดยเฉพาะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่เป็นการอ่านระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายและจุดเน้น ประจำปีงบประมาณ 2564 ในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ปัญหาสถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) สอดคล้องกับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2563 ซึ่งกล่าวถึงการพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพนักเรียน ให้ได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีวินัย มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีทักษะด้านภาษาไทยเพื่อใช้ในการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563: 16)

จะเห็นได้ว่าทักษะสำคัญที่เป็นจุดเน้นและนโยบายในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้ขึ้นไปตามเป้าหมายคือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ในขณะที่เดียวกันการอ่านก็เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการคิดวิเคราะห์ให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการคิดวิเคราะห์ จึงมีความสำคัญที่จะช่วยจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ได้พัฒนาคุณภาพศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้นตามไปด้วย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพของนักเรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่านไว้ว่า ต้องอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ เข้าใจความหมายโดยตรงและโดยนัย จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน แสดงทรรศนะและข้อโต้แย้งเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล และเขียนแผนผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ โดยใช้เหตุผล ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องอย่างมีขั้นตอน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 41)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะกำหนดคุณภาพที่เกี่ยวกับการอ่านไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แต่จากผลการประเมินโครงการ PISA (Program for International Student Assessment) ดำเนินการโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา หรือ OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) ที่มุ่งวัดความสามารถด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ และด้านการอ่านของนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี จาก 79 ประเทศทั่วโลก ตั้งแต่ปี 2555 – 2561 ซึ่งในปี 2561 ประเทศไทยมีนักเรียนเข้าร่วมการประเมินจำนวน 8,633 คน จาก 290 โรงเรียน ซึ่งพบว่าผลการประเมินด้านการอ่านของนักเรียนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562: ออนไลน์) ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินการรู้เรื่องการอ่านใน PISA ปี 2555-2561

ปีที่ประเมิน	คะแนนเฉลี่ย OECD	คะแนนเฉลี่ยประเทศไทย
2555	496 คะแนน	441 คะแนน
2558	493 คะแนน	409 คะแนน
2561	487 คะแนน	393 คะแนน

ที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.), “การแถลงข่าวผลการประเมิน PISA 2018.”

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย OECD และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2561 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 พบว่าด้านการอ่านมีคะแนนลดลงถึง 16 คะแนน และจากการแบ่งระดับความสามารถด้านการอ่านของ PISA พบว่า นักเรียนในประเทศไทยมีระดับความสามารถด้านการอ่านต่ำกว่าระดับพื้นฐานอยู่ที่ร้อยละ 59.5 (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562: ออนไลน์) จากผลการประเมินดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนในประเทศไทยต่ำกว่ามาตรฐานโลก และหากพิจารณาในเรื่องพัฒนาการความสามารถของเด็กไทยที่ควรจะเป็นตามอายุ 15 ปี จะมีความสามารถเท่าระดับเด็กชาติอื่นที่อายุเพียง 12.5 ปี หรือต่ำกว่าอายุ 2.5 ปี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 10)

นอกจากนี้ จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาไทย สาระการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทวีธาภิเศก ปี 2560 - 2562 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยไม่สูงมากนัก ดังนี้

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาไทย สาระการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทวีธาภิเศก

ปีการศึกษา	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเต็ม	สาระการเรียนรู้การอ่าน	
			<i>M</i>	<i>SD</i>
2560	452	100	55.42	19.46
2561	438	100	63.38	20.59
2562	428	100	51.44	19.52

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), “รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)”

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาไทย สาระการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทวีธาภิเศก ในปี 2560 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.42 ในปี 2561 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 63.38 ในปี 2562 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 51.44 และในปี 2563 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 57.30 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยยังไม่สูงนัก (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2563) จากผลการประเมินดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมีทักษะความสามารถในการอ่านที่ไม่สูงมากนัก ซึ่งไม่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2563 ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีวินัย มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

มีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีทักษะด้านภาษาไทยเพื่อใช้ในการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563: 16) ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะการสอนให้นักเรียนมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์นั้นเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ยาก ดังที่ Heiman, Blair and Rupley (1994: 371, อ้างถึงใน ชยพร กระต่ายทอง, 2552: 4) ได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า การสอนให้นักเรียนมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นงานที่ยากที่สุดของครูสอนภาษา เพราะมีนักเรียนน้อยมากที่สามารถอ่านและจำแนกข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้นั้นเป็นเรื่องยาก ซึ่งจะต้องหาวิธีแก้ไขปัญหาและพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างเร่งด่วน โดยปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นอาจมีเหตุและปัจจัยหลายประการที่ทำให้นักเรียนไม่สามารถอ่านคิดวิเคราะห์ได้

ปัญหาการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์เกิดขึ้นได้เสมอ เนื่องจากนักเรียนอ่านเพื่อจำเนื้อเรื่องมากกว่าอ่านเพื่อคิด ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 23), จิรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2556: 43), ศิวากานท์ ปทุมสูติ (2554: 17-22) และ Nakanishi (2014: 149-153) ได้กล่าวถึงปัญหาการจัดการเรียนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ สรุปได้ว่า สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์มาจากปัจจัยหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางทำให้นักเรียนไม่สามารถถ่ายทอดวิธีคิดเชิงวิเคราะห์ได้อย่างเต็มที่ ด้านระยะเวลาจะต้องมีระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ในบทอ่าน ด้านระดับความสามารถนักเรียน ต้องคำนึงถึงความสามารถของนักเรียนในการเลือกอ่านเนื้อหาที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง รวมถึง ด้านสภาพแวดล้อมของห้องเรียน ที่ต้องเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ มีมุมส่งเสริมการเรียนรู้ หรือป้ายนิเทศให้ความรู้ต่าง ๆ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนทั้งสิ้น

การแก้ปัญหาดังกล่าวถือเป็นเรื่องสำคัญที่ครูจะต้องหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้น จากการศึกษาแนวทางการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ พบว่า มีแนวคิด ทฤษฎี เทคนิค และวิธีสอน ที่ช่วยพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์หลายวิธี เช่น เทคนิค KWLH Plus การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R การจัดการกิจกรรมด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด PQ4R นอกจากนี้ ยังพบว่าการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้นำ (Guided reading approach) ซึ่งเป็นแนวคิดที่ Fountas and Pinnell (2013) พัฒนาขึ้น มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างอิสระ (independent reading) ของนักเรียน ซึ่งมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ คือ ครูจะเป็นผู้ชี้แนะแนวทางการอ่านให้นักเรียน ก่อนที่จะได้อ่านบทอ่านที่เหมาะสม มีการแบ่งกลุ่มตามระดับความสามารถของนักเรียน ให้นักเรียนได้

ฝึกการใช้กลวิธีการอ่านที่หลากหลาย เริ่มอ่านบทอ่านจากระดับความง่ายไปยาก ได้ร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มเพื่อนเพื่อเลื่อนระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้น ครู มีบทบาทสำคัญในการประเมินความสามารถของนักเรียนเพื่อให้ความช่วยเหลือและให้คำชี้แนะอย่าง ใกล้ชิด นอกจากนี้ ยังพบว่าผลการวิจัยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้นะ สามารถพัฒนา ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้นักเรียนได้ เช่น พิชราวลัย อินทร์สุข (2560) ได้นำรูปแบบ จัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้นะ มาใช้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยได้พัฒนาเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นกระตุ้นความสนใจ ขั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ ขั้นอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม ขั้นประเมินความ เข้าใจของตนเอง และขั้นตอบสนองต่อบทอ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลการทดสอบหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 7.47 และ 16.78 ตามลำดับ

นอกจากนี้ ยังพบการใช้รูปแบบคำถามนำแบบ QUEST ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย Barkhuizen (2002) จากภาควิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยไอ้คแลนด์ ประเทศนิวซีแลนด์ เป็นรูปแบบ คำถามนำที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนได้ เพราะเป็นรูปแบบการตั้งคำถามนำให้นักเรียนได้ตอบคำถามด้วยตัวเอง มีความยืดหยุ่นตามบริบทของ บทอ่าน โดยมีครูคอยชี้แนะแนวทางการอ่านและการตอบคำถามให้นักเรียน Barkhuizen (2002, อ้างถึงใน ปวีณสุตา ขยันการ, 2561: 6) ได้เสนอวิธีการใช้คำถามนำแบบ QUEST ไว้ 5 ประการ คือ 1) Q (Question) คือ คำถามจุดประกายความรู้ เป็นคำถามที่เกิดขึ้นหลังจากนักเรียนได้ อ่านบทอ่านแล้ว เพื่อจุดประกายความรู้ในสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ หรือมีการโต้แย้งในประเด็นต่าง ๆ 2) U (Unhappy) คือ คำถามสืบหาจุดอ่อนเป็นคำถามที่ให้ผู้อ่านประเมินค่า หรือตัดสินคุณค่าจากเรื่องที่อ่านในเชิงลบ เพื่อค้นหาจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในเรื่องที่อ่านที่ทำให้รู้สึก ไม่มีความสุขเมื่อได้อ่านบทอ่าน 3) E (Excellent, Excited) คือ คำถามสืบหาจุดเด่น เป็นคำถามที่ให้ ผู้อ่านได้แสดง ความคิดเห็นเชิงบวกจากเรื่องที่อ่าน และประเมินคุณค่าในย่อหน้าหรือส่วนย่อยที่เป็น จุดเด่นภายในเรื่อง ที่ทำให้เกิดความตื่นเต้น ความน่าสนใจ 4) S (Strength) คือ คำถามสืบหาจุดแข็ง เป็นคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนได้อ่านอย่างละเอียด โดยใช้ความรู้ความคิดในการตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น หาเหตุผลข้อสรุปและข้อสนับสนุน และประเมินคุณค่า ของบทอ่านจากภาพรวมทั้งหมด 5) T (Theme) คือ คำถามสืบหาจุดสำคัญ เป็นคำถามที่ให้นักเรียน มุ่งเน้นไปที่สาระสำคัญ จุดมุ่งหมายของผู้เขียน ความหมายโดยนัย และบทสรุปของเรื่อง นอกจากนี้ รูปแบบคำถามนำยังสามารถยืดหยุ่นหรือสลับข้อคำถามให้สอดคล้องกับบทอ่านได้ เช่น สลับจาก QUEST เป็น TESQU หรือ TESUQ เป็นต้น อีกทั้งนักเรียนสามารถตัดหรือเพิ่มคำถามย่อยในแต่ละ ส่วนของคำถามหลักได้อีกด้วย

Barkhuizen (2002) ได้ทดลองใช้คำถามนำแบบ QUEST กับตัวอย่างวิจัยจำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นนักศึกษาครุระดับปริญญาโทสาขาการสอนภาษาอังกฤษ ณ มหาวิทยาลัยในแอฟริกาใต้ และกลุ่มที่สองเป็นนักศึกษาระดับ ปริญญาโท สาขาการสอนภาษาอังกฤษ ณ มหาวิทยาลัยในนิวซีแลนด์ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีประสบการณ์ที่ดีต่อการใช้คำถามนำแบบ QUEST ในการอ่านและเขียนอย่างมีวิจารณญาณ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการใช้คำถามนำแบบ QUEST เป็นวิธีที่มีประโยชน์ และเป็นกรอบแนวคิดในการเขียนงานเชิงวิชาการและการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้ นอกจากนี้ เนตรนภา สวยสี (2560) ยังได้นำการใช้คำถามนำแบบ QUEST มาใช้พัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อมา ปวีณสุดา ชัยนการ (2561) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนโดยใช้คำถามนำแบบ QUEST ผลการวิจัยพบว่า สามารถทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและมีความคิดเห็นต่อการใช้คำถามนำแบบ QUEST ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิจัยข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้อ่านแบบชี้นำ (Guided reading approach) และการใช้คำถามนำแบบ QUEST สามารถพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้นักเรียนได้ เนื่องจากการใช้คำถามนำแบบ QUEST เป็นการนำรูปแบบของตั้งคำถามนำ 5 ประเภทมาให้นักเรียนอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ วิเคราะห์ และประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้ โดยตอบสนองต่อการอ่านและนำเสนอผ่านงานเขียนของนักเรียนได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้นำ (Guided reading approach) และการใช้คำถามนำแบบ QUEST มาใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ การอ่านเชิงวิเคราะห์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทวีธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับนักเรียนในศตวรรษที่ 21 และยังเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้ครูจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้นำ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้นำ (Guided reading approach) และการใช้คำถามนำแบบ QUEST ดังนี้

การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ (Guided reading approach) เป็นแนวคิดที่พัฒนาขึ้นโดย Fountas and Pinnell (2013) มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านให้นักเรียนที่มีความสามารถระดับเดียวกัน ร่วมกันวิเคราะห์ แยกแยะ ทารายละเอียดจากบทอ่าน โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะและเสริมต่อการเรียนรู้ กระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ที่ได้จากการอ่าน พิชราวลัย อินทร์สุข (2560) ได้นำการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ มาพัฒนาจนได้ขั้นตอนการสอนอ่านตามการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความสนใจ ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ ขั้นที่ 3 ขั้นอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง และ ขั้นที่ 5 ขั้นตอบสนองต่อบทอ่าน

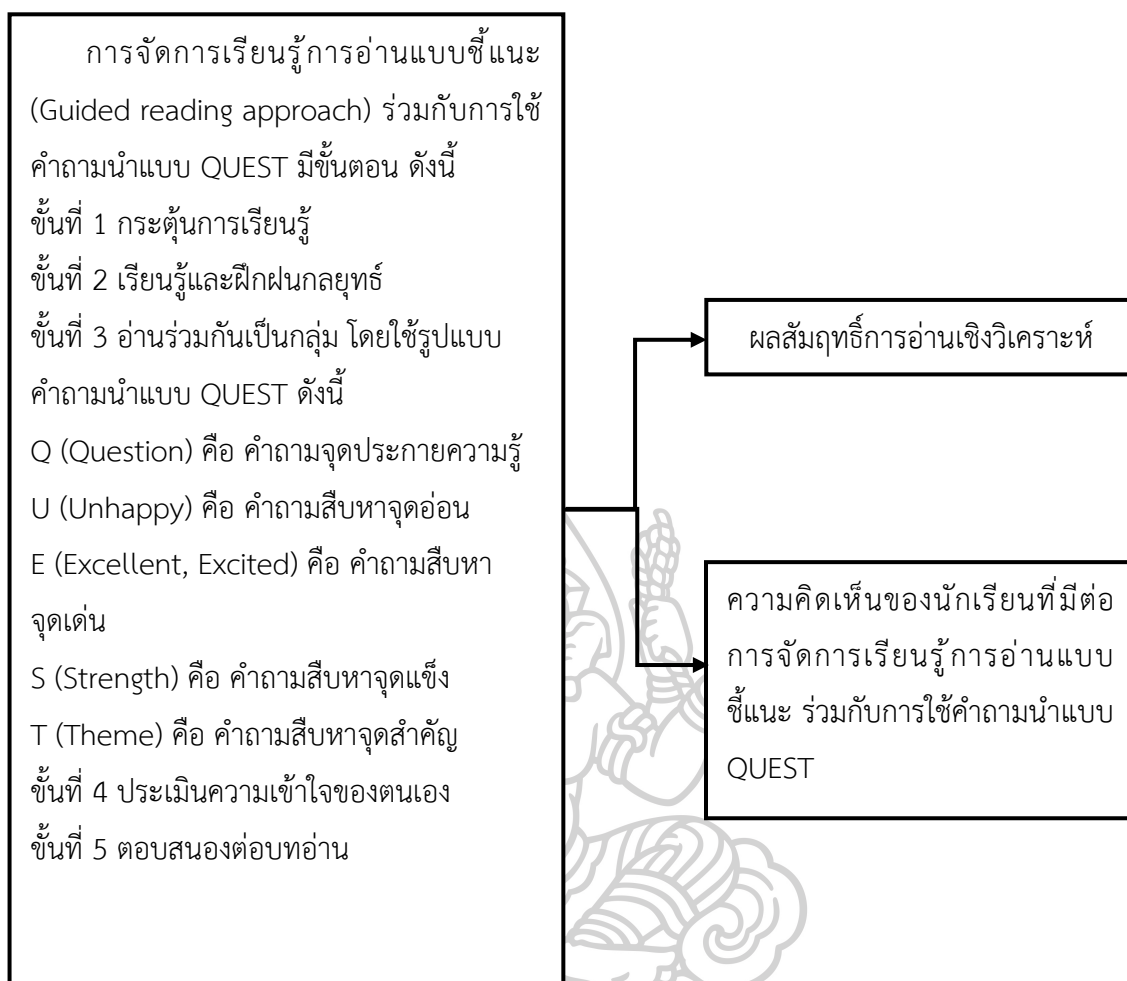
คำถามนำแบบ QUEST พัฒนาขึ้นโดย Barkhuizen (2002) มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ นักเรียนอ่าน คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งเรียนรู้กระบวนการอ่านด้วยตนเองจากการตอบคำถาม ซึ่งมีรูปแบบของคำถาม 5 ประเภท คือ 1) Q (Question) คือ คำถามจุดประกายความรู้ เป็นคำถามที่เกิดขึ้นหลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านแล้ว เพื่อจุดประกายความรู้ในสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ หรือมีการโต้แย้งในประเด็นต่าง ๆ 2) U (Unhappy) คือ คำถามสืบหาจุดอ่อน เป็นคำถามที่ให้ผู้อ่านประเมินค่าหรือตัดสินคุณค่าจากเรื่องที่อ่านในเชิงลบ เพื่อค้นหาจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในเรื่องที่อ่านที่ทำให้รู้สึกไม่มีความสุขเมื่อได้อ่านบทอ่าน 3) E (Excellent, Excited) คือ คำถามสืบหาจุดเด่น เป็นคำถามที่ให้ผู้อ่านได้แสดงความคิดเห็นเชิงบวกจากเรื่องที่อ่าน และประเมินคุณค่าในย่อหน้าหรือส่วนย่อยที่เป็นจุดเด่นภายในเรื่อง ที่ทำให้เกิดความตื่นเต้น ความน่าสนใจ 4) S (Strength) คือ คำถามสืบหาจุดแข็ง เป็นคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนได้อ่านอย่างละเอียด โดยใช้ความรู้ความคิดในการตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น หาเหตุผลข้อสรุป และข้อสนับสนุน และประเมินคุณค่าของบทอ่านจากภาพรวมทั้งหมด 5) T (Theme) คือ คำถามสืบหาจุดสำคัญ เป็นคำถามที่ให้นักเรียนมุ่งเน้นไปที่สาระสำคัญ จุดมุ่งหมายของผู้เขียน ความหมายโดยนัย และบทสรุปของเรื่อง

ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนการสอนอ่านแบบชี้แนะ ของพิชราวลัย อินทร์สุข (2560) มาปรับใช้ร่วมกับคำถามนำแบบ QUEST โดยปรับขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ขั้นกระตุ้นการเรียนรู้ ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้การเล่าเรื่องหรือประสบการณ์ การใช้คำถามนำ การชมวิดิทัศน์ ภาพวาด การซักถามเกี่ยวกับคำศัพท์และรูปแบบของบทอ่าน 2) ขั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ ครูนำเสนอการใช้กลวิธีการอ่านตามความเหมาะสมกับบทอ่าน เช่น การค้นหาความหมายของคำศัพท์ การคาดเดาเหตุการณ์ การซักถาม การแยกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น การค้นหาสาระสำคัญ การวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่อง เป็นต้น และให้นักเรียนได้ฝึกใช้กลวิธีการอ่านกับกลุ่มเพื่อน 3) ขั้นการอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้กลวิธีการอ่านมาทำความเข้าใจบทอ่านร่วมกัน ตลอดจนร่วมกันอภิปรายและ

ตอบคำถามโดยใช้คำถามนำแบบ QUEST ทั้ง 5 รูปแบบ ซึ่งนักเรียนเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมของบทอ่าน ดังนี้ 1) Q (Question) คำถามจุดประกายความรู้ 2) U (Unhappy) คำถามสืบหาจุดอ่อน 3) E (Excellent, Excited) คำถามสืบหาจุดเด่น 4) S (Strength) คำถามสืบหาจุดแข็ง และ 5) T (Theme) คำถามสืบหาจุดสำคัญ 4) ชั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง เป็นขั้นที่นักเรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของตนเองโดยพิจารณาการตอบคำถามนำแบบ QUEST ทั้ง 5 รูปแบบ และครูเป็นผู้ประเมินผลการอ่านของนักเรียนจากการทำกิจกรรมตอบคำถามโดยใช้คำถามนำแบบ QUEST 5) ชั้นตอบสนองต่อบทอ่าน เป็นขั้นที่นักเรียนทำภาระงานที่ได้รับมอบหมายด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การพูดเล่าเรื่อง การเขียนสรุปความ การทำผังกราฟิก การทำโปสเตอร์ การทำแบบฝึกหัด การประดิษฐ์ชิ้นงาน ฯลฯ และนำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

จากการศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้หรือไม่
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างวิจัย

1.1 ประชากรวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทวิธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 12 ห้องเรียน รวม 382 คน

1.2 ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 โรงเรียนทวิธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 33 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

2.2 ตัวแปรตาม (dependent Variables) คือ

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ
ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้เนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้
และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยใช้
บทอ่านจากนิทานพื้นบ้าน ชาว บทความ และเรื่องสั้น

4. ระยะเวลาในการทดลอง

ผู้วิจัยทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โดยกำหนดระยะเวลาทดลอง
4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 8 คาบ โดยไม่รวมการทดสอบก่อน
การจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ผู้วิจัยได้กำหนดนิยาม
ศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST หมายถึง
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับจากขั้นตอนของ พิชราวลย์ อินทร์สุข (2560) มาใช้ร่วมกับการใช้
คำถามนำแบบ QUEST ประกอบด้วย 5 ขั้น ดังนี้ 1) ขั้นกระตุ้นการเรียนรู้ ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้
การเล่าเรื่องหรือประสบการณ์ การใช้คำถามนำ การชมวิดิทัศน์ ภาพวาด การซักถามเกี่ยวกับคำศัพท์
และรูปแบบของบทอ่าน 2) ขั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ ครูนำเสนอการใช้กลวิธีการอ่านตามความ
เหมาะสมกับบทอ่าน เช่น การค้นหาความหมายของคำศัพท์ การคาดเดาเหตุการณ์ การซักถาม การ
แยกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น การค้นหาสาระสำคัญ การวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่อง เป็นต้น และให้
นักเรียนได้ฝึกใช้กลวิธีการอ่านกับกลุ่มเพื่อน 3) ขั้นการอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้
กลวิธีในการอ่านมาทำความเข้าใจบทอ่านร่วมกัน ตลอดจนร่วมกันอภิปรายและตอบคำถามโดยใช้
คำถามนำแบบ QUEST ทั้ง 5 รูปแบบ ซึ่งนักเรียนเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมของบทอ่าน ดังนี้

1) Q (Question) คำถามจุดประกายความรู้ 2) U (Unhappy) คำถามสืบหาจุดอ่อน

3) E (Excellent, Excited) คำถามสืบหาจุดเด่น 4) S (Strength) คำถามสืบหาจุดแข็ง และ 5) T (Theme) คำถามสืบหาจุดสำคัญ 4) ชั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง เป็นขั้นที่นักเรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของตนเองโดยพิจารณาการตอบคำถามนำแบบ QUEST ทั้ง 5 รูปแบบ และครูเป็นผู้ประเมินผลการอ่านของนักเรียนจากการทำกิจกรรมตอบคำถามโดยใช้คำถามนำแบบ QUEST 5) ชั้นตอบสนองต่อบทอ่าน เป็นขั้นที่นักเรียนทำภาระงานที่ได้รับมอบหมายด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การพูดเล่าเรื่อง การเขียนสรุปความ การทำผังกราฟิก การทำโปสเตอร์ การทำแบบฝึกหัด การประดิษฐ์ชิ้นงาน ฯลฯ และนำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

2. ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง คະแนนการตอบคำถาม การลำดับเหตุการณ์ การแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น การค้นหาสาระสำคัญ อารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียน การตั้งคำถาม และคำตอบเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง แยกแยะจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง ทรรศนะ ตลอดจนวิเคราะห์รูปแบบของภาษาที่ใช้เขียนซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

4. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทวีธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. การสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงขึ้น

2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย นำไปใช้พัฒนาความสามารถทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้แก่นักเรียน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวีธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561)

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

1.1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวีธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561)

2. การอ่านเชิงวิเคราะห์

2.1 ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.2 ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.3 องค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.4 กระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.5 วิธีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์

2.6 การวัดและประเมินผล การอ่านเชิงวิเคราะห์

2.7 ประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์

3. การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ

3.1 ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ

3.2 สาระสำคัญของการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ

3.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ

3.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะของพัชราวลัย อินทร์สุข

4. คำถามนำแบบ QUEST

4.1 ความเป็นมาของคำถามนำแบบ QUEST

4.2 องค์ประกอบสำคัญของคำถามนำแบบ QUEST

5. รูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวีธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561)

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้นักเรียนในแต่ละช่วงชั้นต้องเรียนทั้งหมด 5 สาระการเรียนรู้ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาเพื่อการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ เขียนย่อความ เขียนในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 เลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ พุดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1.1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ คือ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน มีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย - บทร้อยแก้วที่เป็นบทบรรยาย - บทร้อยกรอง เช่น กลอน กาพย์ และโคลง
	2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน 3. ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน 4. ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน 5. ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณาจากบริบท 6. ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - เรื่องเล่าจากประสบการณ์ - เรื่องสั้น - บทสนทนา - นิทานชาดก - วรรณคดีในบทเรียน - งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ - บทความ - สารคดี - บันเทิงคดี - เอกสารทางวิชาการที่มีคำ ประโยค และข้อความที่ต้องใช้บริบทช่วยพิจารณาความหมาย - งานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจเชิงสร้างสรรค์

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	7. ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระดับที่ยากขึ้น	การอ่านและปฏิบัติตามเอกสารคู่มือ
	8. วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	9. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน

ที่มา : ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวีธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561)

หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) โรงเรียนทวีธาภิเศก เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดคำอธิบายรายวิชา และโครงสร้างรายวิชาไว้ดังนี้

1.2.1 คำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท21102 รายวิชา ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ศึกษาการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน การระบุเหตุผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน การระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ ศึกษาคำเปรียบเทียบ คำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน การวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตหลักการเขียนสื่อสาร เขียนบรรยายประสบการณ์ เขียนเรียงความ เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านหลักการเล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู การประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ การพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนาการสร้างคำในภาษาไทยการวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยคการวิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียนการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี 11 หลักการสรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน หลักการท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

ฝึกทักษะอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง ฝึกระบุเหตุ ผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบ คำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ ฝึกวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ฝึกเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้องชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน เขียนเรียงความ เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน ฝึกการเล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา สร้างคำในภาษาไทย คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน คำพ้อง ฝึกวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน แต่งบทร้อยกรอง กาพย์ยานี 11 ฝึกสรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ตลอดจนสามารถท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

เพื่อให้มีมารยาทและนิสัยรักการอ่าน การเขียน การพูดการฟังการดู รวมทั้งทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีวิจรรย์ญาณในการเลือกเรื่องที่ฟังและดู มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด เห็นคุณค่า ความสำคัญของภาษาไทย รักษาภาษาไทย วรรณคดี วรรณกรรมไทย ไว้เป็นสมบัติและมรดกทางวัฒนธรรม

ตัวชี้วัด

ท 1.1	ม.1/1	ม.1/2	ม.1/3	ม.1/4	ม.1/5	ม.1/6	ม.1/8
ท 2.1	ม.1/2	ม.1/3	ม.1/4	ม.1/5			
ท 3.1	ม.1/2	ม.1/4	ม.1/5				
ท 4.1	ม.1/2	ม.1/3	ม.1/4	ม.1/5			
ท 5.1	ม.1/1	ม.1/5					

รวมทั้งหมด 20 ตัวชี้วัด

1.2.2 โครงสร้างรายวิชา รหัสวิชา ท21102 วิชา ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตารางที่ 4 โครงสร้างรายวิชา รหัสวิชา ท21102 วิชา ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (คาบ)
6	พิจารณา วรรณกรรม	ท 1.1 ม.1/2 ท 1.1 ม.1/3 ท 1.1 ม.1/4 ท 1.1 ม.1/5 ท 1.1 ม.1/6 ท 1.1 ม.1/8	2. จับใจความสำคัญจาก เรื่องที่อ่าน 3. ระบุเหตุและผล และ ข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน 4. ระบุและอธิบายคำ เปรียบเทียบ และคำที่มี หลายความหมายในบริบท ต่าง ๆ จากการอ่าน 5. ตีความคำยากใน เอกสารวิชาการ โดย พิจารณาจากบริบท 6. ระบุข้อสังเกตและความ สมเหตุสมผลของงานเขียน ประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ 8. วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับ จากการอ่านงานเขียน อย่างหลากหลายเพื่อ นำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	การอ่านจับใจความจากสื่อ ต่าง ๆ เช่น - เรื่องสั้น - นิทานชาดก - สารคดี - ขันเท็จคดี - เอกสารทางวิชาการที่มีคำ ประโยค และข้อความที่ ต้องให้บริบทช่วยพิจารณา ความหมาย - งานเขียนประเภทชักจูง โน้มน้าวใจเชิงสร้างสรรค์ การอ่านหนังสือตามความ สนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจ และเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและ นักเรียนกำหนดร่วมกัน	15

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องพิจารณาวรรณกรรม โดยใช้ตัวชี้วัดในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 รวมทั้งสิ้น 6 ตัวชี้วัด และได้เลือกบทอ่านที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอ่านวิเคราะห์ จำนวน 4 ประเภท คือ นิทาน ข่าว บทความและเรื่องสั้น

2. การอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านที่ต้องใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์มาสร้างความเข้าใจบทอ่านให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียน โดยกระตุ้นให้ผู้อ่านพิจารณาแยกแยะ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างข้อสนับสนุนและข้อสรุป มีนักวิชาการด้านการอ่านได้เรียกชื่อการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้ การอ่านเพื่อวิเคราะห์ (สมพิศ คูศรีพิทักษ์, 2536: 628) การอ่านวินิจสาร (สมบัติ จำปาเงินและสำเนียง มณีกาญจน์, 2548: 100) การอ่านเชิงวิเคราะห์สาร (อรจิรา อัจฉริยไพบูลย์, 2560: 5) และการอ่านวิเคราะห์ (สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560: 30)

2.1 ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

การุณันท์ รัตนแสนวงษ์ (2555: 52) ได้กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการแยกแยะเรื่องราวออกเป็น ส่วน ๆ ตามประเภทและลักษณะของเนื้อหา โดยใช้เหตุผลประกอบด้วยความรอบคอบ ต้องอ่านอย่างละเอียดทุกตัวอักษร และเมื่ออ่านจบแล้วต้องแยกแยะให้ได้ว่าอะไรคือข้อเท็จจริง อะไรคือข้อคิดเห็น

รินฤทัย สัจจพันธุ์ (2557: 292) ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า เป็นการแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งที่อ่าน ไม่ว่าจะป็นรูปแบบ กลวิธี หรือภาษาที่ใช้เขียน

อรจิรา อัจฉริยไพบูลย์ (2560: 5) ให้คำจำกัดความของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่าเป็นกระบวนการอ่านเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยใช้ทักษะความรู้ทางภาษา ประสบการณ์ ตลอดจนวิจรณ์ญาณของผู้อ่านเข้ามาพิจารณา ไตร่ตรอง ใคร่ครวญสาระสำคัญของเรื่องอย่างละเอียดถี่ถ้วน และรอบคอบ เพื่อแยกแยะหาเหตุผลจากสารที่เป็นข้อเท็จจริง (fact) ออกจากส่วนที่เป็นข้อคิดเห็น (opinion) และอารมณ์ความรู้สึก (emotion) ของผู้เขียน เพื่อให้เข้าใจเจตนาของผู้เขียน และเนื้อหาของสารัตถะของเรื่อง

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560: 30) ให้ความหมายว่าการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือการอ่านเพื่อแยกแยะให้ได้ว่าเรื่องที่อยู่ในบทอ่านนั้นแบ่งเป็นส่วน ๆ ได้อย่างไร และพิจารณาให้ได้ว่า ส่วนต่าง ๆ เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันอย่างไร ในการอ่านเชิงวิเคราะห์

ผู้อ่านไม่เพียงตั้งคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร เท่านั้น แต่ต้องตั้งคำถามต่อไปว่าทำไม หรือเพราะเหตุใด แล้วเป็นอย่างไร หรือน่าจะเป็นอย่างไร

Bloom (1956) ได้กล่าวถึงการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นความสามารถในการระบุและจำแนกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ พร้อมกับค้นหาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเหล่านั้นว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร เพื่อที่จะเข้าใจและเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องราวนั้น ๆ

Adler and Van (1972: 19) ได้อธิบายว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านอย่างละเอียด และเป็นระบบซึ่งจะต้องมีเวลาในการอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วน โดยผู้อ่านต้องมีการตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

Thompson (2019) ได้ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นทักษะการอ่านระดับสูงที่มากกว่าความเข้าใจพื้นฐาน โดยผู้อ่านต้องทำความเข้าใจในเนื้อความและแยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ อย่างละเอียด

จากคำจำกัดความดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านที่ต้องใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ มาสร้างความเข้าใจบทอ่านให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียน มีการแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ค้นหาสาระสำคัญ อารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียน มีการตั้งคำถามและคำตอบเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของผู้แต่ง ทรรศนะ ตลอดจนรูปแบบของภาษาที่ใช้เขียน

2.2 ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาระดับสติปัญญาและทักษะการแสวงหาความรู้ของนักเรียน เนื่องจากเป็นการอ่านระดับสูงที่มีความซับซ้อนและต้องอ่านอย่างละเอียด (Adler and Van, 1972) สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553: 9) ที่กล่าวไว้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น เช่น การอ่านเชิงวิเคราะห์ข้อความ คำกล่าวอ้างต่าง ๆ โดยพิจารณาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างข้อสนับสนุนและข้อสรุป หลักฐานที่นำมาสนับสนุนจะช่วยให้เราพบความถูกต้องหรือผิดพลาดของข้อสนับสนุนนั้น นอกจากนี้ Bosnak (2011: 196-200), Long (2012: 10-11), จิรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2556: 206) และดวงใจ ไทยอุบุญ (2554: 47) ยังให้ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ มีความสำคัญในการแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของบทอ่านที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันกับองค์ประกอบเหล่านั้น ทำให้เข้าใจวัตถุประสงค์ ข้อมูล ประเด็น

ปัญหา ประเด็นสำคัญ ข้อสรุปทฤษฎี มุมมอง และการประยุกต์ใช้ทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่อ่านได้อย่างลึกซึ้ง ซึ่งจะต้องใช้ความรู้ สติปัญญา ถ่ายทอดเป็นความคิดหรือแสดงความคิดเห็นได้

จากการศึกษาความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์สรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการใช้ชีวิตในปัจจุบัน เพราะเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ จากข้อมูลข่าวสารหรือเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งนอกจากความรู้ ความเข้าใจ จากบทอ่านแล้ว ผู้อ่านจะต้องพิจารณาเรื่องราวนั้น ๆ ให้ละเอียดถี่ถ้วน แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของบทอ่านอย่างมีเหตุผล ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้ข้อมูล ข่าวสารจากเนื้อเรื่องอย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.3 องค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านเพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของบทอ่านที่ละส่วนอย่างละเอียด เพื่อนำไปสู่การประเมินคุณค่าของงานเขียน ซึ่งจะต้องมีการพิจารณาองค์ประกอบสำคัญของบทอ่านนั้น ๆ มีนักวิชาการด้านการอ่านหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

ไสว พักขาว (2546: 42) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการตีความ หมายถึง ความพยายามจะทำความเข้าใจและให้เหตุผลแก่สิ่งที่เราต้องการจะวิเคราะห์ เพื่อแปลความหมายสิ่งที่ไม่ปรากฏของสิ่งนั้น
2. ความรู้ความเข้าใจเรื่องที่จะวิเคราะห์ ผู้วิเคราะห์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์ดีพอเสียก่อน ไม่เช่นนั้นจะเป็นการใช้ความรู้สึกส่วนตัว
3. ความช่างสังเกต ช่างสงสัย และซักถาม คุณสมบัติจะทำให้ผู้วิเคราะห์ได้ข้อมูลที่มากเพียงพอที่จะวิเคราะห์ได้
4. ความสามารถหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล โดยเริ่มจากการแจกแจงข้อมูล เพื่อให้เห็นภาพรวมเสียก่อน จากนั้นจึงคิดหาเหตุผลเชื่อมโยงสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อค้นหาความจริง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553: 40-41) ได้แบ่งองค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ดังนี้

1. ความหมายในการตีความ เป็นการทำความเข้าใจและให้เหตุผลในสิ่งที่ต้องการจะวิเคราะห์ เพื่อแปลความหมายที่ไม่ปรากฏโดยตรงของสิ่งนั้น โดยใช้เกณฑ์ที่แต่ละคนใช้ในการตีความ ซึ่งจะไม่เหมือนกันตามความรู้ ประสบการณ์ของแต่ละคน รวมถึงการเชื่อมโยงด้วยเหตุผล

2. ความรู้และเข้าใจในเนื้อเรื่อง เป็นการใช้ความรู้พื้นฐานที่ผู้วิเคราะห์ต้องมี เพราะทำให้กำหนดเนื้อหาที่จะวิเคราะห์และจำแนกได้ว่าเรื่องที่วิเคราะห์เกี่ยวข้องกับอะไร มีการจัดลำดับความสัมพันธ์อย่างไร

3. ช่างสังเกต ช่างสงสัย ช่างถาม เป็นสิ่งสำคัญที่นักวิเคราะห์จะต้องมีทั้งสามสิ่งนี้ เพราะจะนำไปสู่การสืบค้นความจริงและเกิดความชัดเจนในประเด็นที่ต้องการวิเคราะห์ ขอบเขตของคำถามจะต้องยึดหลัก 5W 1H คือ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) เพราะเหตุใด (Why) และ อย่างไร (How)

4. ความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล เป็นความสามารถในการใช้เหตุผลจำแนกว่าสิ่งใดเป็นความจริง สิ่งใดเป็นความเท็จ สิ่งใดมีรายละเอียดสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 5-11) อธิบายถึงองค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายของผู้เขียน การเข้าใจจุดมุ่งหมายหรือเจตนาของผู้เขียนในการเขียนข้อความใด ๆ ช่วยให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาสาระและความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อถึงผู้อ่านได้ดีขึ้น เพราะการรู้จุดมุ่งหมายของผู้เขียนอาจทำให้ผู้อ่านเกิดมุมมองหรือการสรุปความหมายเกี่ยวกับเนื้อหาสาระในข้อความได้ลึกซึ้งขึ้น

2. ความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและความคิดเห็น ในการอ่านเนื้อหาต่าง ๆ ผู้อ่านมักคิดว่าสิ่งที่ผู้เขียนกล่าวไว้เป็นความจริงและเชื่อไปตามนั้น ในฐานะผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายอย่างแท้จริงเกี่ยวกับเรื่องราวที่ผู้เขียนนำเสนอ รวมทั้งพิจารณา ติความ หรือวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งที่ผู้เขียนกล่าวด้วย ต้องรู้จักความแตกต่างระหว่างประโยคที่เป็นข้อเท็จจริงและประโยคที่เป็นการแสดงความคิดเห็น

3. ความมีอคติในข้อความ เมื่อผู้อ่านได้อ่านเรื่องราวบทความ ข่าวสาร ข้อเขียนวิชาการจะพบประโยคที่ผู้เขียนแสดงอคติต่อเรื่องต่าง ๆ โดยอาจจะเป็นความคิดเห็น ความเชื่อ ความชอบหรือไม่ชอบที่ขาดเหตุผลที่น่าเชื่อถือได้มาสนับสนุน หรือการตัดสินใจล่วงหน้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ผู้เขียนมักจะนำเสนอประโยคหรือข้อความด้วยการเลือกใช้ถ้อยคำที่ปลุกเร้าอารมณ์ของผู้อ่าน ซึ่งอาจมีอิทธิพลให้ผู้อ่านคล้อยตามได้

4. อารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียน การแสดงอารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียน มักจะสอดคล้องสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายในการเขียนข้อความ ผู้อ่านควรเข้าใจและรู้จักคำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก (tone word) ที่ผู้เขียนมักจะใช้กันอยู่ทั่วไป เช่น คำที่จริงจัง ตรงไปตรงมา มีอารมณ์ขัน สingsอน วิพากษ์วิจารณ์ กล่าวโทษ เยาะเย้ย ถากถาง และเป็นกันเอง

5. แบบแผนการเรียบเรียงของผู้เขียน การเข้าใจแบบแผนการเรียบเรียงและการใช้ประโยชน์จากคำและวลีชี้แนะการทำความเข้าใจเนื้อหาสาระและความคิดในข้อความ จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความสามารถของผู้อ่านในการใช้ภาษา คือการรู้ความหมายของคำและวลีที่ใช้ในประโยคและรู้ความหมายของประโยคด้วย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแบบแผนการเรียบเรียงที่ผู้เขียนใช้ และความสามารถในการใช้ภาษาของผู้อ่านเป็นเครื่องช่วยสำคัญให้ผู้อ่านสามารถติดตามความคิดและทิศทางของผู้เขียนในการนำเสนอเนื้อหาสาระ และประเด็นความคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้น และจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถตีความ วิพากษ์วิจารณ์ วิเคราะห์ และประเมินค่าเกี่ยวกับข้อความและการนำเสนอข้อความของผู้เขียนได้

อรจิรา อัจฉริยไพบุลย์ (2560: 11-20) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 4 ประการ คือ

1. รูปแบบของงานเขียน พิจารณาจากลักษณะของงานเขียน ซึ่งหากใช้เกณฑ์ “ลักษณะของงานเขียน” มี 2 ประเภท ได้แก่ ร้อยแก้ว (prose) และร้อยกรอง (poetry) หากใช้เกณฑ์ “ประเภทของสาร” มี 2 ลักษณะ คือ จำแนกตามเนื้อหา ได้แก่ บันเทิงคดี (fiction) และสารคดี (non-fiction) ลักษณะที่สองจำแนกตามชนิดของสื่อ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ (printing media) และ สื่อออนไลน์ (online-media)

2. เนื้อหาของงานเขียน พิจารณาจากองค์ประกอบของงานเขียนแต่ละประเภท รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหา การวิเคราะห์เนื้อหาของงานเขียนจะทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องและแนวคิดของเรื่อง ซึ่งเป็นการค้นหาสาระสำคัญที่ผู้เขียนนำเสนอทั้งที่เป็นใจความสำคัญหรือพลความ

3. การใช้ภาษาที่ปรากฏในงานเขียน สามารถพิจารณาในด้านการใช้คำ การใช้ประโยค ให้มีความถูกต้องเหมาะสม และชัดเจนมากน้อยเพียงใด

4. กลวิธีที่ใช้เสนอผลงาน แบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่

4.1 คำรา ต้องพิจารณาว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอความรู้เพียงอย่างเดียว ไม่มีการแสดงอารมณ์ความรู้สึก เนื้อหาต้องมีความถูกต้อง อ้างอิงได้ตามหลักทฤษฎี

4.2 บันเทิงคดี พิจารณาการเปิดปิดเรื่อง การเสนอเรื่อง การดำเนินเรื่อง การผูกเรื่อง โครงเรื่อง แนวคิดสำคัญของเรื่อง การสร้างฉาก ตัวละคร และบทสนทนา

4.3 สารคดี พิจารณาการเปิดเรื่อง หรือคำนำ เนื้อเรื่อง และการปิดเรื่องหรือสรุป

4.4 งานเขียนประเภทข่าว พิจารณารูปแบบการนำเสนอข่าว โครงสร้างของข่าว และลีลาการเขียนข่าว

4.5 โฆษณา พิจารณา หัวเรื่อง ข้อความโฆษณา และอวัจนภาษา คือ ภาพการออกแบบโฆษณา การให้สี เสียง

จากข้อมูลทีกล่าวมาสรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ 1) รูปแบบและเนื้อหาของงานเขียน จะช่วยให้ผู้อ่านวิเคราะห์และเข้าใจถึงสาระสำคัญของเรื่องได้ 2) จุดมุ่งหมายของผู้เขียน การรู้จุดมุ่งหมายของผู้เขียนทำให้ผู้อ่านสรุปความหมายเกี่ยวกับเนื้อหาสาระในข้อความได้ลึกซึ้ง 3) ภาษาในงานเขียน ผู้อ่านต้องพิจารณาด้านการใช้คำ การใช้ประโยค ให้มีความถูกต้องเหมาะสม 4) กลวิธีในการอ่าน ผู้อ่านจะต้องเป็นคนช่างสังเกต ช่างสงสัย และเลือกใช้กลวิธีการอ่านที่เหมาะสม ทั้งการตีความ สรุปความ แยกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น ซึ่งต้องใช้หลักความรู้ความเข้าใจ การวิเคราะห์ เชื่อมโยงกันอย่างมีเหตุผลและเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาในส่วนต่าง ๆ ได้

2.4 กระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์

กระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นกระบวนการอ่านที่ผู้อ่านพยายามค้นหาคำตอบสำหรับตอบตนเองว่าแท้ที่จริงแล้ว ในการอ่านแต่ละครั้งตนเองได้อะไรจากการอ่าน ผู้เขียนได้ให้ความรู้เกี่ยวกับอะไร เสนอความคิดเห็นอะไร และสิ่งที่เสนอนั้นผู้เขียนมีเจตนาและวัตถุประสงค์ที่แท้จริงอย่างไร (สุวดี ภูประดิษฐ์, 2546: 158) สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553: 3) ที่กล่าวว่าในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผู้อ่านจะต้องแยกแยะให้ได้ว่า รูปแบบของงานประพันธ์ที่อ่านนั้นเป็นอะไร เช่น เป็นนิทาน บทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง บทความ ฯลฯ พิจารณาว่าเนื้อหาประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยแยกแยะเนื้อเรื่องแต่ละส่วนให้รู้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร รวมถึงวิเคราะห์ทัศนคติของผู้แต่งเพื่อรู้ถึงจุดมุ่งหมายในงานเขียน การอ่านเชิงวิเคราะห์จึงจำเป็นที่จะต้องกำหนดแนวทางหรือกระบวนการในการอ่านให้ชัดเจน ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนะกระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545: 571-573) ได้สรุปกระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นวิเคราะห์งานเขียน เริ่มจากการพิจารณารูปแบบ แนวคิด และเนื้อเรื่อง เพื่อดูว่ามีความกลมกลืนกันหรือไม่ ต่อไปพิจารณาวิธีการเสนอเรื่องและการดำเนินเรื่อง และสำนวนภาษาโดยดูว่าใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับและประเภทของงานเขียนและเหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องที่เกิดขึ้นหรือไม่

2. ขั้นวินิจฉัยสาร เริ่มจากการอ่านทบทวน เพื่อพิจารณาเนื้อความแต่ละส่วนว่ามีข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นแทรกอยู่ส่วนใดบ้าง นอกจากข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นแล้ว อาจมีบางตอนที่ผู้เขียนแสดงความรู้สึกบางประการไว้ด้วยหรือมีตอนใดที่แสดงถึงอารมณ์ของผู้เขียนในด้านใด รวมถึงพิจารณา

เจตนาของผู้เขียนในการเขียนข้อความนั้น หรือผู้เขียนมุ่งหวังให้ผู้อ่านสนองตอบอย่างไร มีแง่คิดอย่างไร สุดท้ายคือ การค้นหา สาร ที่ผู้เขียนส่งมายังผู้อ่านให้พบ และพิจารณาด้วยว่าสารข้อใดสำคัญที่สุด สารข้อใดสำคัญรอง ๆ ลงไป

3. ชั้นเสนอความคิดแทรกและความคิดเสริม ผู้อ่านอาจจะเกิดความคิดแทรกบางประการ ขณะกำลังวินิจฉัยสารอยู่ ควรจดบันทึกความคิดนั้นด้วยข้อความกระชับ ชัดเจน สมเหตุสมผล เมื่อวินิจฉัยจบแล้ว อาจเกิดความคิดเสริม บางประการที่มีความสัมพันธ์กับสารที่ได้วินิจฉัยแล้ว ก็ควรบันทึกลงไว้ด้วยนานไปความคิดนั้น ๆ อาจได้รับความสนใจ และมีผู้นำไปคิดต่อให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554: 196) ได้กล่าวถึงหลักปฏิบัติของกระบวนการคิดวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

1. จัดประเภทของเรื่องทีอ่านและเนื้อหา ก่อนอ่านต้องวิเคราะห์ให้รู้ว่าเรื่องนั้นเป็นประเภทใด โดยดูจากชื่อเรื่อง ซึ่งเป็นสิ่งแรกที่ทำให้ทราบจุดมุ่งหมายของเรื่องทีอ่าน
2. สรุปให้สั้นที่สุดว่า เรื่องนั้นกล่าวถึงอะไร มีอะไรเป็นจุดสำคัญหรือเป็นแก่นเรื่อง แล้วจึงหาความสัมพันธ์กับส่วนอื่น ๆ ต่อไป
3. ต้องตั้งประเด็นให้ได้ว่า เรื่องนั้นมีส่วนประกอบสำคัญอะไรบ้าง ส่วนที่สำคัญสัมพันธ์กัน โดยตลอดหรือไม่ และแต่ละส่วนมีหน้าที่อย่างไร สนับสนุนซึ่งกันและกันหรือไม่
4. ควรพยายามอ่านและค้นหาว่า ผู้เขียนเสนอปัญหาอะไร อย่างไร มีปัญหาย่อยอะไร และให้คำตอบไว้ตรงหรือไม่ การตั้งปัญหาเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เข้าใจเรื่อง ยิ่งตั้งปัญหาได้กว้างขวางลึกซึ้งเพียงใด ยิ่งเข้าใจได้เพิ่มขึ้นเพียงนั้น

ชนาธิป พรกุล (2555: 82-83) อธิบายถึงขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เมื่อผู้อ่านได้รับข้อความหรือเรื่องเพื่อทำความเข้าใจโดยละเอียด ผู้อ่านต้องใช้ทักษะการคิดตามขั้นตอน ดังนี้

1. สืบหาข้อความทั้งหมด ค้นหาคำหรือข้อความที่ไม่รู้ความหมาย สังเกตบริบทหรือเครื่องหมายต่าง ๆ ที่ชี้แนะความหมาย หากไม่พบก็สามารถค้นหาความหมายจากพจนานุกรม กิจกรรมนี้คือ การแปลความ
2. สืบหาว่ายังคงมีคำหรือข้อความที่ไม่เข้าใจและไม่สามารถหาความหมายโดยตรงได้ จำเป็นต้องใช้การตีความ
3. สืบหาข้อมูลเพื่อมองภาพรวมด้วยการตั้งคำถาม ถามตัวเองเพื่อค้นหาคำตอบ
4. เมื่อพบข้อมูลจำนวนมากลักษณะต่าง ๆ ต้องจัดกลุ่มให้เป็นหมวดหมู่ ซึ่งต้องเริ่มด้วยการนำข้อมูลมาเปรียบเทียบ และจำแนกประเภทก่อน
5. ข้อมูลที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน แต่มีปริมาณต่าง ๆ ไม่เท่ากัน หรือมีการเกิดก่อน-หลัง จึงต้องจัดการเรียงลำดับ

6. ข้อมูลที่จัดกลุ่มไว้ดีแล้ว ยังมีความเกี่ยวข้องกันระหว่างกลุ่ม จึงต้องให้การเชื่อมโยงและให้เหตุผล

7. การให้เหตุผลจากข้อมูลที่มีอยู่บางครั้งยังไม่เพียงพอ จึงต้องอาศัยการสรุปอ้างอิง

นอกจากนี้ การอ่านเชิงวิเคราะห์ยังมีกระบวนการอ่านที่ทำให้ให้นักเรียนอ่าน คิดวิเคราะห์ แยกแยะ ประเด็นรายละเอียดของเนื้อหาได้อย่างละเอียดมากยิ่งขึ้น ดังที่ Miller (1990: 5), กุสุมา รักษมณีและคณะ (2533: 133), สมบัติ จำปาเงินและสำเนียง มณีกาญจน์ (2548: 101-102) และ ทิพย์สุนทร อนัมบุตร (2542: 8) กล่าวไว้ สรุปได้ดังนี้

1. จำแนกรูปแบบของเรื่องที่อ่าน เช่น เรื่องสั้น บทความ นวนิยาย สารคดี ข่าว รายงาน จดหมายเหตุ บันทึก บทกวี วรรณกรรม ฯลฯ

2. ระบุสาระสำคัญของบทอ่าน โดยพิจารณาจากโครงเรื่องและเชื่อมโยงความสัมพันธ์เกี่ยวกับการลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง

3. วิเคราะห์รายละเอียดสำคัญของบทอ่าน เช่น จุดประสงค์ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ทรรศนะของผู้เขียน ข้อเสนอแนะ ข้อสรุป คุณค่า ข้อวินิจฉัยและข้อคิด

4. วิเคราะห์รายละเอียดของคำ วลีหรือน้ำเสียง รวมถึงการคาดคะเนเหตุการณ์ การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง

Cottrell (2008, cited in Skills team University of Hull, n.d.) ได้สรุปกระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ดังนี้

1. ตรวจสอบรายละเอียดของเรื่องในมุมมองที่หลากหลาย
2. ตรวจสอบความถูกต้องหรือข้อเท็จจริงของข้อมูล
3. ตรวจสอบว่าข้อความมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไรและมีเหตุผลหรือไม่
4. หาข้อบกพร่องในการให้เหตุผล หลักฐาน หรือวิธีการสร้างข้อสรุป

จากการศึกษากระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์ข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) การวิเคราะห์รูปแบบเนื้อหา ผู้อ่านจะต้องรู้ว่าเรื่องที่อ่านเป็นนิทาน ข่าว บทความ หรือเรื่องสั้น มีแนวคิด และจุดมุ่งหมายอย่างไร 2) การระบุสาระสำคัญของบทอ่าน ผู้อ่านจะต้องพิจารณาโครงเรื่อง การลำดับเหตุการณ์ และสาระสำคัญ 3) การวิเคราะห์รายละเอียดของเรื่อง ผู้อ่านจะต้องอ่านเนื้อหาอย่างละเอียด และตีความในระดับคำ ข้อความ หรือประโยค เพื่อพิจารณาแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ทรรศนะ ข้อคิด ตลอดจนรูปแบบของภาษาที่ใช้เขียน

2.5 วิธีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์

การสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการสอนที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ รู้จักการแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น มีการแสดงความคิดเห็นเห็นต่อสิ่งที่อ่าน รู้จักการตั้งคำถามในการหาคำตอบจากสิ่งที่อ่าน ค้นหาสาระสำคัญจากบทอ่าน สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อความอย่างมีเหตุผลและประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ ฉะนั้น ขั้นตอนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์จึงมีความสำคัญที่นักเรียนจะต้องทำความเข้าใจก่อนเริ่มอ่านเนื้อหาและวิเคราะห์รายละเอียดของเนื้อหาเป็นลำดับต่อไป

สุนันท์ อัญชลีสกุล และคณะ (2553: 94) ได้อธิบายขั้นตอนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

1. พิจารณาลักษณะเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน
 - 1.1 จำแนกประเภทและเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน
 - 1.2 พิจารณาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
 - 1.3 ระบุส่วนประกอบและพิจารณาความสัมพันธ์ของเนื้อหา
 - 1.4 ระบุแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ
2. ตีความเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน
 - 2.1 พิจารณาคำสำคัญและความหมาย
 - 2.2 พิจารณาประโยคสำคัญและระบุประโยคที่มีการโต้แย้ง
 - 2.3 ระบุข้อโต้แย้งของผู้เขียนจากย่อหน้าที่มีการโต้แย้ง
 - 2.4 ระบุจุดประสงค์หรือแนวคิดของผู้เขียน
3. วิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน
 - 3.1 แสดงความคิดเห็น หรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล
 - 3.2 ระบุข้อบกพร่องของเรื่องที่อ่าน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554: 6-8) ได้เสนอนโยบายในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ ควบคู่กับการเขียน ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องช่วยกันพัฒนาให้นักเรียนสามารถอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนจากเนื้อหาสาระที่อ่านและถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้ด้วยการเขียน สิ่งสำคัญที่จะต้องทำความเข้าใจ คือ ไม่ว่าจะเริ่มต้นด้วยกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร หรือจะกำหนดภาระงานในลักษณะใด ต้องให้ความสำคัญต่อความเข้าใจต่อกระบวนการพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์ของนักเรียนอย่างมีจุดมุ่งหมายตามตัวชี้วัดของแต่ละระดับความสัมพันธ์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่นำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้ ซึ่งสามารถพัฒนาวิธีการสอนอ่านวิเคราะห์ตามขั้นต่อไปนี้

ขั้นที่หนึ่ง ฝึกให้นักเรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย (อ่านเพื่อให้ได้ข้อมูลอะไร เพื่ออะไร) โดยครูอาจใช้วิธีการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนทราบว่า จะอ่านเพื่อให้ได้ข้อมูลในลักษณะใด เช่น

นักเรียนเรียนรู้อะไรจากเรื่องที่อ่าน

นักเรียนอ่านเรื่องนี้เพื่ออะไร

นักเรียนจะนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้เมื่อใด อย่างไร

นักเรียนควรอ่านอะไรเพิ่มเติม

ขั้นที่สอง ฝึกการจัดระบบข้อมูลที่ได้จากการอ่าน โดยใช้หลักการพัฒนาทักษะการคิดของ Bloom เช่น การแยกแยะ การเปรียบเทียบ การจัดลำดับ การตีความ การคาดการณ์ ความเป็นไปได้ การสร้างสมมุติฐาน การลงข้อสรุป การเลือกและการตัดสินใจ การระบุคุณค่า เป็นต้น

ขั้นที่สาม ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการอ่านว่ามีเพียงพอกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการเขียน นำเสนอหรือไม่ ถ้ายังไม่เพียงพอ ควรแนะนำให้นักเรียนแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ แล้ววิเคราะห์ตรรกะของผู้แต่งว่าเป็นความคิดที่มีเหตุผลน่าเชื่อถือ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง หรือแสดงตรรกะเชิงเพ้อฝันหรือไม่

สุวิทย์ มูลคำ (2557: 19) ได้เสนอแนวทางในการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดเรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อใช้วิเคราะห์ เช่น เหตุการณ์จากข่าวหรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ
2. กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดข้อสงสัยจากปัญหาที่จะวิเคราะห์ เพื่อค้นหาเหตุผลและความสำคัญของเรื่องนั้น เช่น บทความนี้ต้องการสื่อถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ
3. กำหนดคกฏเกณฑ์ เป็นการกำหนดคกฏเกณฑ์เพื่อให้แยกแยะองค์ประกอบของเรื่อง เช่น หลักเกณฑ์ในการแยกแยะความเหมือนความต่าง หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงหรือขัดแย้งกัน
4. พิจารณาแยกแยะ เป็นการวิเคราะห์แยกแยะ สิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วน ๆ โดยอาจใช้คำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
5. บทสรุป เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อค้นหาคำตอบหรือข้อสรุป หรือตอบปัญหาจากสิ่งที่กำหนด

นอกจากนี้ Common Core State Standards (CCSS) (2013: 1 อ้างถึงใน พัชรราวลัย อินทร์สุข, 2560: 30) ยังได้กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่าน ตามลำดับต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนเรียนรู้ความหมายของคำ ประโยค และการนำเสนอความคิดเหตุการณ์ในงานเขียน

2. ให้นักเรียนค้นหาข้อมูลต่าง ๆ จากเนื้อความที่อ่านและสร้างข้อสรุปอย่างมีเหตุผลจากการเรียนรู้วิธีการนำเสนอความคิดและเหตุการณ์ในงานเขียน

3. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน สร้างภาพรวมของเรื่องทั้งหมด ทารายละเอียดของเรื่อง เพื่อทำความเข้าใจส่วนที่เหลือของเรื่อง

Boyles (2013: 23) อธิบายถึงแนวทางในการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการอ่าน นักเรียนเตรียมพร้อมสำหรับการอ่านบทอ่านสั้น ๆ ซึ่งมีรูปแบบของบทอ่านอย่างหลากหลาย เช่น ข่าว บทโฆษณา เรื่องสั้น บทละคร บทความ ฯลฯ

2. ขั้นการอ่าน นักเรียนอ่านบทอ่านและค้นหาสาระสำคัญ แก่นเรื่อง หรือความคิดรวบยอดของเรื่องไปตามลำดับความยากง่ายของบทอ่าน โดยการอ่านบทอ่านสั้น ๆ จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านได้ตามลำดับของบทอ่าน จนนักเรียนสามารถอ่านบทอ่านที่ยาวขึ้นและอ่านได้ด้วยตนเอง เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน

3. ขั้นการตั้งคำถาม สอนให้นักเรียนรู้จักการตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการหาคำตอบจากเนื้อเรื่องและนำไปใช้ในการอ่านบทอ่านต่อไป คำถามที่ควรให้นักเรียนใช้ถาม ได้แก่

ผู้เขียนกำลังเล่าเรื่องอะไร

คำใดที่ต้องอาศัยการตีความ

ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องอะไร

ผู้เขียนใช้ภาษาหรือวิธีเขียนอย่างไร

การใช้คำถามทำให้นักเรียนได้ย้อนกลับไปอ่านบทอ่านอีกครั้ง พร้อมทั้งทำเครื่องหมายสังเกตในบทอ่านเพื่อหาคำตอบ หากนักเรียนสามารถตั้งคำถามได้ด้วยตนเอง แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านเชิงวิเคราะห์

สรุปได้ว่า ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน โดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมการสอน ซึ่งครูต้องเตรียมบทอ่านที่มีรูปแบบหลากหลายให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และมีระดับจากความยากง่ายที่เหมาะสม แนะนำกลวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้นักเรียนได้ฝึกใช้กลวิธีในการอ่าน ฝึกการตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่านได้อย่างมีเหตุผล ฝึกการแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น เชื่อมโยงความสัมพันธ์เหตุและผลของบทอ่าน หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมการอ่านครูควรส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้จักการเลือกใช้กลวิธีการอ่านมาทำความเข้าใจบทอ่าน และตอบสนองบทอ่านด้วยการทำภาระงานหรือชิ้นงาน

2.6 การวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์

การวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นขั้นตอนสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่จะทำให้ครูได้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้า เกิดการพัฒนาในการวัดการเรียนรู้ในระดับใดเพื่อการวินิจฉัยและนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน

ทีศนา แคมมณี และคณะ (2544), บุญชม ศรีสะอาด (2554), สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557: 107), ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543: 149-154) นำเสนอการประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่จะต้องประเมินทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. การวิเคราะห์หลักการ คือ ความสามารถในการกำหนดเกณฑ์ในการจำแนกข้อมูล เพื่อหาหลักการที่เป็นความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญในเรื่อง ว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในหลักการหรือทฤษฎีใด
2. การวิเคราะห์เนื้อหา คือ ความสามารถในการแยกข้อมูล เนื้อเรื่องได้ตามเกณฑ์ การหาส่วนประกอบที่สำคัญของเรื่อง เนื้อหา หรือประสบการณ์ต่าง ๆ
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อค้นหาว่าแต่ละเหตุการณ์มีความสำคัญอะไรที่เกี่ยวข้องกัน

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2557: 43-46) ยังกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ โดยใช้กระบวนการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบที่มีประสิทธิภาพ มีค่าความเที่ยงตรง (Validity) ความยุติธรรม (Fair) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบทดสอบนั้น ๆ อีกวิธีหนึ่งคือการประเมินจากภาระงานที่ได้มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าแล้วเขียนเป็นรายงานหรือรวบรวมและนำเสนอในรูปแบบของแฟ้มสะสมงาน แล้วประเมินผลตามเกณฑ์และแนวการให้คะแนน (Rubric) ของการประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ (2557: 157) ซึ่งได้เสนอแนวทางในการประเมินความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์ไว้เป็น 2 แนวทาง คือการประเมินผลด้วยการใช้แบบทดสอบ ที่ครูสร้างขึ้นเองหรือใช้แบบทดสอบมาตรฐานและการประเมินผลตามสภาพจริง อาจเกิดจากพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนหรือผลงานและชิ้นงานที่นักเรียนได้รับมอบหมาย

วัชรพล วิบูลยศรีน (2561: 104-105) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของ Bloom นำมาเป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

1. ความรู้ความจำ เป็นการระลึกหรือจดจำบางสิ่งบางอย่างได้โดยไม่ต้องทำความเข้าใจ

2. ความเข้าใจ เป็นการเข้าใจบางสิ่งบางอย่างที่สื่อสารมาทันที โดยไม่ต้องนำสิ่งนั้นไปข้องเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ

3. การนำไปใช้ เป็นการใช้มันทันทีทั่วไปเพื่อแก้ปัญหาเหตุการณ์เฉพาะ ใช้สื่อที่ได้เรียนในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์ใหม่ ๆ

4. การวิเคราะห์ เป็นการแยกแยะหรือจำแนกบางสิ่งบางอย่างออกเป็นส่วน ๆ โดยให้ความสนใจเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือความสัมพันธ์ระหว่างสองส่วน

5. การสังเคราะห์ เป็นการสร้างบางสิ่งบางอย่างขึ้นมาใหม่โดยการจับใส่แนวคิดที่มาจากคนละที่เข้ารวมกันเป็นหนึ่งเดียว

6. การประเมินค่า เป็นการตัดสินคุณค่า ขั้นตอน หรือวิธีการนำไปใช้ในสถานการณ์เฉพาะหรือตัดสินด้วยการใช้เกณฑ์มาตรฐาน

Adler and Van (1972: 60-187) ได้กำหนดระดับการวัดความสามารถของการอ่านเชิงวิเคราะห์ 3 ระดับ คือ

1. ระดับการพิจารณาเนื้อหา เป็นความสามารถในการจำแนกประเภทของเนื้อหา การระบุใจความสำคัญ ความสัมพันธ์ของเนื้อหา การจับประเด็นปัญหาและแนวคิดหลักของเรื่อง

2. ระดับการตีความเนื้อหา เป็นความสามารถในการวิเคราะห์ความหมายโดยนัยของคำหรือประโยคสำคัญ วิเคราะห์ประเด็นการโต้แย้ง ตีความแนวคิดหรือจุดประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

3. ระดับการวิจารณ์เนื้อหา เป็นความสามารถในการตัดสินคุณค่าของเรื่อง โดยแสดงความคิดเห็นจากเรื่องี่อ่านอย่างมีเหตุผล

การวัดและประเมินผลผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีวิธีการอย่างหลากหลายที่ครูสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน ดังที่ Farrall (2012: 242-247) ได้เสนอแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดถามตอบ ได้แก่ แบบทดสอบแบบเติมคำ (cloze test) แบบทดสอบแบบเลือกคำตอบจากหลายตัวเลือก (multiple choice) และแบบทดสอบที่ตอบคำถามแบบปลายเปิด (open-ended question) นอกจากนี้ O'Malley and Pierce (1996: 106-133) อ้างถึงใน พัชรารักษ์ อินทร์สุข, 2560: 40-41) ได้เสนอวิธีการวัดและประเมินผลผลการอ่านแบบการบันทึกการอ่าน (reading log) โดยให้นักเรียนเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องี่อ่านตั้งแต่ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง วันที่เริ่มอ่านจนถึงวันที่อ่านจบ แล้วสะท้อนความคิดจากเรื่องี่อ่าน การอภิปรายกลุ่มเล็กหรือวงจรรวม (literature circle) เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียนที่อ่านเนื้อหาเดียวกันและตั้งคำถาม ถามตอบกันในกลุ่ม รวมถึงแบบทดสอบแบบเลือกตอบจับคู่ (matching) แบบทดสอบแบบเขียนคำตอบสั้น ๆ (short answer) แบบทดสอบแบบเติมคำ (cloze test) แบบทดสอบแบบเลือกตอบเท็จจริง (true/false) อย่างไรก็ตาม การเลือกใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล

ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สามารถสร้างแบบวัดโดยครูกำหนดขึ้นเองตามจุดประสงค์หรือระดับของการอ่าน ได้ทั้งแบบปรนัยที่มีคำตอบตายตัว แบบทดสอบเขียนคำตอบสั้น ๆ และแบบทดสอบอัตนัย ซึ่งแบบวัดความสามารถด้านการอ่านส่วนใหญ่นิยมใช้แบบปรนัยเลือกตอบแบบถูกผิด และแบบจับคู่ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 164-165; อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์, 2555: 1)

จากการศึกษาการวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ พบว่า นักวิชาการได้นำเสนอแนวทางการวัดและประเมินผลไว้หลายวิธี ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แนวทางการวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Bloom เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ในระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์ เพื่อให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับองค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกคำตอบจากหลายตัวเลือก (multiple choice)

2.7 ประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นจุดเริ่มต้นของการก่อให้เกิดความรู้ ความคิด และการถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ ๆ (สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557: 7) นอกจากนี้ การอ่านเชิงวิเคราะห์ยังทำให้ผู้อ่านมีจิตใจกว้าง มองโลกในแง่ดีและเป็นคนมีเหตุผล ช่วยให้คนเฉื่อยฉลาด มีโลกทัศน์และวิสัยทัศน์กว้างไกล รวมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542: 22; ผกาศรี เข็นบุตร, 2542: 70)

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 208) ได้สรุปถึงประโยชน์ของการอ่านวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้อ่านเห็นภาพรวมทั้งหมดของงานเขียนแต่ละชิ้นว่ามีอะไร ประกอบด้วยอะไรบ้าง มีลักษณะเป็นอย่างไร รวมถึงเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องแต่ละส่วนได้
2. ช่วยให้อ่านมีทักษะในการอ่านเพิ่มขึ้น สามารถเลือกอ่านเนื้อหาที่ควรอ่านหรือไม่ควรหรือควรอ่านแบบผ่าน ๆ ได้ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และสติปัญญา
3. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่าน และซาบซึ้งในคุณค่าของเรื่องนั้น ๆ ทำให้เกิดความรักความชื่นชอบในการอ่าน
4. ช่วยให้อ่านนำความรู้ ความคิด และเทคนิควิธีการอ่านมาแก้ปัญหาและปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

สมบัติ จำปาเงินและสำเนียง มณีกาญจน์ (2548: 30) ได้สรุปประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้เป็นคนเรียนเก่ง เพราะเมื่ออ่านเก่งแล้วจะเรียนวิชาต่าง ๆ ได้ดี
2. ช่วยให้เป็นผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพราะได้อ่านเอกสารที่ให้ความรู้ในการปรับปรุงของตนอยู่เสมอ
3. ช่วยทำให้เป็นผู้ที่สังคมยอมรับ เพราะผู้อ่านมากจะรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี
4. ช่วยทำให้เป็นคนที่น่าสนใจ เพราะผู้อ่านหนังสือมากจะมีความคิดลึกซึ้งและกว้างขวาง สามารถแสดงความรู้ ความคิดเห็นดี ๆ มีประโยชน์ได้ทุกแห่งทุกเวลา

นอกจากนี้ พรทิพย์ แข็งขันและชยพร กระต่ายทอง (2553: 99) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า

1. สามารถพิจารณาเรื่องที่อ่านอย่างละเอียดรอบคอบ
2. สามารถค้นพบข้อเท็จจริงหรือข้อสรุปที่ถูกต้อง
3. สามารถเข้าใจความคิดของผู้เขียน
4. สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

สรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านในระดับที่สูงขึ้น ช่วยให้ผู้อ่านพิจารณาแยะแยะเรื่องที่อ่านอย่างละเอียดรอบคอบ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล ช่วยให้เข้าใจความคิดของผู้เขียนและสามารถนำเทคนิควิธีการอ่านมาแก้ปัญหาและปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

3. การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ

3.1 ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ

การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ (Guided reading approach) พัฒนาขึ้นโดย Fountas and Pinnell (2013) เป็นแนวคิดที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการสร้างความรู้ทางสังคม (social constructivist) ของ Vygotsky ที่ว่า “มิติทางสังคมมีอิทธิพลต่อมิติการคิดและการรับรู้ของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นผู้ให้ความหมายของสิ่งต่าง ๆ เป็นไปตามสิ่งแวดล้อมที่เขามีปฏิสัมพันธ์” (Vygotsky, 1987, cited in Palincsar, 1998: 351, อ้างถึงใน พัชราวาลย์ อินทร์สุข, 2560: 41) ซึ่งการเรียนรู้ที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับบุคคลจะทำให้เกิดการสร้างความรู้ที่ได้จากการสนทนา ระหว่างครู นักเรียน หรือผู้ที่มีความรู้มากกว่าและสามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนอ่าน เพื่อเป็นการเติมเต็มศักยภาพของนักเรียน ซึ่งเป็นระดับความสามารถของนักเรียนที่มี

อยู่จริงและระดับความสามารถที่นักเรียนพัฒนาได้ โดยครูจะมีบทบาทสำคัญที่คอยช่วยเหลือให้นักเรียนได้ใช้กลวิธีการอ่านอย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านให้ดีขึ้น

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ยังมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (schema theory) ซึ่งมีแนวคิดที่ว่า ความรู้ของมนุษย์มีการรวบรวมเป็นหน่วย ๆ เรียกว่า โครงสร้างความรู้ ซึ่งเป็นหน่วยความรู้ที่มนุษย์เรียบเรียงขึ้นจากความรู้ที่มีอยู่เกี่ยวกับเหตุการณ์ ผู้คน สิ่งของ กระบวนการ รวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานให้เกิดการเรียนรู้ Rumelhart (1985) โดยเฉพาะความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์เดิมของนักเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ เพราะในการเรียนรู้นักเรียนจำเป็นจะต้องนำความรู้เดิมที่เก็บสะสมไว้มาช่วยในการตีความเพื่อความเข้าใจความรู้ใหม่ได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น ในกิจกรรมก่อนการอ่าน ครูจะต้องกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้โครงสร้างความรู้หรือประสบการณ์เดิม ด้วยกลวิธีต่าง ๆ เช่น การสำรวจบทอ่านล่วงหน้า การทำแผนภูมิความหมาย การอ่านส่วนเกริ่นนำ การถามคำถาม นำอย่างง่าย และการอ่านเพื่อค้นหาใจความสำคัญ (Ajideh, 2003)

จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ พบว่า การอ่านแบบชี้แนะเป็นการสอนอ่านที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านของนักเรียนให้อ่านได้ด้วยตนเอง โดยจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ตามระดับความสามารถของนักเรียนที่ใกล้เคียงกัน โดยครูมีบทบาทสำคัญในการชี้แนะแนวทางในการอ่าน ให้นักเรียนได้เรียนรู้และใช้กลวิธีการอ่านในการแสวงหาความรู้จากบทอ่าน และฝึกอ่านไปตามลำดับจากง่ายไปยาก รวมถึงให้นักเรียนได้แบ่งปันความรู้ที่ได้จากการอ่านภายในกลุ่ม นอกจากนี้ ครูจะต้องประเมินผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียน เพื่อพิจารณาปรับเลื่อนระดับการอ่านที่สูงขึ้น (Avalos, Plasencia, Chavez, and Rascon, 2007; Fountas and Pinnell, 2013: 4-6, อ้างถึงใน พัชรราวลัย อินทร์สุข, 2560: 41-42)

3.2 สาระสำคัญของจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ

สาระสำคัญของการอ่านแบบชี้แนะของ Fountas and Pinnell (2013: 8-10, อ้างถึงใน พัชรราวลัย อินทร์สุข, 2560: 42-43) สรุปได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนอ่านแบบชี้แนะให้กับนักเรียนกลุ่มเล็ก ๆ ที่มีสมาชิกจำนวน 4-6 คน ซึ่งมีความสามารถใกล้เคียงกัน และนักเรียนควรได้ทำกิจกรรมในกลุ่มเดิมประมาณ 3-5 ครั้งต่อสัปดาห์ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันจากการอ่าน

2. ครูทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะหรือให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้กลวิธีในการอ่าน การใช้ภาษาที่นักเรียนจำเป็นต้องใช้ในการทำความเข้าใจบทอ่าน และมีปฏิสัมพันธ์กันในทางบวก คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน

3. การจัดลำดับความยากง่ายของบทอ่าน โดยคำนึงถึงระดับการใช้ภาษาและรูปแบบของบทอ่านที่เหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของนักเรียน โดยมีการจัดระดับความยากง่ายของบทอ่านไว้ 4 ระดับ ได้แก่ ระดับพื้นฐาน ระดับพัฒนา ระดับก้าวหน้า และระดับคล่องแคล่ว

4. นักเรียนได้รับประโยชน์ในด้านการพัฒนาความสามารถการอ่านของแต่ละบุคคล ที่เกิดจากการสนทนาร่วมกับสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับการทำความเข้าใจบทอ่านและความหมายที่ได้จากการอ่านบทอ่าน และนักเรียนยังได้ฝึกทักษะการอ่าน การฟัง การพูด และการเขียนไปพร้อม ๆ กัน

5. ครูประเมินความสามารถในการอ่านของนักเรียนอย่างเป็นระบบควบคู่กับการสอนอ่านแบบชี้แนะ เป็นการประเมินระหว่างเรียน เพื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปปรับปรุงทั้งกระบวนการเรียนการสอนและการให้ความช่วยเหลือเป็นรายบุคคล

พัชรวลัย อินทร์สุข (2560: 44-45) ได้สรุปสาระสำคัญของการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะของ Fountas and Pinnell (2013) และแนวคิดของนักวิชาการที่นำแนวคิดนี้ไปใช้ ดังนี้

1. นักเรียนได้ฝึกอ่านเนื้อหาตามระดับความยากง่ายร่วมกับกลุ่มเพื่อนโดยมีความสามารถใกล้เคียงกัน ได้ฝึกอ่านจากเนื้อเรื่องจากง่ายไปยาก ทำให้อ่านได้ชำนาญและคล่องแคล่ว

2. นักเรียนได้ฝึกใช้กลวิธีการพิจารณาเนื้อเรื่องตามบรรทัด ระหว่างบรรทัด เหนือบรรทัด พร้อมทั้งทำกิจกรรมอ่านเนื้อเรื่องที่หลากหลายซ้ำ ๆ ทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องดียิ่งขึ้น

3. ครูกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความรู้ เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับความรู้ใหม่ในบทอ่าน สร้างบรรยากาศความสนทนาระหว่างครู นักเรียนและกลุ่มเพื่อน เพื่อช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับกลวิธีในการอ่าน

4. ครูประเมินพัฒนาการด้านการอ่านของนักเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ แล้วนำผลประเมินที่ได้ไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านการอ่านให้มีระดับความสามารถที่สูงขึ้น

จากสาระสำคัญของการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ สรุปได้ว่า แนวคิดนี้เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน โดยครูมีบทบาทสำคัญในการชี้แนะแนวทางในการอ่าน ให้นักเรียนได้เรียนรู้และใช้กลวิธีการอ่านอย่างหลากหลายเพื่อแสวงหาความรู้จากบทอ่าน และฝึกอ่านไปตามลำดับความยากง่าย มีการแบ่งระดับความสามารถของนักเรียนที่มีความสามารถระดับใกล้เคียงกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน รวมถึงมีการนำประสบการณ์เดิมของนักเรียน เช่น ความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ เรื่องราวจากประสบการณ์จริง มาเชื่อมโยงกับบทอ่าน เพื่อเสริมต่อการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพในการอ่านมากยิ่งขึ้น

3.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้นะ

พัชรวาลัย อินทร์สุข (2560: 45-46) ได้นำเสนอแนวทางในการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้นะ ของ Fountas and Pinnell (2013) และนักวิชาการด้านการอ่านที่นำแนวคิดนี้ไปใช้ สรุปได้ดังนี้

1. ครูศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านแบบชี้นะตามระดับของการอ่าน 3 ระดับ ได้แก่

1.1. การอ่านตามบรรทัด เป็นการอ่านที่ต้องค้นหาความหมายของคำศัพท์ การจดจำคำศัพท์ โดยเฉพาะคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกัน เป็นการอ่านเพื่อเน้นความเข้าใจโดยให้ผู้อ่านฝึกการเล่าตามลำดับเหตุการณ์

1.2. การอ่านระหว่างบรรทัด เป็นการอ่านที่มีการใช้ภาษาในการตอบสนองต่อบทอ่าน โดยผู้อ่านจะใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมในการสร้างความหมายจากบทอ่าน และทำความเข้าใจระหว่างบรรทัด เพื่อสรุป อ้างอิง อนุมาน ทำนายเหตุการณ์ ดีความ และเชื่อมโยงข้อมูลภายในบทอ่าน

1.3. การอ่านเหนือบรรทัด เป็นการอ่านที่ต้องวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และประยุกต์ใช้ข้อมูลนักเรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง รวมทั้งให้นักเรียนได้สร้างสรรค์และขยายความคิดของตนเองต่อจากเรื่องที่อ่าน

2. ครูจัดทำบทอ่านที่หลากหลาย ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนและเป็นบทอ่านที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง

3. ครูจัดเรียงลำดับบทอ่านที่มีความง่ายไปหายาก โดยคำนึงถึงระดับการใช้ภาษาและรูปแบบของบทอ่านที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

4. มีการจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 4-6 คน ตามระดับความสามารถที่ใกล้เคียงกันหรือมีความต้องการที่เหมือนกัน และนักเรียนจะต้องทำกิจกรรมกลุ่มเดิมจนกว่าจะสิ้นสุดกระบวนการในการสอนอ่าน

5. ครูควรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ และกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของมาตอบสนองต่อบทอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ครูควรจัดให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกใช้กลวิธีการอ่านอย่างหลากหลายและเป็นระบบ ได้แก่ การค้นหาความหมายของคำศัพท์ การคาดเดาเหตุการณ์ (prediction) การสรุปอ้างอิง (inferring) การหาหัวข้อย่อย (sub texting) การซักถาม (questioning) การกระตุ้นพื้นความรู้เดิม (activating background knowledge) การสร้างจินตภาพ (generating visual images) การสรุปเนื้อเรื่อง (summarizing) การตั้งคำถามถามตัวเอง (self-questioning) การวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่อง

(analyzing story structure) การจำแนกข้อมูลที่สำคัญ (distinguishing important information) เป็นต้น

7. นักเรียนในแต่ละกลุ่มทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่านจากการสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของบทอ่าน เช่น คำศัพท์ ตัวละคร ฉาก โครงเรื่อง มุมมองของเรื่อง ความหมาย โดยนัยให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน

8. ครูควรให้นักเรียนแสดงการตอบสนองต่อบทอ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น วาดภาพ แสดงความคิดเห็น อภิปราย จัดทำโครงงาน ครูอาจตั้งคำถามหรือนำเสนอประเด็นอื่น ๆ ที่นักเรียนยังไม่ค้นพบและเชื่อมโยงสรุปประเด็นการอภิปราย

9. ครูประเมินพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอ่านของนักเรียนและประเมินจากการสังเกตวิธีการทำงานของนักเรียน ซึ่งจะยุติการประเมินเมื่อนักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอ่านจนถึงระดับความสามารถที่กำหนดไว้ (Araujo, 2016; Biddulph, 2002: 3; Fountas and Pinnell, 2013; Lenz and Guastello, 2005; Pressley, 1998: 220)

3.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะของพัชรารัตน์ อินทร์สุข

รูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ เป็นนวัตกรรมด้านรูปแบบการสอนอ่านที่พัชรารัตน์ อินทร์สุข (2560) พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ ตามแนวคิดของ Fountas and Pinnell (2013) ร่วมกับแนวคิดของนักวิชาการด้านการอ่านหลาย ๆ ท่าน ที่นำแนวคิดนี้ไปใช้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะที่พัชรารัตน์ อินทร์สุข (2560: 126) กล่าวไว้ มีหลักการสำคัญ 4 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. การเรียนรู้การอ่านที่ติดเกิดจากนักเรียนได้ฝึกอ่านบทอ่านที่มีระดับความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของตนเองภายในกลุ่ม ร่วมกันทำกิจกรรมการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ ในบทอ่าน

2. การฝึกทำความเข้าใจบทอ่านโดยการคิดเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมและการใช้กลวิธีการอ่านที่หลากหลายจากง่ายไปหายาก เพื่อช่วยให้นักเรียนวิเคราะห์บทอ่านได้อย่างมีหลักการและชำนาญยิ่งขึ้น

3. การเสริมต่อการเรียนรู้โดยกระตุ้นให้นักเรียนคิดผ่านคำถามประเภทต่าง ๆ ร่วมกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและกลุ่มเพื่อน

4. การใช้คำถามกระตุ้นนักเรียนเพื่อประเมินความเข้าใจในการอ่าน ทำให้รู้ระดับความสามารถของนักเรียนและสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนได้

แนวทางการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะที่พัชราวลัย อินทร์สุข (2560: 84) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ สรุปไว้ดังนี้

1. ครูจัดกลุ่มความสามารถของนักเรียนระดับเดียวกัน โดยให้ฝึกอ่านเนื้อเรื่องที่มีระดับความง่ายไปหายาก
2. ครูจัดเตรียมบทอ่านที่ประกอบด้วยเนื้อหา สารสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการใช้กลวิธีการอ่าน กิจกรรมการตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ให้มีความเหมาะสมตามระดับความสามารถของนักเรียน
3. ครูจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมนักเรียนได้ใช้กลวิธีการอ่านอย่างหลากหลาย ร่วมกับการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ เพื่อทำความเข้าใจเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลในบทอ่าน
4. ครูใช้คำถามกระตุ้นนักเรียนให้คิดและค้นหาคำตอบเกี่ยวกับรายละเอียดสำคัญของความสัมพันธ์ของรายละเอียดจากส่วนต่าง ๆ และข้อสรุปของบทอ่าน
5. ครูจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับนักเรียนและกลุ่มเพื่อน เป็นการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการอ่าน
6. ครูประเมินระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียน เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้สนองต่อความต้องการของนักเรียน และช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในการอ่านในระดับที่สูงขึ้น

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะของพัชราวลัย อินทร์สุข (2560: 107-110) ประกอบด้วยขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความสนใจ (Activating) เป็นขั้นเตรียมความพร้อม สืบค้นความรู้และประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาในบทอ่าน ดังนี้

- 1.1 ครูนำเข้าสู่บทอ่าน กระตุ้นและเร้าความสนใจให้แก่ นักเรียน โดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น วิดิทัศน์ ภาพวาด การเล่าเรื่องหรือประสบการณ์ และการสนทนาเกี่ยวกับชื่อเรื่องที่จะได้อ่าน
- 1.2 ครูตรวจสอบความรู้หรือประสบการณ์เดิม มีการแลกเปลี่ยนความรู้ การค้นหาคำศัพท์ในเรื่องและการคาดเดาเนื้อเรื่อง
- 1.3 ครูเสริมต่อกิจกรรมอ่านที่จำเป็น เช่น การค้นหาคำศัพท์ สำนวนภาษา และการนำเสนอเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ (Rehearsal) เป็นขั้นที่นักเรียนได้ฝึกฝนกลยุทธ์การอ่านเนื้อเรื่อง ซึ่งครูจะเป็นผู้ชี้แนะกลยุทธ์การอ่านและสร้างความเข้าใจให้แก่ นักเรียน ดังนี้

2.1 ครูอธิบาย สาธิตการใช้กลวิธีการอ่านตามความเหมาะสมกับบทอ่าน เช่น การระบุความหมายของคำศัพท์ การอ่านแบบจับใจความสำคัญ การอ่านแบบหาข้อมูลเฉพาะเจาะจง

2.2. นักเรียนฝึกใช้กลวิธีการอ่านร่วมกับกลุ่มเพื่อนตามระดับความสามารถที่ใกล้เคียงกัน

ขั้นที่ 3 ขั้นอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม (Group reading) เป็นขั้นการใช้กลวิธีในการอ่านมาทำความเข้าใจบทอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม และร่วมกันตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน ดังนี้

3.1 นักเรียนอ่านบทอ่านและทำความเข้าใจด้วยกลวิธีการอ่านของตนเอง ครูป้อนคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนทำความเข้าใจในบทอ่าน

3.2 นักเรียนและครูร่วมกันกำหนดประเด็นการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ และกลวิธีการอ่านที่นักเรียนใช้สร้างความหมายและทำความเข้าใจบทอ่าน

3.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ ตอบคำถาม แสดงเหตุผลในการระบุประเภทของคำถามและที่มาของคำตอบ พร้อมทั้งแสดงเหตุผล

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง (Evaluating of self-understanding) เป็นขั้นที่ให้นักเรียนได้ประเมินความเข้าใจตนเองจากการอ่านเนื้อเรื่องโดยใช้กลวิธีการอ่านที่มีอยู่ มีการตอบคำถามและประเมินความเข้าใจในการอ่านของตนเองเป็นรายบุคคล ดังนี้

4.1 นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจเนื้อเรื่องเดิม ด้วยกลวิธีการอ่านของแต่ละคน

4.2 นักเรียนทำกิจกรรมตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน ร่วมกันเฉลยและอภิปรายถึงที่มาของคำตอบ

ขั้นที่ 5 ขั้นตอบสนองต่อบทอ่าน (Responding to text) เป็นขั้นที่ให้นักเรียนนำความรู้หรือประสบการณ์จากการอ่าน ไปใช้สร้างกิจกรรมหรือชิ้นงาน ดังนี้

5.1. นักเรียนทำภาระงานที่ได้รับมอบหมายด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การพูดเล่าเรื่อง การเขียนสรุปความ การทำผังกราฟิก การแสดงบทบาทสมมติ การทำโปสเตอร์ การทำโครงการ การทำแบบฝึกหัด การโต้วาที การทำเกม การประดิษฐ์ชิ้นงาน เป็นต้น

5.2. นักเรียนนำเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน

จากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะของพัชรารัตน์ อินทร์สุข (2560: 107-110) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะของพัชรารัตน์ อินทร์สุข แต่ได้ปรับรายละเอียดในขั้นตอนบ้างเพื่อให้เหมาะสมกับชั้นเรียน ดังนี้ 1) ขั้นกระตุ้นการเรียนรู้

เป็นขั้นที่ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้การเล่าเรื่องหรือประสบการณ์ การใช้คำถามนำ การชมวิดิทัศน์ ภาพวาด การซักถามเกี่ยวกับคำศัพท์และรูปแบบของบทอ่าน 2) ขั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ เป็นขั้นที่ครูนำเสนอการใช้กลวิธีการอ่านตามความเหมาะสมกับบทอ่าน เช่น การค้นหาความหมายของคำศัพท์ การคาดเดาเหตุการณ์ การซักถาม การแยกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น การค้นหาสาระสำคัญ การวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่อง เป็นต้น และให้นักเรียนได้ฝึกใช้กลวิธีการอ่านกับกลุ่มเพื่อน 3) ขั้นการอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นขั้นที่นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้กลวิธีในการอ่านมาทำความเข้าใจบทอ่านร่วมกัน ตลอดจนสรุปความรู้ ตอบคำถามและอภิปรายร่วมกัน 4) ขั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง เป็นขั้นที่นักเรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของตนเอง ครูประเมินผลการอ่านของนักเรียนจากการทำกิจกรรมตอบคำถาม 5) ขั้นตอบสนองต่อบทอ่าน เป็นขั้นที่นักเรียนทำภาระงานที่ได้รับมอบหมายด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การพูดเล่าเรื่อง การเขียนสรุปความ การทำผังกราฟิก การทำโปสเตอร์ การทำแบบฝึกหัด การประดิษฐ์ชิ้นงาน ฯลฯ และนำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน

ผู้วิจัยได้ปรับบทบาทของครูและนักเรียน ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะของพัชรราวลัย อินทร์สุข (2560: 107-110) สรุปไว้ดังนี้

บทบาทของครู

1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้และขั้นตอนการสอนตามรูปแบบของการอ่านแบบชี้แนะ
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้น
3. ครูส่งเสริมให้นักเรียนคิดเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน มีการตั้งคำถามนักเรียน รวมถึงสังเกตการตอบคำถาม ให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนให้เกิดความเข้าใจในบทอ่าน
4. ครูควรสาธิตการใช้กลวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน รวมถึงความยากง่ายของบทอ่าน โดยกระตุ้นให้นักเรียนได้ร่วมกันใช้ความรู้ในการค้นหาคำตอบและใช้กลวิธีการอ่านได้อย่างชำนาญ
5. ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่นเป็นกัลยาณมิตร ให้นักเรียนได้แสดงออกทางความคิด และกล้าแสดงความคิดเห็น
6. ครูประเมินความสามารถในการอ่านของนักเรียน สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ มอบหมายภาระงาน บันทึกการเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน

บทบาทของนักเรียน

1. นักเรียนควรอ่านบทอ่านที่ครูกำหนดให้และใช้ประสบการณ์เดิมของตนเองทำความเข้าใจในบทอ่าน
2. นักเรียนควรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูและกลุ่มเพื่อน ร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกิดความเข้าใจในบทอ่าน
3. นักเรียนทำกิจกรรมการอ่าน สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีการอ่าน และซักถามข้อสงสัยเพื่อให้เกิดความเข้าใจในบทอ่าน
4. นักเรียนควรแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและกลุ่มเพื่อน ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุง ความคิดของตนเองให้ดียิ่งขึ้น
5. นักเรียนควรรวบรวมความรู้ที่ได้ในการอ่านจากกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อเขียนบันทึกการเรียนรู้ จัดทำชิ้นงาน นำเสนองาน ร่วมกันอภิปรายและประเมินผลงาน

การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ของพัชราวลัย อินทร์สุข (2560: 110) มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งแบบก่อน ระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. การวัดและประเมินผลก่อนการจัดการเรียนรู้ เป็นการใช้เครื่องมือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน
2. การวัดและประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนรู้ เป็นการวัดและประเมินความสามารถแบบไม่เป็นทางการ โดยใช้ใบงานทดสอบตนเอง (test yourself) สังเกตพฤติกรรม บันทึกการเรียนรู้ ได้แก่ แบบทดสอบตนเอง แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และแบบบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้
3. การวัดและประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน ฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาการวัดและประเมินผล สรุปได้ดังนี้ การวัดและประเมินผล ได้ใช้เครื่องมือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ในการวัดและประเมินผลก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และระหว่างการจัดการเรียนรู้มีการใช้ใบงาน แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและแบบบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

4. คำถามนำแบบ QUEST

4.1 ความเป็นมาของคำถามนำแบบ QUEST

คำถามนำแบบ QUEST พัฒนาขึ้นโดย Barkhuizen (2002) ภาควิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ แห่งมหาวิทยาลัยไอค์แลนด์ ประเทศนิวซีแลนด์ มีพื้นฐานมาจากแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ (scaffolding) ของ Vygotsky (1987) ซึ่งเชื่อว่า การชี้แนะหรือการช่วยเหลือเป็นการร่วมมือทางสังคม (Social Collaborative) ที่สนับสนุนให้พัฒนาการทางความรู้ ความเข้าใจ เกิดการเจริญงอกงาม โดยจำเป็นต้องมีผู้ที่เชี่ยวชาญกว่าให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้นซึ่งต่อมาจึงนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถของนักเรียน โดยมีครูคอยให้ความช่วยเหลือหรือนักเรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน ชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหา ให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง

แนวคิดดังกล่าว Barkhuizen ได้นำมาพัฒนาคำถามนำแบบ QUEST ซึ่งเป็นรูปแบบของการตั้งคำถามนำ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้คำถามเหล่านั้นในการหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน สามารถทำความเข้าใจในบทอ่านได้อย่างถ่องแท้ ประเมินคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน และตอบสนองต่อบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น

4.2 องค์ประกอบสำคัญของคำถามนำแบบ QUEST

คำถามนำแบบ QUEST ของ Barkhuizen (2002: 22) มีองค์ประกอบสำคัญที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยจะอยู่ในชุดคำถามตามรูปแบบของอักษรย่อ 5 ตัว คือ Q, U, E, S, และ T สรุปได้ดังนี้

Q (Question) คือ คำถามจุดประกายความรู้ เป็นคำถามที่เกิดขึ้นหลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านแล้ว เพื่อจุดประกายความรู้ในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ หรือมีการโต้แย้งในประเด็นต่าง ๆ ตัวอย่างคำถามเช่น ผู้อ่านไม่ยังเข้าใจอะไรบ้างในบทอ่านนี้ ผู้อ่านมีข้อโต้แย้งกับบทอ่านนี้อย่างไร ผู้อ่านต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมจากบทอ่านนี้ในเรื่องใดบ้าง

U (Unhappy) คือ คำถามสืบหาจุดอ่อน เป็นคำถามที่ให้ผู้อ่านประเมินค่าหรือตัดสินคุณค่าจากเรื่องที่อ่านในเชิงลบ เพื่อค้นหาจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในเรื่องที่อ่านที่ทำให้รู้สึกไม่มีความสุขเมื่อได้อ่านบทอ่าน ตัวอย่างคำถามเช่น ผู้อ่านรู้สึกไม่มีความสุขกับสิ่งใดในบทความนี้ ผู้อ่านคิดว่าบทอ่านนี้มีข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนในเรื่องใด ผู้อ่านมีปัญหาใดในการโต้แย้งกับบทอ่านนี้ ผู้อ่านเห็นด้วยกับบทอ่านนี้หรือไม่

E (Excellent, Excited) คือ คำถามสืบหาจุดเด่น เป็นคำถามที่ให้ผู้อ่านได้แสดงความคิดเห็นเชิงบวกจากเรื่องที่อ่าน และประเมินคุณค่าในย่อหน้าหรือส่วนย่อยที่เป็นจุดเด่นภายในเรื่อง ที่ทำให้

เกิดความตื่นเต้น ความน่าสนใจ ตัวอย่างคำถามเช่น ผู้อ่านมีความสนใจเรื่องใดจากบทความนี้ ผู้อ่านได้รับความรู้จากบทความในเรื่องใดบ้าง ผู้อ่านมีแนวคิดว่าเสนอเนื้อหาหรือแนวคิดที่โดดเด่นอย่างไร

S (Strength) คือ คำถามสืบหาจุดแข็ง เป็นคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนได้อ่านอย่างละเอียด โดยใช้ความรู้ความคิดในการตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น หาเหตุผลข้อสรุปและข้อสนับสนุน และประเมินคุณค่าของบทความจากภาพรวมทั้งหมด ตัวอย่างคำถามเช่น ผู้เขียนมีกลวิธีในการนำเสนอบทความที่น่าสนใจอย่างไร บทความนี้มีความน่าเชื่อถือเพียงไร

T (Theme) คือ คำถามสืบหาจุดสำคัญ เป็นคำถามที่ให้นักเรียนมุ่งเน้นไปที่สาระสำคัญ จุดมุ่งหมายของผู้เขียน ความหมายโดยนัย และบทสรุปของเรื่อง ตัวอย่างคำถามเช่น สาระสำคัญของเรื่องนี้คืออะไร ผู้อ่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอะไรในเรื่องนี้

รูปแบบคำถามทั้ง 5 รูปแบบนี้ Barkhuizen (2002) ได้เสนอแนวทางในการใช้ชุดคำถามไว้ว่า รูปแบบคำถามทั้ง 5 รูปแบบ มีความยืดหยุ่นสามารถสลับตัวอักษรกันได้ ไม่จำเป็นต้องเรียงตามตัวอักษร เช่น QTSUE, ETOSU, UETSQ, TEQSU ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของระดับความยากง่ายในบทความ และสามารถเพิ่มหรือลดข้อคำถามได้ตามความเหมาะสม

จากการศึกษาการใช้คำถามนำแบบ QUEST สรุปได้ว่า เป็นรูปแบบของการใช้คำถาม 5 ประเภท มากกระตุ้นให้คิดและค้นหาคำตอบเกี่ยวกับรายละเอียด ความสัมพันธ์ และข้อสรุปของบทความ ซึ่งรูปแบบคำถามยังช่วยครอบคลุมทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ให้นักเรียนได้ใช้โครงสร้างความรู้ ในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ต้องค้นหาคำตอบจากจากประสบการณ์ในการอ่านบทความ ด้วยการใช้เหตุผล การพิจารณาข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น การประเมินค่าหรือตัดสินใจ การตีความ การขยายความ การสรุปสาระสำคัญ ซึ่งเป็นกลวิธีในการค้นหาคำตอบที่จะทำไปสู่การอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างแท้จริง

5. รูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

จากการศึกษาแนวคิดและหลักการของการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังกล่าวมาปรับใช้ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST เพื่อใช้สอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยกำหนดเป็นกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้พัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ซึ่งมีรายละเอียดของขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นกระตุ้นการเรียนรู้ ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้การเล่าเรื่องหรือประสบการณ์ การใช้คำถามนำ การชมวิดิทัศน์ ภาพวาด การซักถามเกี่ยวกับคำศัพท์และรูปแบบของบทความ

2. ชั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ ครูนำเสนอการใช้กลวิธีการอ่านตามความเหมาะสมกับบทอ่าน เช่น การค้นหาความหมายของคำศัพท์ การคาดเดาเหตุการณ์ การซักถาม การแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น การค้นหาสาระสำคัญ การวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่อง เป็นต้น และให้นักเรียนได้ฝึกใช้กลวิธีการอ่านกับกลุ่มเพื่อน

3. ชั้นการอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้กลวิธีการอ่านมาทำความเข้าใจบทอ่านร่วมกัน ตลอดจนร่วมกันอภิปรายและตอบคำถามโดยใช้คำถามนำแบบ QUEST ทั้ง 5 รูปแบบ ซึ่งนักเรียนเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมของบทอ่าน ดังนี้ 1) Q (Question) คำถามจุดประกายความรู้ 2) U (Unhappy) คำถามสืบหาจุดอ่อน 3) E (Excellent, Excited) คำถามสืบหาจุดเด่น 4) S (Strength) คำถามสืบหาจุดแข็ง และ 5) T (Theme) คำถามสืบหาจุดสำคัญ

4. ชั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง เป็นขั้นที่นักเรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของตนเองโดยพิจารณาการตอบคำถามนำแบบ QUEST ทั้ง 5 รูปแบบ และครูเป็นผู้ประเมินผลการอ่านของนักเรียนจากการทำกิจกรรมตอบคำถามโดยใช้คำถามนำแบบ QUEST

5. ชั้นตอบสนองต่อบทอ่าน เป็นขั้นที่นักเรียนทำภาระงานที่ได้รับมอบหมายด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การพูดเล่าเรื่อง การเขียนสรุปความ การทำผังกราฟิก การทำโปสเตอร์ การทำแบบฝึกหัด การประดิษฐ์ชิ้นงาน ฯลฯ และนำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 รูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ การอ่านแบบชี้แนะ ของ พัชรวาลัย อินทร์สุข	คำถามนำแบบ QUEST	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST
<p>ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความสนใจ เป็นขั้นเตรียมความพร้อม สํารวจความรู้และประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาในบทอ่าน</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ เป็นขั้นที่นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนการใช้กลวิธีการอ่านกับกลุ่มเพื่อน</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นขั้นการใช้กลวิธีในการอ่านมาทำความเข้าใจบทอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม</p> <p>ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง เป็นขั้นที่ให้นักเรียนนำกลวิธีการอ่านที่มีอยู่มาทำความเข้าใจบทอ่าน และตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของตนเองเป็นรายบุคคล</p> <p>ขั้นที่ 5 ขั้นตอบสนองต่อบทอ่าน เป็นขั้นที่ให้นักเรียนได้ใช้ความรู้หรือประสบการณ์จากการอ่านไปใช้สร้างกิจกรรมหรือชิ้นงานชิ้นใหม่</p>	<p>Q (Question) คำถามจุดประกายความรู้ เป็นคำถามที่เกิดขึ้นหลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านแล้ว เพื่อจุดประกายความรู้ในสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ</p> <p>U (Unhappy) คำถามสืบหาจุดอ่อน เป็นคำถามที่ให้ผู้อ่านประเมินค่าหรือตัดสินคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน เพื่อค้นหาจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในเรื่องที่อ่าน</p> <p>E (Excellent, Excited) คำถามสืบหาจุดเด่น เป็นคำถามที่ให้ผู้อ่านได้แสดงความคิดเห็นเชิงบวก และประเมินคุณค่าจากเรื่องที่ทำให้เกิดความตื่นเต้น ความน่าสนใจ</p> <p>S (Strength) คำถามสืบหาจุดแข็ง เป็นคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนได้อ่านอย่างละเอียด และประเมินคุณค่าของบทอ่านจากภาพรวมทั้งหมด</p> <p>T (Theme) คำถามสืบหาจุดสำคัญ เป็นคำถามที่ให้นักเรียนค้นหาสาระสำคัญ จุดมุ่งหมาย ความหมาย โดยนัย และบทสรุปของเรื่อง</p>	<p>1. ขั้นกระตุ้นการเรียนรู้ ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้การเล่าเรื่องหรือประสบการณ์ การใช้คำถามนำ การชมวิดิทัศน์ ภาพวาด การซักถามเกี่ยวกับคำศัพท์และรูปแบบของบทอ่าน</p> <p>2. ขั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ ครูนำเสนอการใช้กลวิธีการอ่านตามความเหมาะสมกับบทอ่าน เช่น การค้นหาความหมายของคำศัพท์ การคาดเดาเหตุการณ์ การซักถาม การแยกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น การค้นหาสาระสำคัญ การวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่อง เป็นต้น และให้นักเรียนได้ฝึกใช้กลวิธีการอ่านกับกลุ่มเพื่อน</p> <p>3. ขั้นอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้กลวิธีในการอ่านมาทำความเข้าใจบทอ่านร่วมกันตลอดจนร่วมกันอภิปรายและตอบคำถามโดยใช้คำถามนำแบบ QUEST ทั้ง 5 รูปแบบ ดังนี้</p> <p>Q (Question) คำถามจุดประกายความรู้</p> <p>U (Unhappy) คำถามสืบหาจุดอ่อน</p> <p>E (Excellent, Excited) คำถามสืบหาจุดเด่น</p> <p>S (Strength) คำถามสืบหาจุดแข็ง</p> <p>T (Theme) คำถามสืบหาจุดสำคัญ</p> <p>4. ขั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง นักเรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของตนเองโดยการตอบคำถามนำแบบ QUEST และครูเป็นผู้ประเมินผล การอ่านของนักเรียนจากการทำกิจกรรมตอบคำถามโดยใช้คำถามนำแบบ QUEST</p> <p>5. ขั้นตอบสนองต่อบทอ่าน นักเรียนทำภาระงานที่ได้รับมอบหมายด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การพูดเล่าเรื่อง การเขียนสรุปความ การทำผังกราฟิก การทำโปสเตอร์ การทำแบบฝึกหัด การประดิษฐ์ชิ้นงาน ฯลฯ และนำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน</p>

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ และการใช้คำถามนำแบบ QUEST นั้น มีทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ดังนี้

6.1 งานวิจัยในประเทศ

ธนขพร ภูมพชาติ (2555) ได้วิจัยเรื่องผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบเหตุและผลที่มีต่อความสามารถในการให้เหตุผลและการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบเหตุและผลที่มีต่อความสามารถในการให้เหตุผลและการอ่านวิเคราะห์ และเปรียบเทียบความสามารถในการให้เหตุผลและการวิเคราะห์ ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบเหตุและผลกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนปกติ ตัวอย่างวิจัย ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดทรงธรรม จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 82 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถในการให้เหตุผลและการอ่านวิเคราะห์ และเครื่องมือที่ใช้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เกศินี ปุงปีแก้ว (2557) ได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคนิคจิกซอว์ในการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนเชิงวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนเชิงวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีไทยก่อนและหลังการเรียนด้วยเทคนิคจิกซอว์ ตัวอย่างวิจัย ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อานันย์ สุชิตกุล (2559) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองร่วมกับการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองร่วมกับการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียน ตัวอย่างวิจัย คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนนนท์ประสิทธิ์วิทยา จำนวน 40 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างวิจัยแบบแบ่งกลุ่มโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วย เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ชี้นำสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ชั้นเรียนรู้สาระและ

แจกแจงข้อมูล ชั้นที่ 3 ชั้นสังเคราะห์ ชั้นที่ 4 ชั้นสรุปสาระ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนตรนภา สวยสี (2560) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ QUEST สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (ศิลปศาสตรบัณฑิต) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ QUEST ตัวอย่างวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (ศิลปศาสตรบัณฑิต) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม รวมทั้งสิ้น 33 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถแบบสอบถามความคิดเห็น และแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Reflective learning log) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณจากการใช้กระบวนการวิเคราะห์ QUEST สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

พัชรราวลัย อินทร์สุข (2560) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ โดยบูรณาการแนวความคิดการอ่านแบบชี้แนะกับกลวิธีความสัมพันธ์ของคำถามและคำตอบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวความคิดการอ่านแบบชี้แนะร่วมกับกลวิธีความสัมพันธ์คำถามและคำตอบ และเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ตัวอย่างวิจัย ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตลิ่งชันวิทยา จำนวน 32 คน ได้มาจากการเลือกสุ่มแบบเจาะจงและสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความสนใจ ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ ขั้นที่ 3 ขั้นอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง และขั้นที่ 5 ขั้นตอบสนองต่อบทอ่าน และนักเรียนมีผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมเจตน์ พันธุ์พรหม (2560) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ และเพื่อใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ ตัวอย่างวิจัย คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม จำนวน 39 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมี 7 ขั้นตอน คือ ก่อนการอ่าน ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน ขั้นชำนาญตั้งวัตถุประสงค์ ระหว่างการอ่าน

ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ หลังการอ่าน ขั้นสรุปและประเมินอ่านผ่านคุณค่า ขั้นนำความรู้มาประยุกต์ในความคิด และรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีคุณค่าด้านความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าดัชนีประสิทธิผลร้อยละ 63.85 ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

กิตติพงษ์ แบลิว (2561) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์บทอ่านร้อยแก้ว โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้นร่วมกับกลวิธีแผนภูมิความหมาย มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์บทอ่านร้อยแก้ว ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กระบวนการ 5 ขั้น ร่วมกับกลวิธีแผนภูมิความหมาย และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้น ร่วมกับกลวิธีแผนภูมิความหมาย ตัวอย่างวิจัยคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 มีจำนวน 33 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม ด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์บทอ่านร้อยแก้ว และแบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์บทอ่านร้อยแก้วหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก

ปวีณสุตา ชัยนการ (2561) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยการใช้คำถามนำแบบ QUEST และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้คำถามนำแบบ QUEST ตัวอย่างวิจัย คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ กาญจนบุรี จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณที่ใช้คำถามนำแบบ QUEST หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจในการเรียนระดับมากที่สุด

สิริธร สุขเจริญ (2561) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ตัวอย่างวิจัย คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านคูซอด อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัด และแบบวัดความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของ

นักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สกุลรัตน์ เจริญอินทร์พรหม (2561) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับแผนผังความคิด วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังเรียน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ตัวอย่างวิจัย คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/8 โรงเรียนราชินีบูรณะ จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถ และแบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นริศรา ชยธวัช (2563) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ตัวอย่างวิจัย คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 34 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม ด้วยวิธีจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Barkhuizen (2002) ได้วิจัยเรื่อง The QUEST for an Approach to Guided Critical Reading and Writing โดยใช้รูปแบบคำถามที่พัฒนาขึ้น คือ กระบวนการวิเคราะห์ QUEST ซึ่งเป็นกระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ใช้คำถามนำ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาอ่านและเขียนตอบโต้ต่อสิ่งที่อ่านในเชิงวิเคราะห์ได้ ตัวอย่างวิจัย คือ นักศึกษาคณะ วิชาศิลปศึกษา สาขาการสอนภาษาอังกฤษ และกลุ่มนักศึกษา ระดับปริญญาโท สาขาการสอนภาษาอังกฤษ ที่โรงเรียนวิชาภาษาศาสตร์เชิงสังคมสำหรับครูสอนภาษา ซึ่งตัวอย่างวิจัยทั้งสองกลุ่มนี้จะใช้กระบวนการวิเคราะห์ QUEST ซึ่งเป็นลักษณะของข้อคำถามนำเพื่ออ่านสื่อสิ่งพิมพ์ บทความวิจัย แล้วตอบสนองต่อสิ่งที่อ่าน โดยการเขียนวิจารณ์ในลักษณะของเรียงความสั้น ๆ และเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนนักศึกษาทั้งสองกลุ่มจะต้องประเมินการใช้กระบวนการวิเคราะห์ QUEST ตามประสบการณ์ตรงที่พวกเขาได้รับตลอด

ระยะเวลาการทดลองโดยการเขียนแสดงความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีพัฒนาการด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ดีต่อการใช้กระบวนการวิเคราะห์ QUEST นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่ากระบวนการวิเคราะห์ QUEST เป็นกระบวนการที่มีประโยชน์ และเป็นกรอบแนวคิดในการเขียนงานเชิงวิชาการและเชิงวิเคราะห์ได้

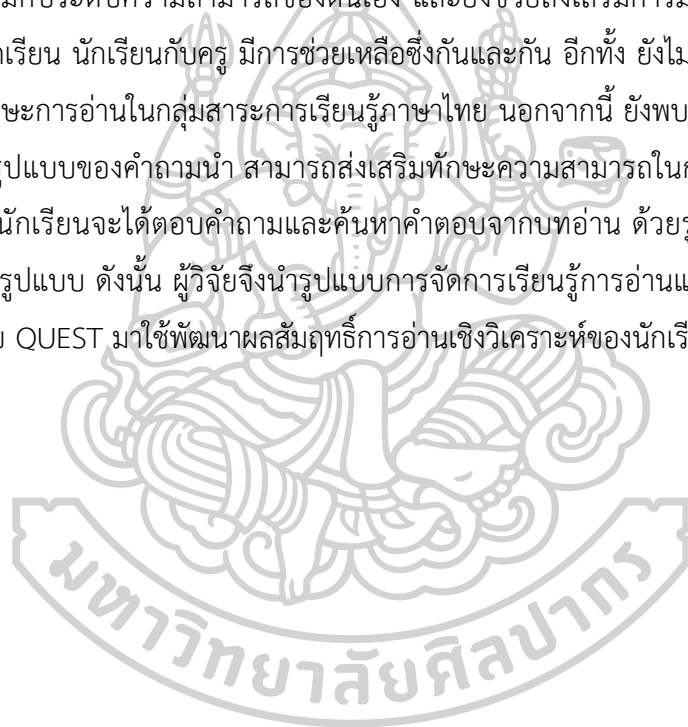
Lenz and Guastello (2005) ได้วิจัยเรื่อง Student Accountability: Guided Reading Kidstations โดยพัฒนารูปแบบการสอนอ่านตามการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ที่เรียกว่ารูปแบบสถานีเด็ก (Kidstation model) ประกอบด้วย 3 สถานี คือ สถานีที่ 1 การใช้ภาษาและค้นหาความหมายของคำ สถานีที่ 2 การใช้ภาษาในการตอบสนองต่อบทอ่าน และ สถานีที่ 3 การอ่านเชิงการวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประยุกต์ใช้ข้อมูล โดยใช้กลุ่มทดลอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความสามารถในการอ่านต่ำของโรงเรียนในตัวเมือง ประเทศสหรัฐอเมริกา ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 5 วัน ติดต่อกัน 4 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนร้อยละ 98 มีระดับความสามารถในการอ่านที่สูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยรูปแบบสถานีเด็ก ครูมีการเรียนรู้ร่วมกันจากการอภิปรายมากขึ้น ลดความวิตกกังวลในการเรียนและสามารถพัฒนาทักษะการพูดนำเสนอผลการเรียนรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญ

Nasrollahi, Krish, and Noor (2015) ได้วิจัยเรื่องการใช้กลวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชาวอิหร่านที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยใช้รูปแบบการทดลองในระยะแรกของ Stringer's Action Research Model ชื่อว่า "Look" เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการสังเกต และการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการใช้กลวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่แยกออกจากกันและขาดการฝึกฝนในการใช้กลวิธีต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ยังพบว่า การอ่านแบบข้าม (skimming) การอ่านแบบคร่าว (scanning) การใช้คำถาม และการจดบันทึก เป็นกลวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่นักเรียนในประเทศอิหร่านใช้มากที่สุด

Holbert (2019) ได้ วิจัย เรื่อง Quick Fix: Using the circle Question Format to Promote Pre-reading for Individual and Collaborative Critical Thinking มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้เทคนิควงจรถามที่พัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นเทคนิคการใช้คำถามนำที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นช่วยให้นักเรียนตอบคำถามการอ่านเนื้อหาที่ได้รับมอบหมายก่อนเข้าชั้นเรียนด้วยการอ่านเชิงวิเคราะห์ รูปแบบคำถามที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย คำถามนำอย่างง่าย (Starter Question) คำถามขยายความคิด (Elaboration Question) และคำถามนำเสนอวิธีคิด (Prompt to Further Action) ซึ่งนักเรียนได้ฝึกการใช้ชุดคำถามสลับกันไปเรื่อย ๆ ประกอบการอ่าน

เชิงวิเคราะห์ ตัวอย่างวิจัยเป็นนักเรียนในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า การสอนด้วยวิธีนี้ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านดีขึ้น และมีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านสูงกว่าก่อนเรียน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ และการใช้คำถามนำแบบ QUEST นั้น สรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะการอ่านระดับสูงที่นักเรียนต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจ ในการพิจารณาบทอ่านอย่างรอบคอบ และเป็นทักษะที่ควรได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน อยู่เสมอ นอกจากนี้ ยังพบว่าการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ เป็นแนวคิดสำคัญที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนได้ ด้วยการใช้กลวิธีการอ่านที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้เลือกใช้ตามความเหมาะสมกับระดับความสามารถของตนเอง และยังช่วยส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครู มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อีกทั้ง ยังไม่พบงานวิจัยที่ใช้แนวคิดนี้มาพัฒนาทักษะการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นอกจากนี้ ยังพบว่าการใช้คำถามนำแบบ QUEST ที่ใช้รูปแบบของคำถามนำ สามารถส่งเสริมทักษะความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้สูงขึ้นได้ โดยนักเรียนจะได้ตอบคำถามและค้นหาคำตอบจากบทอ่าน ด้วยรูปแบบคำถามที่มีความยืดหยุ่นทั้ง 5 รูปแบบ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST มาใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้สูงขึ้น

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ชั้นเตรียมการทดลอง
2. ชั้นสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
3. ชั้นดำเนินการทดลอง
4. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

มีรายละเอียดการดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

ชั้นเตรียมการทดลอง

1. การศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวีธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และการประเมินผล การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและสาระการเรียนรู้

1.2 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์

1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะและการใช้คำถามนำแบบ QUEST เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรและสาระการเรียนรู้

1.4 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และแบบสอบถามความคิดเห็น

2. การกำหนดประชากรและตัวอย่างวิจัย

2.1 ประชากรวิจัย คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทวีธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 12 ห้องเรียน รวม 382 คน

2.2 ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 โรงเรียนทวีธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 33 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก

2.3 ตัวแปรที่ศึกษา

2.3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

2.3.2 ตัวแปรตาม (dependent Variables) คือ

2.3.2.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์

2.3.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

2.4 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้เนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยใช้บทอ่านจากนิทานพื้นบ้าน ข่าว บทความและเรื่องสั้น

2.5 ระยะเวลาในการทดลอง

ผู้วิจัยทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โดยกำหนดระยะเวลาทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 8 คาบ โดยไม่รวมการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

3. การออกแบบรูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบก่อนการทดลอง (Pre Experimental Design) โดยใช้แบบแผนการวิจัยในรูปแบบ The One – Group Pretest-Posttest Design (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 144) มีรูปแบบการวิจัย ดังนี้

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T ₁	X	T ₂

กำหนดให้

T ₁	แทน	การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้
X	แทน	การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST
T ₂	แทน	การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

ขั้นสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST จำนวน 4 แผน 8 คาบ คาบละ 50 นาที

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test) และหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

1.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

2. ขั้นการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST จำนวน 4 แผน แผนละ 2 คาบเรียน รวมทั้งสิ้น 8 คาบ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวิธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561)

2.1.2 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

2.1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้อ่านแบบชี้แนะและการใช้คำถามนำแบบ QUEST เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร

2.1.4 ผู้วิจัยนำแนวคิด ทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาเป็นแนวทางมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้อ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST จำนวน 4 แผน แผนละ 2 คาบ เรียน รวมทั้งสิ้น 8 คาบ ดังรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แผนการจัดการเรียนรู้อ่านเชิงวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้อ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

แผน ที่	ประเภทบทอ่าน	เนื้อหาสาระ	จำนวน (คาบ)
1	นิทาน	นิทานพื้นบ้าน	2
2	ข่าว	บทเรียนจากไวรัสโคโรนา	2
3	บทความ	บทความ เรื่อง 10 เทคนิคการเรียนให้เก่งแบบมืออาชีพ	2
4	เรื่องสั้น	เรื่องปลากัดลายธงชาติ	2
รวม			8

2.1.5 แผนการจัดการเรียนรู้อ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST มีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นการเรียนรู้ ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้การเล่าเรื่องหรือประสบการณ์ การใช้คำถามนำ การชมวิดิทัศน์ ภาพวาด การซักถามเกี่ยวกับคำศัพท์และรูปแบบของบทอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ ครูนำเสนอการใช้กลวิธีการอ่านตามความเหมาะสมกับบทอ่าน เช่น การค้นหาความหมายของคำศัพท์ การคาดเดาเหตุการณ์ การซักถาม การแยกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น การค้นหาสาระสำคัญ การวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่อง เป็นต้น และให้นักเรียนได้ฝึกใช้กลวิธีการอ่านกับกลุ่มเพื่อน

ขั้นที่ 3 ขั้นการอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้กลวิธีในการอ่านมาทำความเข้าใจบทอ่านร่วมกัน ตลอดจนร่วมกันอภิปรายและตอบคำถามโดยใช้คำถามนำแบบ QUEST ทั้ง 5 รูปแบบ ซึ่งนักเรียนเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมของบทอ่าน ดังนี้ 1) Q (Question) คำถามจุดประกายความรู้ 2) U (Unhappy) คำถามสืบหาจุดอ่อน 3) E (Excellent, Excited) คำถามสืบหาจุดเด่น 4) S (Strength) คำถามสืบหาจุดแข็ง และ 5) T (Theme) คำถามสืบหาจุดสำคัญ

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง เป็นขั้นที่นักเรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของตนเองโดยพิจารณาการตอบคำถามนำแบบ QUEST ทั้ง 5 รูปแบบ และครูเป็นผู้ประเมินผลการอ่านของนักเรียนจากการทำกิจกรรมตอบคำถามโดยใช้คำถามนำแบบ QUEST

ขั้นที่ 5 ขั้นตอบสนองต่อบทอ่าน เป็นขั้นที่นักเรียนทำภาระงานที่ได้รับมอบหมายด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การพูดเล่าเรื่อง การเขียนสรุปความ การทำผังกราฟิก การทำโปสเตอร์ การทำแบบฝึกหัด การประดิษฐ์ชิ้นงาน ฯลฯ และนำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

2.1.6 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษา เนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 177) โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล
- 1	หมายถึง	แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล

โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

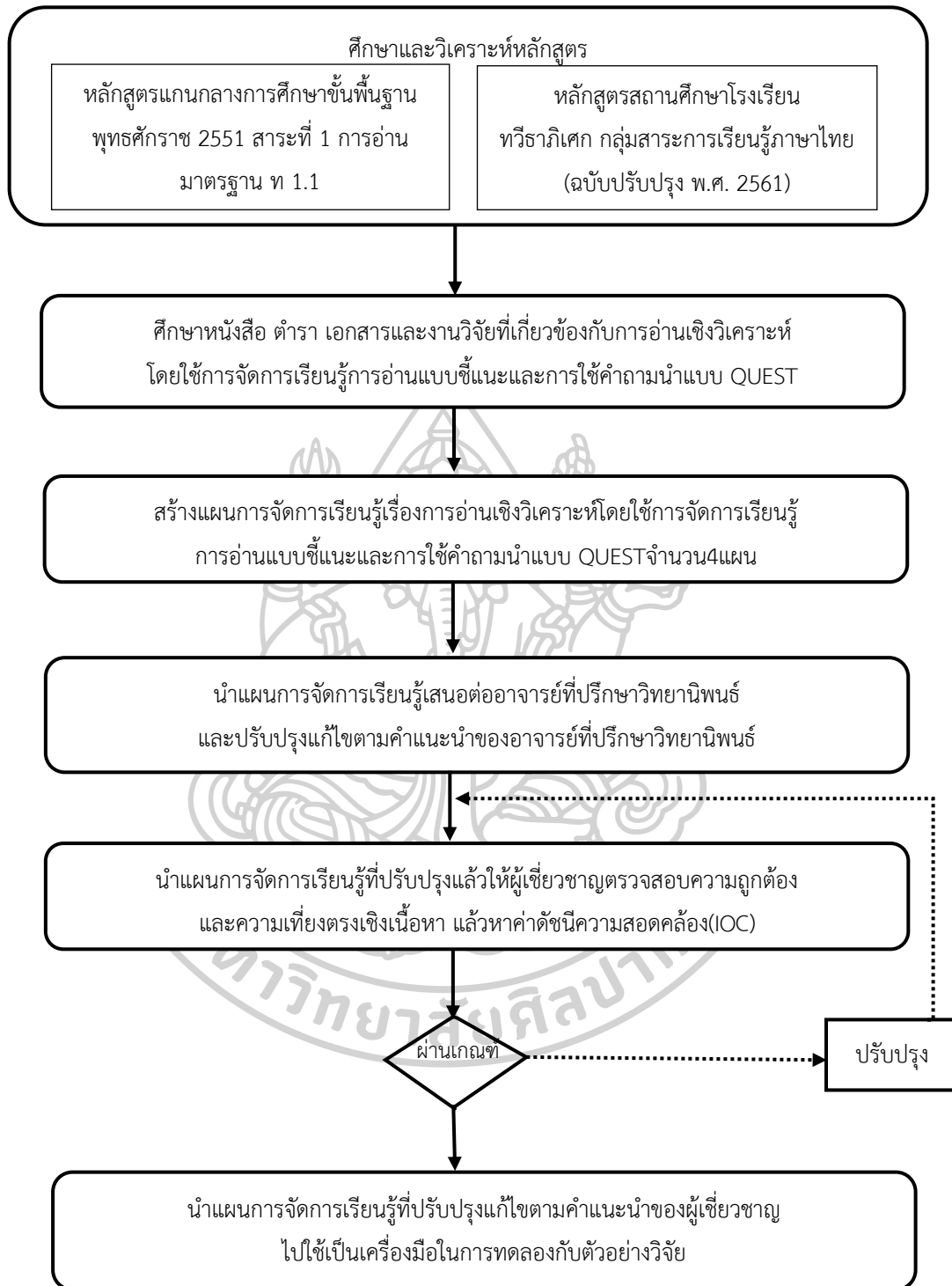
เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จะต้องมียุทธศาสตร์ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป แสดงว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เมื่อนำผลการพิจารณาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้เท่ากับ 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

2.1.8 ปรับแก้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่มและแบบประเมินใบงานไม่ให้ระบุชื่อ-สกุลของตัวอย่างวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปใช้เป็นเครื่องมือในการทดลองกับตัวอย่างวิจัย

การสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST สรุปลงได้ตั้งแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ
ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test) และหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนทวีธาภิเศก (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561)

2.2.2 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์

2.2.3 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ และจัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบ (Test Blueprint) ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัยของ Bloom

เนื้อหาสาระ	พุทธิพิสัย						จำนวนข้อ
	ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	
นิทาน	1	1	1	3	-	-	6
ข่าว	1	2	2	4	-	-	9
บทความ	1	1	2	4	-	-	8
เรื่องสั้น	1	1	1	4	-	-	7
รวม	4	5	6	15	0	0	30

2.2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ ให้ครอบคลุมเนื้อหา ตัวชี้วัดตามตารางวิเคราะห์ข้อสอบ จำนวน 45 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนแต่ละข้อ คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

2.2.5 เสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การอ่านเชิงวิเคราะห์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม รูปแบบการใช้ภาษา และนำไปปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้าน เนื้อหา ด้านการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 177)

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับหรือมากกว่า .50 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ยอมรับได้เมื่อนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมา คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .67 – 1.00 (รายละเอียดใน ภาคผนวก ค)

2.2.7 ปรับแก้ข้อคำถามให้ใช้ภาษาให้มีความกระชับตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.8 นำแบบทดสอบที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 33 คน ที่เคยเรียน เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์มาแล้วและไม่ใช่ว่าอย่างวิจัย

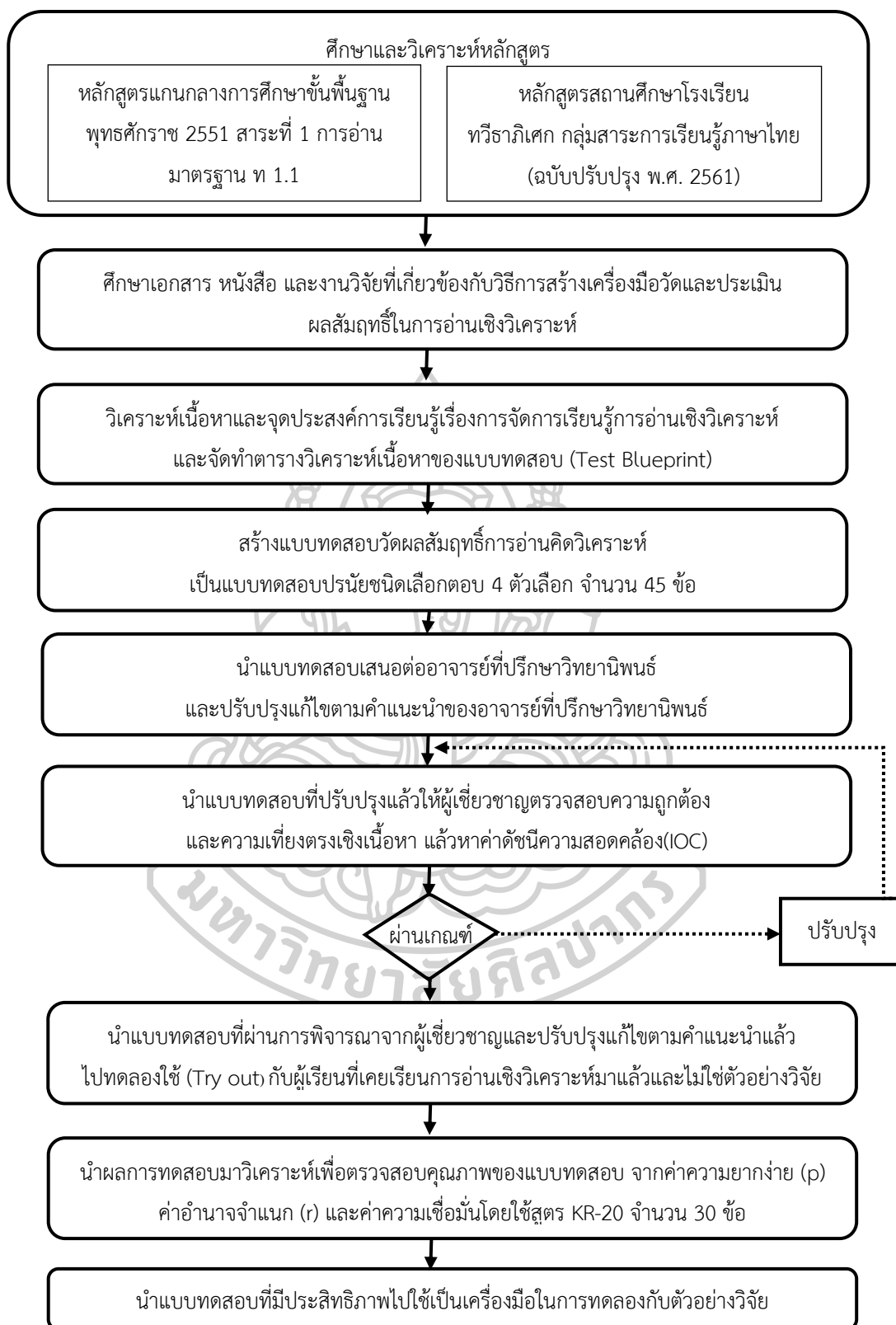
2.2.9 นำผลการทดสอบที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

2.2.9.1 การหาค่าความยากง่าย (p) โดยใช้เกณฑ์ความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และใช้ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพไว้จำนวน 30 ข้อ ได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .33 - .73 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .34 - .84

2.2.9.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เป็นการวัดค่าความคงที่ของคะแนน จากการทดสอบคนกลุ่มเดียวกันด้วยข้อสอบที่มีความเท่าเทียมกัน โดยใช้วิธีการของ Kuder – Richardson จากสูตร KR – 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

2.2.10 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ผ่านการคัดเลือกแล้วไปใช้ เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับตัวอย่างวิจัย

การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ สรุปลงได้ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเป็นแบบ ประเมินค่าที่มีลักษณะแบบมาตราประเมินค่า (Rating scale)

2.3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ ชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ดังนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ด้านบรรยากาศ ในการจัดการเรียนรู้ และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับโดยสร้างเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert จำนวน 15 ข้อ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เกณฑ์ระดับมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 162)

ระดับคะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	เห็นด้วยมากที่สุด
4	เห็นด้วยมาก
3	เห็นด้วยปานกลาง
2	เห็นด้วยน้อย
1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย (M) ที่ได้ มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ ของ Best ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เกณฑ์การแปลความหมายค่าระดับความคิดเห็น (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 162)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 2.50	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50	เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.3.3 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม จากนั้นปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็นตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

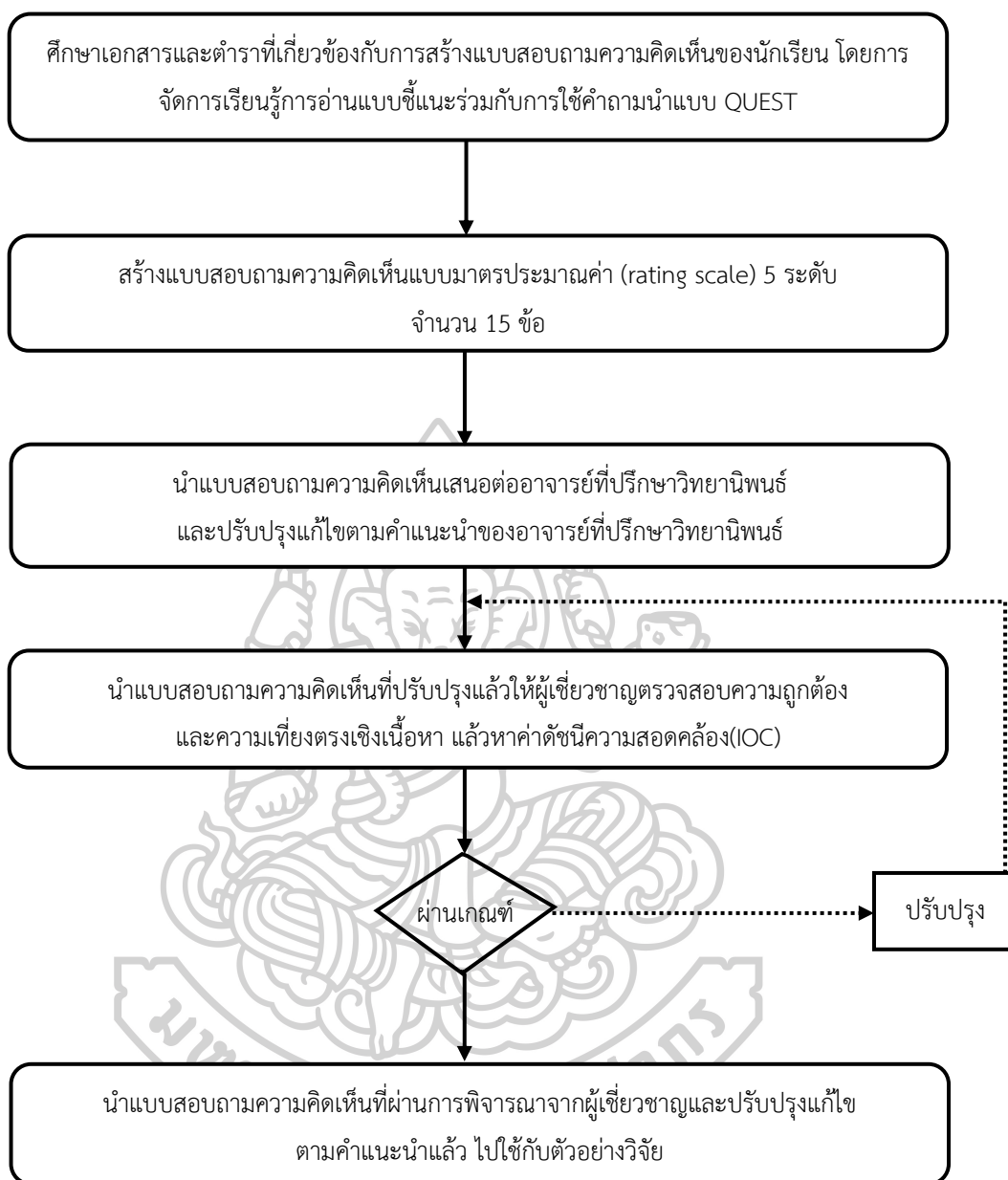
2.3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็น ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 177)

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับหรือมากกว่า .50 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เมื่อนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

2.3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับตัวอย่างวิจัย

การสร้างและพัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST สรุปลงได้ตั้งแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

ขั้นตอนการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ขั้นตอนการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้กับตัวอย่างวิจัย โดยชี้แจงการจัดการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST รวมถึงตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

1.2 ผู้วิจัยให้ตัวอย่างวิจัย ทำแบบทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที

2. ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้ตัวอย่างวิจัยเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 4 แผนตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

3. ขั้นหลังทดลอง

3.1 หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ ผู้วิจัยให้ตัวอย่างวิจัยทำแบบทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ (post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ มีจำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยสลับข้อและสลับตัวเลือก ใช้เวลา 50 นาที

3.2 ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนการทำแบบทดสอบและนำมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

3.3 ตัวอย่างวิจัยทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ และ

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

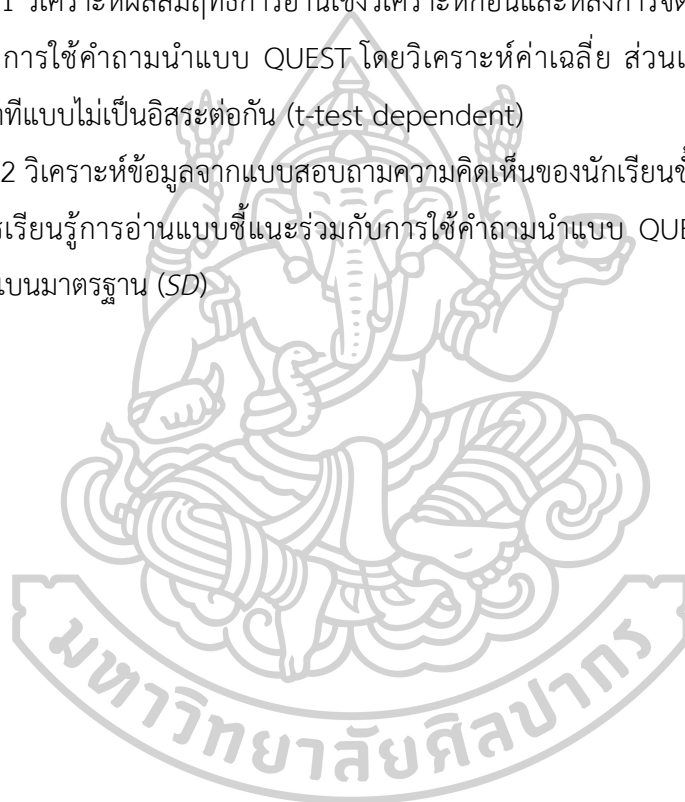
1.2 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์

1.3 หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder – Richardson

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST เพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST มีรายละเอียดดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบQUEST

การทดลอง	N	คะแนนเต็ม	M	SD	t	p
ก่อนการจัดการเรียนรู้	33	30	14.39	4.84	-11.45	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	33	30	22.24	3.17		

จากตารางที่ 10 พบว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบซีแแนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 22.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 3.17 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 14.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 4.84 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบซีแแนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST มีรายละเอียดดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบซีแแนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

ข้อที่	รายการ	M	SD	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องไม่สับสน	4.00	.83	มาก	3
2	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.06	.75	มาก	1
3	นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ	3.97	.95	มาก	5
4	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.03	.95	มาก	2
5	กิจกรรมการเรียนรู้มีความแปลกใหม่และน่าสนใจ	4.00	.94	มาก	3
เฉลี่ยด้านกิจกรรมการเรียนรู้		4.01	.88	มาก	(3)
6	นักเรียนมีความสุขและสนใจในการทำกิจกรรมการเรียนรู้	3.91	.80	มาก	4
7	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้	3.85	.83	มาก	5
8	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเพื่อน	4.24	.87	มาก	2
9	นักเรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมแสดงความคิดเห็นระหว่างครูกับเพื่อน	4.09	.77	มาก	3
10	ครูเป็นผู้ชี้แนะการอ่านให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายและทั่วถึง	4.27	.72	มาก	1
เฉลี่ยด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้		4.07	.80	มาก	(2)

ตารางที่ 11 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับความ คิดเห็น	ลำดับที่
11	นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.27	.76	มาก	1
12	นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์เพิ่มขึ้น	4.18	.64	มาก	2
13	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่มเพื่อน	4.03	.85	มาก	4
14	นักเรียนกล้าที่จะอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น	3.97	.88	มาก	5
15	นักเรียนนำกระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและวิชาอื่น ๆ ได้	4.06	.86	มาก	3
เฉลี่ยด้านประโยชน์ที่ได้รับ		4.10	.80	มาก	(1)
ภาพรวม		4.06	.83	มาก	

จากตารางที่ 11 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เท่ากับ .83 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ลำดับที่ 1 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($M = 4.10, SD = .80$) ลำดับที่ 2 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($M = 4.07, SD = .80$) และลำดับที่ 3 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($M = 4.01, SD = .88$) ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($M = 4.10, SD = .80$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($M = 4.27, SD = .76$) รองลงมา คือ นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์เพิ่มขึ้น ($M = 4.18, SD = .64$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนกล้าที่จะอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น ($M = 3.97, SD = .88$)

ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($M= 4.07, SD = .80$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูเป็นผู้ชี้แนะการอ่านให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายและทั่วถึง ($M= 4.27, SD = .72$) รองลงมา คือ นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเพื่อน ($M= 4.24, SD = .87$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ($M= 3.85, SD = .83$)

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($M= 4.01, SD = .88$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($M= 4.06, SD = .75$) รองลงมา คือ กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ($M= 4.03, SD = .95$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ห้อย่างเป็นระบบ ($M= 3.97, SD = .95$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้ และหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 โรงเรียนทวีธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 33 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST จำนวน 4 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .33 - .73 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .34 - .84 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST แบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้นั้น เนื่องจากการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะเป็นขั้นตอนที่ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถการอ่านของนักเรียน โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้และใช้กลวิธีการอ่านในการแสวงหาความรู้จากบทอ่านอย่างหลากหลาย เช่น นิทานพื้นบ้าน ข่าว บทความ และเรื่องสั้น โดยได้ฝึกอ่านไปตามลำดับจากง่ายไปยาก เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู ดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นกระตุ้นการเรียนรู้ ผู้สอนได้นำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้การเล่าเรื่องหรือประสบการณ์ การใช้คำถามนำ ภาพวาด การซักถามเกี่ยวกับคำศัพท์และรูปแบบของบทอ่าน ในขั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ นักเรียนได้ใช้กลวิธีการอ่านตามความเหมาะสมกับบทอ่าน เช่น การค้นหาความหมายของคำ การซักถาม การจำแนกข้อมูลที่สำคัญ การวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่อง ในขั้นการอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ใช้กลวิธีในการอ่านมาทำความเข้าใจบทอ่านร่วมกันโดยนักเรียนได้ตั้งคำถามและค้นหาคำตอบจากการอ่านและอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันเป็นกลุ่ม ในขั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง นักเรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของตนเองโดยการตอบคำถามนำแบบ QUEST และผู้สอนเป็นผู้ประเมินผลการอ่านของนักเรียนจากการทำงานกิจกรรมตอบคำถาม และในขั้นตอบสนองต่อบทอ่าน นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ร่วมกันตอบคำถามจากใบงาน พร้อมทั้งร่วมกันเฉลยอภิปรายที่มาของคำตอบและแสดงเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับ Fountas and Pinnell (2013: 4-6) และพัชรราวลัย อินทร์สุข (2560: 41-42) ที่กล่าวว่า แนวคิดการอ่านแบบชี้แนะเป็นการสอนอ่านที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านของนักเรียนให้อ่านได้ด้วยตนเองโดยจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ร่วมกันวิเคราะห์ แยกแยะ หารายละเอียดจากบทอ่าน ตามระดับความสามารถของผู้เรียนที่ใกล้เคียงกัน โดยผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการชี้แนะแนวทางในการอ่าน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และใช้กลวิธีการอ่านในการแสวงหาความรู้จากบทอ่าน และฝึกอ่านไปตามลำดับจากง่ายไปยาก รวมถึงให้ผู้เรียนได้แบ่งปันความรู้ที่ได้จากการอ่านภายในกลุ่ม

นอกจากนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าการใช้คำถามนำแบบ QUEST มาช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคิดและค้นหาคำตอบเกี่ยวกับรายละเอียด ความสัมพันธ์และข้อสรุปของบทอ่าน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ทำให้ผลสัมฤทธิ์การสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น เนื่องมาจากคำถามนำแบบ QUEST เป็นรูปแบบคำถามที่ช่วยให้นักเรียนได้อ่านคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยใช้คำถามนำแบบ QUEST ทั้ง 5 รูปแบบ ดังนี้ 1) Q (Question) คำถามจุดประกายความรู้ ผู้เรียนได้ตั้งคำถามและตอบคำถามหลังจากอ่านบทอ่านจบแล้ว เพื่อจุดประกายความรู้ในสิ่งที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจให้เข้าใจอย่างถ่องแท้หรือมีการโต้แย้งในประเด็นต่าง ๆ 2) U (Unhappy) คำถามสืบหาจุดอ่อน ผู้เรียนได้ประเมินค่าหรือตัดสินคุณค่าจากเรื่องที่อ่านในเชิงลบเพื่อค้นหาจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในเรื่องที่อ่านที่ทำให้รู้สึกไม่มีความสุขเมื่อได้อ่านบทอ่าน 3) E (Excellent, Excited) คำถามสืบหาจุดเด่น ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเชิงบวกจากเรื่องที่อ่านและประเมินคุณค่าในย่อหน้าหรือส่วนย่อยที่เป็นจุดเด่นภายในเรื่องที่ทำให้เกิดความตื่นเต้น ความน่าสนใจ 4) S (Strength) คำถามสืบหาจุดแข็ง ผู้เรียนได้อ่านอย่างละเอียด โดยใช้ความรู้ ความคิดในการตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น หาเหตุผลข้อสรุปและข้อสนับสนุน และประเมินคุณค่าของบทอ่านจากภาพรวมทั้งหมด 5) T (Theme) คำถามสืบหาจุดสำคัญ ผู้เรียนได้ค้นหาสาระสำคัญ จุดมุ่งหมายของผู้เขียน ความหมายโดยนัย และบทสรุปของเรื่อง

การที่นักเรียนได้ฝึกใช้รูปแบบคำถามทั้ง 5 ประเภท ในชั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์และขั้นการอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ร่วมกันตั้งคำถามและค้นหาคำตอบจากบทอ่าน ด้วยการใช้เหตุผล การพิจารณาข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น การตีความ การขยายความและการสรุปสาระสำคัญ ซึ่งเป็นกลวิธีในการค้นหาคำตอบที่จะทำไปสู่การอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างแท้จริง ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทอ่านมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ Wilson, Grisham, and Smetana (2009) กล่าวว่า ผู้อ่านที่มีความสามารถตั้งคำถามและหาคำตอบได้จะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำความเข้าใจบทอ่านได้อย่างลึกซึ้ง จึงเป็นกลวิธีที่ใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรนภา สวยสี (2560: 90) พบว่า ความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนจากการใช้กระบวนการวิเคราะห์ QUEST หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณสุตา ขยันการ (2561: 80) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อ

ออนไลน์อย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียน ที่ใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST มีจุดเน้นที่สำคัญ คือ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยผู้สอนทำหน้าที่ชี้แนะแนวทางในการอ่านให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และใช้กลวิธีการอ่านอย่างหลากหลายได้ฝึกอ่านไปตามลำดับความยากง่าย ผู้เรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของตนเอง ผู้สอนเป็นผู้ประเมินผล การอ่านของผู้เรียนจากการทำกิจกรรมตอบคำถาม รวมถึงมีการนำประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เช่น ความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ เรื่องราวจากประสบการณ์จริง มาเชื่อมโยงกับบทอ่าน ทำให้ การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรวาลัย อินทร์สุข (2560: 112) ที่พบว่า การเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิดการอ่านแบบชี้แนะ ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากในทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 2 และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก เป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมา คือ นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์เพิ่มขึ้น และลำดับสุดท้ายคือนักเรียนกล้าที่จะอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น การที่ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ๆ เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบและขั้นตอนที่ชัดเจน ทำให้ นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ในการอ่านได้อย่างหลากหลาย นักเรียนได้รับความรู้ใหม่จากการฝึกตั้งคำถามและค้นหาคำตอบจากรูปแบบคำถามนำแบบ QUEST และมีการใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานร่วมกัน ส่งผลให้นักเรียนกล้าอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น ทั้งยังทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายและสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างเพื่อนและผู้สอนนำไปสู่ การช่วยเหลือและชี้แนะการอ่านให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ

ปวีณ์สุตา ขยันการ (2561: 84-85) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST พบว่า สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เกิดทักษะการคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณในการอ่านสื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้น

ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 คือ ครูเป็นผู้ชี้แนะการอ่านให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายและทั่วถึง ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะครูได้ชี้แนะการอ่านให้กับนักเรียนโดยใช้บทอ่านที่หลากหลาย เช่น นิทานพื้นบ้าน ข่าว บทความ และเรื่องสั้น และคอยสาธิตการใช้กลวิธีในการอ่านอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและค้นหาคำตอบ ดังที่ พัทธราวลัย อินทร์สุข (2560: 107-110) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนไว้ว่า ผู้สอนให้ความช่วยเหลือและเสริมต่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน สาธิตการใช้กลวิธีในการอ่านที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่นเป็นกัลยาณมิตร สอดคล้องกับ ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2543: 16-17) ที่กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศที่ท้าทาย สามารถกระตุ้น และสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น อยากรแก้ปัญหา และอยากรแสวงหาคำตอบ ประเด็นรองลงมา คือ นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเพื่อนอาจจะเป็นเพราะการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้นี้ ผู้สอนมีหน้าที่สำคัญในการชี้แนะการอ่านให้กับผู้เรียน รวมถึงผู้เรียนได้ใช้กระบวนการกลุ่มในการอ่านร่วมกัน จึงทำให้เกิดการสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเพื่อนได้ สอดคล้องกับ Fountas and Pinnell (2013: 8-10) ที่กล่าวว่า การสนทนาร่วมกับสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับการทำความเข้าใจบทอ่านและความหมายที่ได้จากการอ่านบทอ่าน ทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในด้านการพัฒนาความสามารถการอ่านของแต่ละบุคคล ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเป็นการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ซึ่งอยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ประกอบกับสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน จึงอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมน้อยลง

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การที่ด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า การจัดการกิจกรรมการอ่านแบบชี้แนะและการใช้คำถามนำแบบ QUEST เน้นการปฏิบัติกิจกรรมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งใน

สถานการณ์ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมอยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้การปฏิบัติกิจกรรมแบบกระบวนการกลุ่มมีการปรับเปลี่ยนจากการเรียนในห้องเรียนปกติเป็นการแบ่งกลุ่มแบบออนไลน์ จึงอาจทำให้นักเรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันน้อยลง เนื่องจากการเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตของผู้เรียนอาจจะขาดหายไปบางช่วงเวลา ดังที่ Fountas and Pinnell (2013: 8-10) กล่าวไว้ว่า การสนทนาร่วมกับสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับการทำความเข้าใจท่อนและความหมายที่ได้จากการอ่านบทอ่าน ทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในด้านการพัฒนาความสามารถการอ่านของแต่ละบุคคลได้

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น และมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ในระดับเห็นด้วยมาก จึงเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST เพื่อพัฒนาการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

1. การเลือกบทอ่านควรเลือกบทอ่านที่หลากหลายและสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก เช่น นิทาน ข่าว บทความ เรื่องสั้น นวนิยาย เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้สอนต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับการพัฒนาทักษะความสามารถด้านการอ่านที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การแยกแยะข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น การค้นหาคำศัพท์ การจับใจความสำคัญ

2. รูปแบบคำถามที่ใช้ควรเป็นคำถามแบบปลายเปิด เพราะคำถามนำแบบ QUEST เป็นรูปแบบคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลซึ่งผู้สอนสามารถให้ข้อเสนอแนะได้ตามความเหมาะสม

3. ควรให้ความช่วยเหลือและเสริมต่อการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน สาธิตการใช้กลวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่นเป็นกัลยาณมิตร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะหรือการใช้คำถามนำแบบ QUEST ร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การอ่านเชิงวิจารณ์หรือการเขียน เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาลักษณะการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะหรือการใช้คำถามนำแบบ QUEST ร่วมกับศาสตร์หรือสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น วรรณคดี ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา เป็นต้น

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์ ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน สาขาวิชาการวัดประเมินและวิจัย
ทางการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษกร ปั่นทูน ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน สาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. นางพจนารถ มีเครือ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนทวีธาภิเศก แขวงวัดอรุณ
เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ อว 8606 (๙๙) / ๕๔๖๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

22 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อินทรสัมพันธ์

ด้วย นายนพรัตน์ รัตนวิชัย รหัสประจำตัว 61255406 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาผลสัมฤทธิ์
การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถาม
นำแบบ QUEST "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้
ผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากजू)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร. 034-218790

ที่ อว 8606 (นศ) / 3463

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสกลนคร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

22 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษกร ปันหุ่น

ด้วย นายพนรัตน์ รัตนวิชัย รหัสประจำตัว 61255406 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสกลนคร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาผลสัมฤทธิ์
การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถาม
นำแบบ QUEST "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสกลนคร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้
ผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจู้)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606 (ทว) / 3764

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

22 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน นางพจนารต มีเครือ

ด้วย นายพรรัตน์ รัตนวิชัย รหัสประจำตัว 61255406 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถาม นำแบบ QUEST "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากजू)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร. 034-218790

ภาคผนวก ข

แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 พิจารณ์วรรณกรรม

เวลา 2 คาบ

รหัสวิชา ท 21101 รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ (นิทานพื้นบ้าน)

ครูผู้สอน นายนพรัตน์ รัตนวิชัย

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.1/2

จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม.1/4

ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบกับ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ

จากการอ่าน

สาระสำคัญ

นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมาแบบมุขปาฐะมีบทบาทสำคัญต่อการถ่ายทอดการเรียนรู้ เสริมสร้างบุคลิกภาพ มีพลังโน้มน้าวความคิด ทักษะคิด และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล รวมทั้งมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์และสังคมในหลายด้านการเรียนรู้นิทานพื้นบ้านจะทำให้นักเรียนเกิดความบันเทิงใจได้รับเรื่องราวความรู้แทรกอยู่ เช่น ศาสนา พิธีกรรม ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม ประเพณีตลอดจนมีแนวทางในการดำเนินชีวิตจากข้อคิดของนิทาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนตั้งคำถาม และตอบคำถามนิทานพื้นบ้านได้ถูกต้องครบถ้วน
2. นักเรียนลำดับเหตุการณ์นิทานพื้นบ้านได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสรุปสาระสำคัญของนิทานพื้นบ้านได้ถูกต้อง
4. นักเรียนวิเคราะห์ตัวละครได้อย่างมีเหตุผล
5. นักเรียนบอกจุดมุ่งหมายและทรรชนะของผู้แต่งได้ถูกต้อง
6. นักเรียนอธิบายการใช้ภาษาในการเขียนได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน
2. หลักการวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน

ทักษะ/กระบวนการ

1. ทักษะการอ่าน
2. กระบวนการคิดวิเคราะห์
3. กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะหลัก

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด

ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. ใบงานที่ 1 นิทานพื้นบ้าน เรื่อง หัวล้านนอกครุ
2. ที่คั่นหนังสือ

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ คาบที่ 1-2 (100 นาที)

ขั้นกระตุ้นการเรียนรู้ (10 นาที)

1. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ประเภทนิทานพื้นบ้าน
2. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การอ่านวิเคราะห์นิทานโดยครูอธิบายเพิ่มเติม
3. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน โดยให้นักเรียนตอบคำถามจากบทกลอนปริศนาคำทาย พร้อมทั้งให้ดูภาพนิทานพื้นบ้านประกอบ ดังนี้

คนอะไรคู่คู้ อยู่ในหอย

เฉลย สังข์ทอง

มีเมียน้อยก็ไม่เหมาะเพราะเป็นสัตว์

เฉลย ไกรทอง

หญิงสองผัวตัวตายเพราะชายซัด

เฉลย วันทอง

กรรมซ้ำซัดให้ขุกเขี้ยวเป็นชะนี

เฉลย พิกุลทอง

ครูกระตุ้นให้นักเรียนตอบคำถามโดยใช้ประสบการณ์เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านที่นักเรียนรู้จักโดยใช้คำถาม ดังนี้

- 1) นักเรียนรู้จักนิทานพื้นบ้านหรือไม่ หากรู้จักนักเรียนรู้จักเรื่องอะไรบ้าง
- 2) นักเรียนคิดว่านิทานพื้นบ้านมีความสำคัญอย่างไร
- 3) นักเรียนคิดว่านิทานพื้นบ้านมีข้อคิดที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือไม่

ขั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ (40 นาที)

4. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยคละความสามารถ กลุ่มละ 6-7 คน ซึ่งนักเรียนในแต่ละกลุ่มจะได้ฝึกใช้กลวิธีการอ่านตามความเหมาะสมกับบทอ่าน เช่น การค้นหาความหมายของคำศัพท์ การค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง การลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

5. ครูอธิบายและสาธิตการใช้กลวิธีในการอ่าน โดยยกตัวอย่างนิทานพื้นบ้าน เรื่อง **ยักษ์วัดแจ้งยักษ์วัดโพธิ์** เพื่อให้นักเรียนได้อ่านและฝึกใช้กลวิธีการอ่าน เพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง การหาความหมายของคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายที่ปรากฏในเรื่อง โดยใช้คำถามแบบ QUEST ดังนี้

1) Q (Question) คำถามจุดประกายความรู้ นักเรียนแต่ละกลุ่มเป็นผู้ตั้งคำถามหรือข้อสงสัยจากเรื่องที่อ่านเห็นด้วยกับบทอ่านหรือไม่

2) U (Unhappy) คำถามสืบหาจุดอ่อนนักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินค่าหรือตัดสินคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน เพื่อค้นหาจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในเรื่อง

3) E (Excellent, Excited) คำถามสืบหาจุดเด่น นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกความรู้สึกที่ขบขันตื่นเต้น เพื่อเติมเต็มความรู้และแนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้

4) S (Strength) คำถามสืบหาจุดแข็ง นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ข้อดีและข้อคิดที่ได้จากเรื่องทีอ่านกลวิธีนำเสนอของผู้เขียนนำเสนอสนใจหรือไม่ อย่างไร

5) T (Theme) คำถามสืบหาจุดสำคัญ นักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถบอกสาระสำคัญ ข้อความหลักหรือแก่นของเรื่องที่อ่าน

6. ครูสุ่มนักเรียน 1- 2 กลุ่มเสนอการตอบคำถามในข้อคำถามแบบ QUEST ที่กำหนดให้เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง ครูแก้ไขเพิ่มเติมและจากนั้นให้แต่ละกลุ่มเขียนเรียบเรียงเนื้อหาสาระที่ต้องส่งครู

ขั้นการอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม (25 นาที)

7. นักเรียนในแต่ละกลุ่ม อ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง **หัวล้านนอกครุ** ทำความเข้าใจด้วยตนเองพร้อมกับทำใบงานที่ 1 ตอนที่ 1 การอ่านวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน เรื่อง หัวล้านนอกครุ ระหว่างที่นักเรียนอ่านครูคอยสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในขณะที่อ่าน

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตั้งคำถามและค้นหาคำตอบนิทานพื้นบ้านเรื่อง หัวล้านนอกครุ และทำใบงานที่ 1 ตอนที่ 2 การอ่านวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน เรื่อง หัวล้านนอกครุ โดยใช้คำถามแบบ QUEST ดังนี้

1) Q (Question)
คำถามจุดประกายความรู้	1) นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามหรือข้อสงสัยจากเรื่อง หัวล้านนอกครุ และร่วมกันค้นหาคำตอบ กลุ่มละ 5 ข้อ
2) U (Unhappy)
คำถามสืบหาจุดอ่อน	2) นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกประเด็นที่ขัดแย้งหรือสิ่งที่นักเรียนเห็นต่างไปจากเรื่อง หรือจุดอ่อนของเรื่อง
3) E (Excellent, Excited)
คำถามสืบหาจุดเด่น	3) นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกเหตุการณ์ที่ประทับใจ ลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน
4) S (Strength)
คำถามสืบหาจุดแข็ง	4) นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะตัวละครสำคัญ และบอกกลวิธีในการนำเสนออย่างไร
5) T (Theme)
คำถามสืบหาจุดสำคัญ	5) นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกจุดมุ่งหมาย ทรรศนะ และสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ขั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง (10 นาที)

9. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนของแต่ละกลุ่ม ออกมาเขียนคำถามจุดประกายความรู้ (Q) บนกระดาน และให้เพื่อนช่วยกันหาค้นหาคำตอบในข้อคำถามที่เหลืออยู่

10. นักเรียนร่วมกันเฉลย และอภิปรายที่มาของคำตอบ พร้อมกับแสดงเหตุผล ครูแก้ไข และอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นตอบสนองต่อบทอ่าน (15 นาที)

11. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ ข้อคิด หรือข้อความที่ประทับใจในเรื่อง หัวล้านนอกครุ มาจัดทำที่คั่นหนังสือ กลุ่มละ 1 ชิ้น

12. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานและนักเรียนร่วมอภิปรายผลงานของเพื่อน

สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่อง การอ่านวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน
2. นิทานพื้นบ้านเรื่อง หัวล้านนอกครุ
3. นิทานพื้นบ้านเรื่อง ยักษ์วัดแจ่งยักษ์วัดโพธิ์
4. ใบงานที่ 1 การอ่านวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน เรื่อง หัวล้านนอกครุ
5. ห้องสมุด
6. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการประเมิน

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่ม
- 1.2 ตรวจการทำใบงานที่ 1 นิทานพื้นบ้าน เรื่อง หัวล้านนอกครุ

2. เครื่องมือประเมิน

- 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่ม
- 2.2 แบบประเมินการทำใบงานที่ 1 นิทานพื้นบ้าน เรื่อง หัวล้านนอกครุ

3. เกณฑ์การประเมิน

3.1 การทำกิจกรรมกลุ่มผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนน 7 คะแนนขึ้นไปหรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ ขึ้นไป

3.2 การทำใบงานที่ 1 นิทานพื้นบ้าน เรื่อง หัวล้านนอกครุผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนน 7 คะแนนขึ้นไป หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ขึ้นไป

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค และข้อค้นพบ

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข และผลการแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

(นายพนรัตน์ รัตนวิชัย)

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง: ครูสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนและลงคะแนนในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่มที่สังเกตเห็น

ชื่อกลุ่ม.....

ที่	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน					คะแนนรวม	ผลการประเมิน	
		การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม	การตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น	การแสวงหาความรู้ภายในกลุ่ม	การนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ	ความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย		ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	3	3	3	3	15		

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 13 - 15	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน 10 - 12	หมายถึง	ดี
คะแนน 7 - 9	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 5 - 6	หมายถึง	ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้

เกณฑ์การประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
การมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรมกลุ่ม	สมาชิกทุกคนวางแผน ร่วมกันยอมรับ ข้อตกลงของกลุ่ม ทำตามขั้นตอน ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม	สมาชิก 1 คนไม่มีส่วน ในการวางแผนหรือ ไม่ทำตามขั้นตอน หรือไม่ช่วยเหลือเพื่อน ในกลุ่ม	สมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ไม่มีส่วนร่วมในการ วางแผน หรือไม่ทำตาม ขั้นตอน หรือไม่ ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม
การตอบคำถามและ แสดงความคิดเห็น	สมาชิกทุกคน ร่วมตอบคำถามและ แสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล	สมาชิก 1 คน ไม่ตอบคำถามและ แสดงความคิดเห็น	สมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ไม่ตอบคำถามและไม่ แสดงความคิดเห็น
การแสวงหาความรู้ ภายในกลุ่ม	แสวงหาข้อมูลจาก แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มีการจดบันทึกความรู้ สรุปความรู้ที่ได้ ถูกต้องตรงประเด็น ด้วยตนเอง อย่าง สม่ำเสมอ	แสวงหาข้อมูลจาก แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มีการจดบันทึกความรู้ สรุปความรู้ที่ได้ถูกต้อง ตรงประเด็น เมื่อได้รับ การกระตุ้น	แสวงหาข้อมูลจากแหล่ง การเรียนรู้ต่าง ๆ มีการ จดบันทึกความรู้ สรุป ความรู้ที่ได้ถูกต้อง เมื่อ ได้รับการตักเตือน
การนำเสนอผลงาน ที่น่าสนใจ	มีความพร้อมในการ นำเสนอผลงาน มีการ ลำดับความสำคัญของ เนื้อหา มีกลวิธีการ นำเสนอที่น่าสนใจ	มีความพร้อมในการ นำเสนอผลงาน มีการ ลำดับความสำคัญของ เนื้อหา	ไม่มีความพร้อมในการ นำเสนอผลงาน
ความรับผิดชอบงาน ที่ได้รับมอบหมาย	ทำงานที่ได้รับ มอบหมายเสร็จ ทันเวลา ทำงานสะอาด เรียบร้อย	ทำงานที่ได้รับ มอบหมายเสร็จ ทันเวลาแต่ทำงานไม่ เรียบร้อย	ทำงานที่ได้รับมอบหมาย เสร็จไม่ทันเวลาและไม่ เรียบร้อย

แบบประเมินใบงานที่ 1 การอ่านวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน
เรื่อง หัวล้านนอกครุ

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินพิจารณาการทำใบงานที่ 1 นิทานพื้นบ้าน เรื่อง หัวล้านนอกครุแล้ว ประเมินผลตามรายการประเมินที่กำหนดให้ ดังนี้

ที่	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน					คะแนนรวม	ผลการประเมิน	
		การตั้งคำถามและตอบคำถาม	การสรุปข้อคิดและประโยชน์ของเรื่อง	การอธิบายคำเปรียบเทียบและคำหลายความหมาย	การวิเคราะห์องค์ประกอบ	การสรุปเนื้อเรื่อง		ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	3	3	3	3	15		

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 13 - 15	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน 10 - 12	หมายถึง	ดี
คะแนน 7 - 9	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 5 - 6	หมายถึง	ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้

เกณฑ์การประเมินใบงานที่ 1 การอ่านวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน เรื่อง หัวล้านนอกครุ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
การตั้งคำถาม และตอบคำถาม	1. ตั้งคำถามครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมดของเรื่อง 2.ตอบคำถามได้ถูกต้อง ทุกข้อ 3.อธิบายและขยายความ คำตอบได้ถูกต้องทุกข้อ	1. ตั้งคำถามครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมดของเรื่อง 2.ตอบคำถามได้อย่าง ถูกต้องทุกข้อ 3.อธิบายและขยายความ คำตอบถูกต้อง 3-4 ข้อ	1. ตั้งคำถามไม่ ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง เรื่อง 2.ตอบคำถามถูกต้อง ไม่เกิน 3 ข้อ 3.อธิบายและขยาย ความคำตอบหรือตอบ ถูกต้อง 1 ข้อ
การสรุปข้อคิด และ ประโยชน์ของ เรื่อง	1. ระบุข้อคิดของเรื่องได้ ถูกต้อง 2. สรุปประโยชน์ที่ได้รับ จากเรื่องได้ถูกต้องครบ ทุกประเด็น 3.ยกตัวอย่างการนำ ข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้	1. ระบุข้อคิดของเรื่องได้ ถูกต้อง 2.สรุปประโยชน์ที่ได้รับ จากเรื่องขาดไป 1 ประเด็น 3. ยกตัวอย่างการนำ ข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ ในชีวิตประจำวัน ไม่ได้	1. ระบุข้อคิดของ เรื่องได้ถูกต้อง 2. สรุปประโยชน์ ที่ได้รับจากเรื่องขาดไป มากกว่า 1 ประเด็น 3. ยกตัวอย่างการ นำข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ไปใช้ในชีวิต ประจำวันไม่ได้
การอธิบายคำ เปรียบเทียบและ คำหลาย ความหมาย	ตอบคำถามที่ระบุคำ เปรียบเทียบและคำหลาย ความหมายได้ถูกต้องทุก ข้อ	ตอบคำถามที่ระบุคำ เปรียบเทียบหรือคำ หลายความหมายได้ 1-2 ข้อ	ไม่สามารถตอบคำถาม คำที่ระบุคำ เปรียบเทียบและคำ หลายความหมายได้
การวิเคราะห์ องค์ประกอบ	ตอบคำถามที่ระบุ องค์ประกอบของนิทาน พื้นบ้าน พร้อมทั้งอธิบาย เหตุผลประกอบได้ อย่างถูกต้องทุกข้อ	ตอบคำถามที่ระบุ องค์ประกอบของนิทาน พื้นบ้าน แต่ไม่อธิบาย เหตุผล1-2 ข้อ	ตอบคำถามที่ระบุ องค์ประกอบของนิทาน พื้นบ้าน แต่ไม่อธิบายเหตุผล มากกว่า 2 ข้อ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
การสรุปเนื้อเรื่อง	1. สรุปเนื้อหาของเรื่องได้ครบทุกประเด็น 2. บันทึกเนื้อเรื่องโดยใช้สำนวนภาษาของนักเรียนเองทั้งหมด	1. สรุปเนื้อหาของเรื่องขาดไป 1 ประเด็น 2. บันทึกเนื้อเรื่องโดยปราศจากสำนวนเดิมของผู้แต่งไม่เกินร้อยละ 10 ของเนื้อเรื่องทั้งหมดที่บันทึก	1. สรุปเนื้อหาของเรื่องขาดตั้งแต่ 2 ประเด็น 2. บันทึกเนื้อเรื่องทั้งหมดโดยใช้สำนวนเดิม

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 13 - 15

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน 10 - 12

หมายถึง

ดี

คะแนน 7 - 9

หมายถึง

พอใช้

คะแนน 5 - 6

หมายถึง

ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้

รายละเอียดเนื้อหาสาระ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน

สาระสำคัญ

นิทานพื้นบ้าน คือ เรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมาแบบมุขปาฐะมีบทบาทสำคัญต่อการถ่ายทอด การเรียนรู้ เสริมสร้างบุคลิกภาพ มีพลังโน้มน้าวความคิด ทศนคติ และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล รวมทั้งมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์และสังคมในหลายด้าน

ความสำคัญและประโยชน์ของนิทานพื้นบ้าน

1. **ให้ความบันเทิงแก่ผู้ฟัง** เนื่องจากนิทานสามารถนำมาเล่าได้โดยไม่ต้องมีพิธีรีตอง จึงได้รับการสืบทอดและแพร่หลายในทุกท้องถิ่น แม้เนื้อหาของนิทานจะมีหลายรูปแบบ แต่จุดประสงค์ดั้งเดิมของการเล่านิทาน คือ เพื่อเป็นสิ่งบันเทิงใจในยามว่างจากการงาน
2. **ให้ความรู้** นิทานพื้นบ้านมีเรื่องราวความรู้แทรกอยู่ เช่น ศาสนา พิธีกรรม ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม ประเพณี
3. **ให้แนวทางในการดำเนินชีวิต** โดยทั่วไปมักมีแก่นหรือแนวคิดสำคัญของเรื่องอิงอยู่กับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ดังนั้น การเล่า การอ่านนิทานพื้นบ้านจึงปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี
4. **ให้คำอธิบายความเป็นมาของชุมชนและเผ่าพันธุ์** นิทานพื้นบ้านบางส่วนมีเนื้อหาเป็นตำนาน หรืออธิบายความเป็นมาของเผ่าพันธุ์ที่ตั้งรกรากอยู่ในแต่ละท้องถิ่น
5. **ให้อิทธิพลต่อศิลปกรรม** โดยเฉพาะนิทานพื้นบ้านที่เกี่ยวกับชาดก เช่น ภาพจิตรกรรมฝาผนัง เรื่อง คันธกุมาร วัตภูมินทร์ จังหวัดน่าน เรื่อง ศรีธัญชัย วัดปทุมวนารามฯ กรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบของนิทานพื้นบ้าน

1. **แนวคิดหรือแก่นของเรื่อง** หรือสาระสำคัญของเรื่อง แนวคิดของเรื่องนิทาน มักเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน ง่าย ไม่ลึกซึ้งนัก เช่น แนวคิดเรื่องแม่เลี้ยงข่มเหงลูกเลี้ยง การทำความดีจะได้ผลดีตอบสนอง
2. **โครงเรื่องของนิทาน** คำโครงของเรื่อง มักสั้น กะทัดรัด เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน เป็นลักษณะเรื่องเล่าธรรมดา โดยดำเนินเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง
3. **ตัวละคร** ไม่ควรมีหลายตัว เพราะเป็นเรื่องสั้น ๆ จะน่าอ่านกว่า เรื่องยาวๆ ตัวละครอาจเป็นคน สัตว์ เทพเจ้า นางฟ้า มนุษย์ อมนุษย์ ฯลฯ
4. **ฉาก** เป็นภาพจินตนาการที่ผู้เขียนสร้างขึ้น ให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

5. **ถ้อยคำหรือบทสนทนา** ที่ตัวละครในเรื่องพูดกัน ควรใช้ภาษาที่กะทัดรัด เข้าใจง่าย สนุกสนานชวนติดตาม

6. **คติชีวิต** นิทานที่ดีต้องมีข้อคิดเกี่ยวกับชีวิต สังคม และวัฒนธรรม เพื่อเป็นการปลูกฝัง คุณธรรมแก่ผู้อ่าน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้เยาว์ ดังนั้น ในตอนท้ายของนิทานมักสรุปคติชีวิตให้เป็นเครื่อง เตือนใจผู้อ่านด้วย

ประเภทของนิทานพื้นบ้าน

1. **นิทานมหัศจรรย์** หรือนิทานประโลมโลกหรือนิทานจักร ๆ วงศ์ ๆ มักมีเนื้อเรื่องที่ให้ความ สนุกสนาน เล่าถึงการผจญภัยของตัวเอก ของวิเศษ อิทธิฤทธิ์ โดยมีแนวคิดหลัก คือ ธรรมะย่อมชนะ อธรรม เช่น โสนน้อยเรือนงาม พระรถเมรี จำปาสีต้น

2. **นิทานวีรบุรุษ** เป็นเรื่องราวของวีรบุรุษประจำท้องถิ่นที่เชื่อกันว่าบุคคลเหล่านั้นมีชีวิตอยู่ จริง มีชื่อปรากฏในประวัติศาสตร์ และได้สร้างวีรกรรมไว้ โดยนำมาผูกกับอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ เช่น เรื่องพระร่วงวาจาสีหิ์ ท้าวแสนปม

3. **นิทานประจำถิ่น** เป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาในท้องถิ่น ส่วนใหญ่มักเป็นการอธิบายชื่อ สถานที่หรือประวัติความเป็นมาของโบราณสถาน โดยนำเนื้อเรื่องหรือตัวละครมาเกี่ยวพันกับสถานที่ ในท้องถิ่น และเชื่อกันว่าเป็นเหตุการณ์จริงที่เคยเกิดขึ้น เช่น เรื่องพระยาทรงพระยาพาน จังหวัด นครปฐม เรื่องท้าวปาจิตกับนางอรพิม

4. **นิทานอธิบายเหตุ** เป็นนิทานที่ตอบคำถามความเป็นมาของสิ่งของ สัตว์ หรือปรากฏการณ์ ทางธรรมชาติ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องสั้น ๆ เช่น ทำไมจระเข้จึงไม่มีลิ้น ทำไมข้าวจึงมีเม็ดเล็ก ทำไมงูถึงมี ลิ้นสองแฉก

5. **นิทานเทพนิยาย** เป็นเรื่องที่อธิบายถึงการสร้างโลก กำเนิดโลก กำเนิดมนุษย์ เทวดา สิ่ง ศักดิ์สิทธิ์ เช่น เรื่องเมขลา รามสูร เรื่องตำนานนางสงกรานต์

6. **นิทานคติธรรม** เป็นนิทานสอนใจ โดยนำหลักธรรมมาผูกเป็นเนื้อเรื่อง เพื่อสอนใจในการ ดำเนินชีวิต เช่น นิทานชาดก นิทานสุภาสิต

7. **นิทานมุกตลก** เป็นนิทานที่มุ่งเน้นความตลกขบขัน ให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน ผู้ฟัง เช่น เรื่องศรีธนญชัย

คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน

1. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน
2. เป็นสายใยแห่งความรักที่ช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคม
3. เป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ ให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ

- 4.ให้ข้อคิดและคติเตือนใจ ใช้เป็นเครื่องมือในการอบรมสั่งสอนศีลธรรมได้
- 5.เป็นกระจกเงาที่สะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในหลาย ๆ ด้าน

หลักการอ่านเชิงวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน

การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนิทานพื้นบ้าน เป็นการอ่านวิเคราะห์เรื่องที่ เป็นบันเทิงคดีโดยเนื้อเรื่อง ให้ความเพลิดเพลินในการอ่าน และที่สำคัญนิทานจะให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน ในการอ่านเชิงวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน ควรพิจารณาแยกแยะองค์ประกอบดังนี้

1. **ชื่อเรื่อง** นิทานทุกเรื่องก็ต้องมีชื่อเรื่องที่ดึงดูดความสนใจ การตั้งชื่อเรื่องส่วนใหญ่ก็จะเอาตัวละคร พฤติกรรม หรือสถานการณ์เด่นในเรื่องมาตั้งเป็นชื่อ
2. **โครงเรื่อง**คือ องค์ประกอบเรื่องราวของเรื่องในนิทานตั้งแต่ต้นจนจบ โดยแบ่งออกเป็นจุดเริ่มต้นเรื่อง กลางเรื่อง ตอนจบ และบทสรุป นิทานที่มีบทสรุปนั้นเหมาะสำหรับเด็ก ๆ แต่นิทานบางอย่างที่ต้องการให้คนได้คิดจากเนื้อหานิทาน ก็อาจไม่มีบทสรุปให้คนได้ตีความ แต่สำหรับเด็ก ๆ นั้นนิทานควรมีบทสรุป
3. **เนื้อหา**คือ รายละเอียดของเรื่อง ซึ่งอธิบายเหตุการณ์ ตัวละคร ฉาก ข้อคิด และอื่น ๆ โดยเนื้อหาของเรื่องเป็นตัวสำคัญที่ทำให้นิทานมีคุณค่า
4. **ตัวละคร**คือ สิ่งที่ทำให้เกิดเรื่องราว ตัวละครเป็นตัวเดินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งนิทานแต่ละเรื่องอาจมีตัวละครมากน้อยขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระและปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นเหตุผลทำให้เกิดตัวละครนั้น ๆ และตัวละครบางเรื่องอาจมี ตัวเอก ตัวร้าย ตัวประกอบ บางเรื่องอาจมีแต่ตัวเอกกับเหตุการณ์ บางเรื่องอาจมีแค่ตัวเอกกับตัวร้าย
5. **ฉาก**คือ พื้นหลังของเหตุการณ์ และเหตุการณ์ เช่น เรื่องเกิดในน้ำ เกิดในวัด เกิดที่ใต้ต้นไม้ หรือเกิดในที่ต่าง ๆ เพื่อให้คนฟังมีภาพตาม และรู้สึกมีอารมณ์ร่วมไปกับตัวละครและเนื้อหาของเรื่อง
6. **แก่นเรื่อง**คือสาระสำคัญที่ผู้แต่งมีจุดประสงค์ต้องการสื่อมายังผู้อ่าน สาระสำคัญนั้นมักจะเกี่ยวกับความเป็นจริงของชีวิตเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความหยั่งรู้ เข้าใจและเป็นข้อคิดเตือนใจ

แหล่งอ้างอิง

พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. (2562). ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพมหานคร : ไทยร่มเกล้า จำกัด.

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องเล่าสืบทอดกันมาเป็นทอด ๆ อาจเป็นเรื่องที่อิงความจริง หรือแต่งขึ้นมาก็ได้ จุดประสงค์ของการเล่านิทาน เพื่อให้เกิดความบันเทิง ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ลดความเครียดและให้ข้อคิด คติสอนใจ

ความสำคัญของนิทานพื้นบ้าน

1. **ให้ความบันเทิงแก่ผู้ฟัง** เนื่องจากนิทานสามารถนำมาเล่าได้โดยไม่ต้องมีพิธีรีตอง จึงได้รับการสืบทอดและแพร่หลายในทุกท้องถิ่น แม้เนื้อหาของนิทานจะมีหลายรูปแบบ แต่จุดประสงค์ดั้งเดิมของการเล่านิทาน คือ เพื่อเป็นสิ่งบันเทิงใจในยามว่างจากการงาน
2. **ให้ความรู้** นิทานพื้นบ้านมีเรื่องราวความรู้แทรกอยู่ เช่น ศาสนา พิธีกรรม ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม ประเพณี
3. **ให้แนวทางในการดำเนินชีวิต** โดยทั่วไปมักมีแก่นหรือแนวคิดสำคัญของเรื่องอิงอยู่กับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ดังนั้น การเล่า การอ่านนิทานพื้นบ้านจึงปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี
4. **ให้คำอธิบายความเป็นมาของชุมชนและเผ่าพันธุ์** นิทานพื้นบ้านบางส่วนมีเนื้อหาเป็นตำนาน หรืออธิบายความเป็นมาของเผ่าพันธุ์ที่ตั้งรกรากอยู่ในแต่ละท้องถิ่น
5. **ให้อธิพจน์ต่อศิลปกรรม** โดยเฉพาะนิทานพื้นบ้านที่เกี่ยวกับชาตค เช่น ภาพจิตรกรรมฝาผนัง เรื่อง คันธกุมาร วัตภูมิรินทร์ จังหวัดน่าน เรื่อง ศรีธัญชัย วัดปทุมวนารามฯ กรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบของนิทานพื้นบ้าน

1. **แนวคิดหรือแก่นของเรื่อง** หรือสารัตถะของเรื่อง แนวคิดของเรื่องนิทาน มักเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน ง่าย ไม่ลึกซึ้งนัก เช่น แนวคิดเรื่องแม่เลี้ยงข่มเหงลูกเลี้ยง การทำความดีจะได้ผลดีตอบสนอง
2. **โครงเรื่องของนิทาน**เค้าโครงของเรื่อง มักสั้น กะทัดรัด เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน เป็นลักษณะเรื่องเล่าธรรมดา โดยดำเนินเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง
3. **ตัวละคร** ไม่ควรมีหลายตัว เพราะเป็นเรื่องสั้น ๆ จะน่าอ่านกว่า เรื่องยาวๆ ตัวละครอาจเป็นคน สัตว์ เทพเจ้า นางฟ้า มนุษย์ อมนุษย์ ฯลฯ
4. **ฉาก** เป็นภาพจินตนาการที่ผู้เขียนสร้างขึ้น ให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

5. **ถ้อยคำหรือบทสนทนา** ที่ตัวละครในเรื่องพูดกัน ควรใช้ภาษาที่กะทัดรัด เข้าใจง่าย สนุกสนานชวนติดตาม

6. **คติชีวิต** นิทานที่ดีต้องมีข้อคิดเกี่ยวกับชีวิต สังคม และวัฒนธรรม เพื่อเป็นการปลูกฝัง คุณธรรมแก่ผู้อ่าน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้เยาว์ ดังนั้น ในตอนท้ายของนิทานมักสรุปคติชีวิตให้เป็นเครื่อง เตือนใจผู้อ่านด้วย

ประโยชน์ของนิทานพื้นบ้าน

1. **ให้ความบันเทิงแก่ผู้ฟัง** เนื่องจากนิทานสามารถนำมาเล่าได้โดยไม่ต้องมีพิธีรีตอง จึงได้รับการ สืบทอดและแพร่หลายในทุกท้องถิ่น แม้เนื้อหาของนิทานจะมีหลายรูปแบบ แต่จุดประสงค์ดั้งเดิม ของการเล่านิทาน คือ เพื่อเป็นสิ่งบันเทิงใจในยามว่างจากการงาน

2. **ให้ความรู้** นิทานพื้นบ้านมีเรื่องราวความรู้แทรกอยู่ เช่น ศาสนา พิธีกรรม ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม ประเพณี

3. **ให้แนวทางในการดำเนินชีวิต** โดยทั่วไปมักมีแก่นหรือแนวคิดสำคัญของเรื่องอิงอยู่กับ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ดังนั้น การเล่า การอ่านนิทานพื้นบ้านจึงปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้กับผู้เสพได้เป็นอย่างดี

4. **ให้คำอธิบายความเป็นมาของชุมชนและเผ่าพันธุ์** นิทานพื้นบ้านบางส่วนมีเนื้อหาเป็น ตำนาน หรืออธิบายความเป็นมาของเผ่าพันธุ์ที่ตั้งรกรากอยู่ในแต่ละท้องถิ่น

5. **ให้อิทธิพลต่อศิลปกรรม** โดยเฉพาะนิทานพื้นบ้านที่เกี่ยวกับชาดก เช่น ภาพจิตรกรรมฝา ผนัง เรื่อง คันธกุมาร วัตภูมิรินทร์ จังหวัดน่าน เรื่อง ศรีธัญชัย วัดปทุมวนารามฯ กรุงเทพมหานคร

หลักในการอ่านนิทานพื้นบ้าน

1. ศึกษา วิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครในนิทานตัวละครในนิทานส่วนใหญ่จะเป็นตัว เติบโตเรื่อง ลักษณะนิสัยของตัวละครในแต่ละเรื่อง จะทำให้นิทานนั้น ๆ สนุกสนาน ตัวละครและ ลักษณะนิสัยของตัวละครในนิทานเป็นสิ่งที่สมมติหรือแต่งขึ้นมา อาจจะเป็นคนสัตว์ สิ่งของต่าง ๆ ก็ได้ บทบาทตัวละครอาจจะมีทั้งดี ทั้งร้าย เพื่อเป็นตัวแทนเปรียบเทียบระหว่างความดี ความชั่ว ความ ฉลาด ฯลฯ ผู้อ่านควรแยกแยะให้ได้ว่า ลักษณะของตัวละครในเรื่องเป็นอย่างไร มีพฤติกรรมเด่น ด้อย อย่งไร สามารถนำมาเป็นแบบอย่างอย่างไรได้บ้าง

2. ข้อคิด คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากนิทานนิทานทุก ๆ เรื่องจะมีข้อคิด คุณค่า คติสอนใจ และประโยชน์สอดแทรกไว้ทั้งในเนื้อเรื่องและตอนสรุปท้ายเรื่อง เพื่อเป็นการสอนผู้ฟัง อ่านหรือเน้น ให้ปฏิบัติตาม ดังนั้น ต้องวิเคราะห์ด้วยว่านิทานเรื่องนั้น ๆ มีสาระสำคัญอย่างไร และสามารถยึดถือ เป็นแบบอย่างได้อย่างไรบ้าง

หลักการอ่านเชิงวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน

การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนิทานพื้นบ้าน เป็นการอ่านวิเคราะห์เรื่องที่เป็นบันเทิงคดีโดยเนื้อเรื่อง ให้ความเพลิดเพลินในการอ่าน และที่สำคัญนิทานจะให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน ในการเชิงวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน ควรพิจารณาแยกแยะองค์ประกอบดังนี้

1. **ชื่อเรื่อง** นิทานทุกเรื่องก็ต้องมีชื่อเรื่องที่ดึงดูดความสนใจ การตั้งชื่อเรื่องส่วนใหญ่ก็จะเอาตัวละคร พฤติกรรม หรือสถานการณ์เด่นในเรื่องมาตั้งเป็นชื่อ
2. **โครงเรื่อง**คือ องค์ประกอบเรื่องราวของเรื่องในนิทานตั้งแต่ต้นจนจบ โดยแบ่งออกเป็นจุดเริ่มต้นเรื่อง กลางเรื่อง ตอนจบ และบทสรุป นิทานที่มีบทสรุปนั้นเหมาะสำหรับเด็ก ๆ แต่นิทานบางอย่างที่ต้องการให้คนได้คิดจากเนื้อหานิทาน ก็อาจไม่มีบทสรุปให้คนได้ตีความ แต่สำหรับเด็ก ๆ นั้นนิทานควรมีบทสรุป
3. **เนื้อหา**คือ รายละเอียดของเรื่อง ซึ่งอธิบายเหตุการณ์ ตัวละคร ฉาก ข้อคิด และอื่น ๆ โดยเนื้อหาของเรื่องเป็นตัวสำคัญที่ทำให้นิทานมีคุณค่า
4. **ตัวละคร**คือ สิ่งที่ทำให้เกิดเรื่องราว ตัวละครเป็นตัวเดินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งนิทานแต่ละเรื่องอาจมีตัวละครมากน้อยขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระและปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นเหตุผลทำให้เกิดตัวละครนั้น ๆ และตัวละครบางเรื่องอาจมี ตัวเอก ตัวร้าย ตัวประกอบ บางเรื่องอาจมีแต่ตัวเอกกับเหตุการณ์ บางเรื่องอาจมีแค่ตัวเอกกับตัวร้าย
5. **ฉาก**คือ พื้นหลังของเหตุการณ์ และเหตุการณ์ เช่น เรื่องเกิดในน้ำ เกิดในวัด เกิดที่ใต้ต้นไม้หรือเกิดในที่ต่าง ๆ เพื่อให้คนฟังมีภาพตาม และรู้สึกมีอารมณ์ร่วมไปกับตัวละครและเนื้อหาของเรื่อง
6. **แก่นเรื่อง**คือสาระสำคัญที่ผู้แต่งมีจุดประสงค์ต้องการสื่อมายังผู้อ่าน สาระสำคัญนั้นมักจะเกี่ยวกับความเป็นจริงของชีวิตเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความหยั่งรู้ เข้าใจและเป็นข้อคิดเตือนใจ

แหล่งอ้างอิง

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. (2562). ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.

(พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพมหานคร : ไทยร่มเกล้า จำกัด.

นิทานพื้นบ้าน เรื่องหัวล้านนอกครุ

ครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีชายสองคนรักใคร่สนิทสนมเป็นเพื่อนเล่นและเรียนหนังสือด้วยกันมาตั้งแต่เด็กคนหนึ่งชื่อทิดทองเป็นลูกชายเศรษฐีผู้มั่งมีอีกคนหนึ่งชื่อทิดถมเป็นลูกชานาฐานะยากจนเมื่อถึงวัยบวชทั้งสองก็ได้บวชที่วัดเดียวกันตั้งนั้นจึงยิ่งสนิทสนมรักใคร่กันมากกว่าเดิมขนาดชาวบ้านถึงกับเปรียบเทียบว่าทั้งสองประหนึ่งคอกหอยกับลูกกระเดือกคือถ้าเห็นทิดทองก็ต้องเห็นทิดถมเหมือนเงาตามตัวโดยทั้งสองไม่มีการรังเกียจเดียดฉันท์เรื่องฐานะความเป็นอยู่ของกันและกันแต่อย่างใด

เมื่อสักจากพระแล้วทั้งสองก็ช่วยพ่อแม่ประกอบกิจการงานอาชีพด้วยความขยันขันแข็งและไปมาหาสู่กันมิได้ขาดจนวันหนึ่งมีพ่อค้าเร่ขนาน้ำมันใส่ผมเข้ามาขายในหมู่บ้านทิดทองกับทิดถมซื้อไปใช้คนละขวดต่อมาเกิดผมร่วงจนกลายเป็นคนหัวล้านกบาลใสทั้งสองคนต่างรู้สึกเป็นทุกข์ถึงกับกินไม่ได้นอนไม่หลับจึงปรึกษากันว่าควรจะไปหาอาจารย์ดี ๆ ให้ช่วยรักษาไม่เช่นนั้นก็จะต้องเกิดความอับอายไปทุกเมื่อเชียววันตั้งนั้นเมื่อใครบอกว่ามีอาจารย์เก่ง ๆ อยู่ที่ไหนทิดทองกับทิดถมต่างชวนกันไปหาอย่างไม่ย่อท้อแต่ก็ต้องผิดหวังทุกครั้ง

ชาวบ้านบางคนเห็นความทุกข์ร้อนของผู้อื่นเป็นของสนุกก็แกล้งบอกยาพิเรนทร์ ๆ ให้ทิดทองกับทิดถมไปหามาใช้เช่นให้เอาหนวดเต่าเขากะต๋ายน้ำลายยุงหรือให้ใช้ขี้ไก่ละลายน้ำทาด้วยความอยากมีผมดกดำเหมือนเดิมทั้งสองก็ลองทำตามดูแต่ก็ไม่เคยเห็นผลในที่สุดจึงเข้าไปลาพ่อแม่เพื่อจะไปหาหมอผู้วิเศษ ณ แดนไกลให้ช่วยรักษาแม่พ่อแม่จะตกเตือนว่าให้ทำใจอย่าไปแคร์กับพวกปากหอยปากปูแต่ทั้งสองก็ไม่ยอมเปลี่ยนความตั้งใจ

ทิดทองกับทิดถมเริ่มพนจรไปพบโยคีองค์หนึ่งปลูกอาศรมอยู่กลางป่าใหญ่ ทั้งสองรีบเข้าไปกราบวิงวอนขอให้ช่วยโยคีจึงสั่งว่าจงลงดำน้ำในสระข้างอาศรมคนละ 3 ครั้งผมก็จะขึ้นมาเต็มหัวเหมือนเดิมทิดทองกับทิดถมก้มลงกราบโยคีด้วยความดีใจแล้วรีบกระโดดลงสระดำครั้งแรกหัวล้านก็เริ่มมีผมขึ้นมาหรือหม่อมดำเป็นครั้งที่ 2 ผมจึงขึ้นมาครึ่งหัวเมื่อดำครั้งที่ 3 นั้นผมได้ขึ้นมาเกือบจะเต็มหัว ยกเว้นตรงที่เป็นแผลเป็นเพราะเนื้อตายผมไม่อาจขึ้นมาได้

แทนที่จะรีบขึ้นมาหาโยคีทั้งสองกลับปรึกษากันว่าหากดำอีกครั้งผมตรงส่วนที่เกิดแผลเป็นก็จะขึ้นมาได้แน่จึงดำลงไปเป็นครั้งที่ 4 แต่พอโผล่ขึ้นมาเมื่อเห็นหัวของฝ่ายตรงข้ามทั้งสองก็ร้องไห้ล้นรับตาลีตาเหลือกไปหาโยคีทั้งนี้เพราะต่างก็กลับกลายเป็นคนหัวล้านกบาลใสเหมือนเดิมโยคีไม่อาจจะช่วยอะไรได้อีกแล้วเนื่องจากทิดทองกับทิดถมทำนอกเหนือคำสั่ง**หัวล้านนอกครุ**ทั้งสองได้แต่มองหน้ากัน แล้วทำตาปริบๆและชวนกันเดินทางกลับบ้านด้วยความผิดหวัง

(ที่มา : พรทิพา จุลสุคนธ์. (2538). **ตำนานชาวนกรุง**. กรุงเทพมหานคร : หมึกจีน.)

ใบงานที่ 1 การอ่านวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน
เรื่อง หัวล้านนอกครู

ตอนที่ 1 วิเคราะห์โครงเรื่องนิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง หัวล้านนอกครูและให้แต่ละกลุ่มช่วยกันค้นคว้า
ในประเด็นที่กำหนดให้ ดังนี้

1. นิทานเรื่องนี้ มีการตั้งชื่อเรื่องแบบใด จงอธิบาย

.....

.....

2. นิทานเรื่องนี้ ปรากฏการใช้คำเปรียบเทียบและคำหลายความหมายใดบ้าง

.....

.....

3. โครงเรื่องของนิทานเรื่องนี้ กล่าวไว้อย่างไร

3.1 จุดเริ่มต้น

.....

.....

3.2 กลางเรื่อง

.....

.....

3.3 บทสรุป

4. กลวิธีการใช้ภาษาของผู้เขียนเป็นอย่างไร

.....

.....

5. ปรากฏตัวละครใดบ้าง และมีลักษณะนิสัยอย่างไร

.....

.....

6. ฉากและบรรยากาศของเรื่องนี้บรรยายไว้อย่างไร

.....

.....

7. แก่นเรื่องนี้มีจุดประสงค์ให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงเรื่องอะไรเป็นสำคัญ

.....

.....

ตอนที่ 2 การใช้คำถามนำแบบ QUEST เพื่อค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ครบทุกข้อ

1. ให้นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง หัวล้านนอกครุ จากนั้นทำกิจกรรม กล่องคำถามปริศนา โดยให้นักเรียนตั้งคำถามหรือข้อสงสัยจากเรื่อง หัวล้านนอกครุ และร่วมกันหาค้นหาคำตอบแล้วเขียนสรุปลงบนใบงาน กลุ่มละ 5 ข้อ

<p>คำถามข้อที่ 1 :</p> <p>.....</p> <p>คำตอบข้อที่ 1 :</p> <p>.....</p>

<p>คำถามข้อที่ 2 :</p> <p>.....</p> <p>คำตอบข้อที่ 2 :</p> <p>.....</p>

<p>คำถามข้อที่ 3 :</p> <p>.....</p> <p>คำตอบข้อที่ 3 :</p> <p>.....</p>

<p>คำถามข้อที่ 4 :</p> <p>.....</p> <p>คำตอบข้อที่ 4 :</p> <p>.....</p>

<p>คำถามข้อที่ 5 :</p> <p>.....</p> <p>คำตอบข้อที่ 5 :</p> <p>.....</p>

2. นิทานเรื่องนี้ มีจุดบกพร่องหรือสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดข้อขัดแย้งหรือมีความคิดเห็นที่ต่างไปจากเรื่องในประเด็นใดบ้าง จงอธิบาย พร้อมยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

3. จากข้อความที่ว่า “ชาวบ้านถึงกับเปรียบเทียบว่าทั้งสองประหนึ่งคอกหอยกับลูกกระเดือก” คำเปรียบเทียบ “คอกหอยกับลูกกระเดือก” หมายความว่าอย่างไร

.....

.....

4. จากกล่าวที่ว่า “หนวดเต่า เขาระต่าย น้ำลายยุง” ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายว่าอย่างไร

.....

.....

5. เหตุการณ์ใดที่ทำให้นักเรียนประทับใจมากที่สุด จงอธิบาย

.....

.....

.....

6. นักเรียนคิดว่าการกระทำของทิดถมกับทิดทอง บ่งบอกลักษณะนิสัยด้านใด จงอธิบาย

.....

.....

.....

7. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดเรื่องใด และนักเรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

.....

8. ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องด้วยภาษาของตนเองอย่างน้อย 5 บรรทัด

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 พิจารณ์วรรณกรรม

เวลา 2 คาบ

รหัสวิชา ท 21101 รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ (ข่าว)

ครูผู้สอน นายณพรัตน์ รัตนวิชัย

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.1/3 ระบุเหตุและผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม.1/4 ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ

จากการอ่าน

สาระสำคัญ

ข่าวเป็นการรายงานข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมซึ่งเป็นเรื่องราวที่ประชาชนให้ความสำคัญและสนใจในขณะนั้น ข้อความที่ปรากฏในข่าวนั้นมีทั้งข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นของผู้เขียนข่าว การอ่านข้อความข่าวต้องอาศัยการอ่านวิเคราะห์เพื่อแยกแยะว่าควรเชื่อถือหรือปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับจากข่าวหรือไม่ การอ่านวิเคราะห์ข้อความประเภทข่าวจึงมีความสำคัญกับผู้เรียนในยุคปัจจุบันที่มีการนำเสนอข่าวผ่านทางหลายช่องทาง เพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับข่าวได้ถูกต้อง
2. นักเรียนแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข่าวได้ถูกต้อง
3. นักเรียนระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายจากข่าวได้
4. นักเรียนอธิบายการใช้ภาษาในการเขียนได้ถูกต้อง
5. นักเรียนบอกข้อคิดจากข่าวเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับข่าว
2. ข้อความข่าว “บทเรียนจากไวรัสโคโรนา”

ทักษะ/กระบวนการ

1. ทักษะการอ่าน
2. กระบวนการคิดวิเคราะห์
3. กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะหลัก

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด

ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. ใบงานที่ 2 การอ่านวิเคราะห์ข่าวเรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ คาบที่ 3-4(100 นาที)

ขั้นกระตุ้นการเรียนรู้ (10 นาที)

1. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ประเภทข่าว
2. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ข่าว โดยครูอธิบายเพิ่มเติม
3. นักเรียนอ่านข้อความข่าวจากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์เฟซบุ๊ก เว็บไซต์ ที่ครูกำหนดให้ จากนั้นครูซักถามนักเรียนว่าเคยอ่านข่าวจากสื่อต่าง ๆ เหล่านี้หรือไม่ และอ่านจากสื่อประเภทใดมากที่สุด เวลาที่อ่านแล้วนักเรียนเชื่อถือเลยหรือไม่ นักเรียนมีวิธีการพิจารณาความน่าเชื่อถือของข่าวอย่างไร โดยสุ่มเรียกนักเรียนถามเป็นรายบุคคล และร่วมกันอธิบายเพิ่มเติม

ชั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ (40 นาที)

4. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถ กลุ่มละ 6-7 คน ซึ่งนักเรียนในแต่ละกลุ่มฝึกใช้กลวิธีการอ่านตามความเหมาะสมกับบทอ่าน เช่น การค้นหาคำเปรียบเทียบการแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น

5. ครูอธิบายและสาธิตการใช้กลวิธีในการอ่าน โดยใช้ข่าวเรื่อง **บทเรียนจากสิงคโปร์ กับ 6 จุดอ่อน** นักเรียนได้อ่านและฝึกใช้กลวิธีการอ่าน พิจารณาแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นการหาความหมายของคำเปรียบเทียบ และที่ปรากฏในเรื่องโดยใช้คำถามแบบ QUEST ดังนี้

1) Q (Question) **คำถามจุดประกายความรู้** นักเรียนแต่ละกลุ่มเป็นผู้ตั้งคำถามหรือข้อสงสัยจากเรื่องที่อ่านเห็นด้วยกับบทอ่านหรือไม่

2) U (Unhappy) **คำถามสืบหาจุดอ่อน** นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินค่าหรือตัดสินคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน เพื่อค้นหาจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในเรื่อง

3) E (Excellent, Excited) **คำถามสืบหาจุดเด่น** นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกความรู้สึกที่ยอดเยียมตื่นเต้น ส่วนใดของข่าวที่น่าสนใจ บอกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเพื่อเติมเต็มความรู้และแนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้

4) S (Strength) **คำถามสืบหาจุดแข็ง** นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ข้อดีและข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านกลวิธีการนำเสนอของผู้เขียนน่าสนใจหรือไม่ อย่างไร ข่าวนี้มีความน่าเชื่อถือเพียงไร

5) T (Theme) **คำถามสืบหาจุดสำคัญ** นักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถบอสาระสำคัญ ข้อความหลักหรือแก่นของเรื่องที่อ่าน

6. ครูสุ่มนักเรียน 1- 2 กลุ่มเสนอการตอบคำถามในข้อคำถามแบบ QUESTที่กำหนดให้เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง ครูแก้ไขเพิ่มเติมและจากนั้นให้แต่ละกลุ่มเขียนเรียบเรียงเนื้อหาสาระที่ถูกต้องส่งครู

ชั้นการอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม (25 นาที)

7. ครูแจกข้อความข่าว เรื่อง “**บทเรียนจากไวรัสโคโรนา**”ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่ม

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสำรวจเนื้อเรื่องแบบผ่าน ๆ สังเกตชื่อเรื่องคำสำคัญ และตอนสรุปท้ายเรื่อง เพื่อกำหนดประเด็นในการศึกษาเนื้อเรื่อง

9. ครูอธิบายความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น โดยให้นักเรียนทำความเข้าใจบทความด้วยตนเอง ระหว่างที่นักเรียนอ่านครูคอยสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้ความช่วยเหลือกับนักเรียนที่มีปัญหาในขณะที่อ่าน

10. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตั้งคำถามและค้นหาคำตอบจากใบงานที่ 2 ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา พร้อมทั้งเฉลย อภิปรายที่มาของคำตอบ และแสดงเหตุผลโดยใช้คำถามแบบQUESTดังนี้

1) Q (Question)
คำถามจุดประกายความรู้	1) นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามหรือข้อสงสัยจากข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา มีการนำเสนอข้อมูลในข่าวอย่างไรบ้าง และร่วมกันค้นหาคำตอบ กลุ่มละ 5 ข้อ
2) U (Unhappy)
คำถามสืบหาจุดอ่อน	2) นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกประเด็นที่ขัดแย้งหรือสิ่งที่นักเรียนเห็นต่างไปจากเรื่อง หรือจุดอ่อนของเรื่อง
3) E (Excellent, Excited)
คำถามสืบหาจุดเด่น	3) นักเรียนแต่ละกลุ่มแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น บอกความหมายของคำเปรียบเทียบ บอกความประทับใจจากเรื่องทีอ่านและบอกจุดประสงค์หลักของผู้นำเสนอข่าวนี้
4) S (Strength)
คำถามสืบหาจุดแข็ง	4) นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง และนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างไรพร้อมกับอธิบายกลวิธีการนำเสนอของผู้เขียนน่าสนใจหรือไม่ อย่างไร มีความน่าเชื่อถือเพียงไร
5) T (Theme)
คำถามสืบหาจุดสำคัญ	5) นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกสาระสำคัญของเรื่องทีอ่าน

ขั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง (10 นาที)

11. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนของแต่ละกลุ่ม ออกมาเขียนคำถามจุดประกายความรู้ (Q) บนกระดาน และให้เพื่อนช่วยกันหาค้นหาคำตอบในข้อคำถามที่เหลืออยู่

12. นักเรียนร่วมกันเฉลย และอภิปรายที่มาของคำตอบ พร้อมกับแสดงเหตุผล ครูแก้ไข และอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นตอบสนองต่อบทอ่าน (15 นาที)

13. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 2 ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา พร้อมทั้งเฉลย อภิปรายที่มาของคำตอบและแสดงเหตุผล

สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ข่าว
2. ข่าว เรื่อง บทเรียนจากสิงคโปร์กับ 6 จุดอ่อน
3. ข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา
4. ใบงานที่ 2 การอ่านวิเคราะห์ข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา
5. ห้องสมุด
6. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

การวัดและประเมินผล

1. วิธีประเมิน

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่ม
- 1.2 ตรวจการทำใบงานที่ 2 การอ่านวิเคราะห์ข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา

2. เครื่องมือประเมิน

- 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่ม
- 2.2 แบบประเมินการทำใบงานที่ 2 การอ่านวิเคราะห์ข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา

3. เกณฑ์การประเมิน

- 3.1 การทำกิจกรรมกลุ่มผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนน 7 คะแนนขึ้นไป หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ ขึ้นไป
- 3.2 การทำใบงานที่ 2 การอ่านวิเคราะห์ข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนน 7 คะแนนขึ้นไป หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ขึ้นไป

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค และข้อค้นพบ

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข และผลการแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(นายพนรัตน์ รัตนวิชัย)

มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง:ครูสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนและลงคะแนนในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่มที่สังเกตพบ

ที่.	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน					คะแนนรวม	ผลการประเมิน	
		การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม	การตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น	การแสวงหาความรู้ภายในกลุ่ม	การนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ	ความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย		ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	3	3	3	3	15		

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 13 - 15	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน 10 - 12	หมายถึง	ดี
คะแนน 7 - 9	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 5 - 6	หมายถึง	ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้

เกณฑ์การประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
การมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม กลุ่ม	สมาชิกทุกคนวางแผน ร่วมกันยอมรับข้อตกลง ของกลุ่มทำตามขั้นตอน ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม	สมาชิก 1 คนไม่มีส่วน ในการวางแผนหรือไม่ ทำตามขั้นตอน หรือไม่ ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม	สมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ไม่มีส่วนร่วมในการ วางแผน หรือไม่ทำ ตามขั้นตอน หรือไม่ ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม
การตอบคำถาม และ แสดงความคิดเห็น	สมาชิกทุกคน ร่วมตอบคำถามและ แสดงความคิดเห็นอย่าง มีเหตุผล	สมาชิก 1 คน ไม่ตอบคำถามและ แสดงความคิดเห็น	สมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ไม่ตอบคำถามและ ไม่แสดงความคิดเห็น
การแสวงหา ความรู้ภายในกลุ่ม	แสวงหาข้อมูลจากแหล่ง การเรียนรู้ต่าง ๆ มีการ จัดบันทึกความรู้ สรุป ความรู้ที่ได้ ถูกต้อง	แสวงหาข้อมูลจาก แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มีการจัดบันทึกความรู้ สรุปความรู้ที่ได้ถูกต้อง ตรงประเด็น เมื่อได้รับ การกระตุ้น	แสวงหาข้อมูลจาก แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มีการจัดบันทึกความรู้ สรุปความรู้ที่ได้ถูกต้อง เมื่อได้รับการตักเตือน
การนำเสนอ ผลงานที่น่าสนใจ	มีความพร้อมในการ นำเสนอผลงาน มีการ ลำดับความสำคัญของ เนื้อหา มีกลวิธีการ นำเสนอที่น่าสนใจ	มีความพร้อมในการ นำเสนอผลงาน มีการ ลำดับความสำคัญของ เนื้อหา	ไม่มีความพร้อมในการ นำเสนอผลงาน
ความรับผิดชอบ งานที่ได้รับ มอบหมาย	ทำงานที่ได้รับมอบหมาย เสร็จทันเวลา ทำงาน สะอาดเรียบร้อย	ทำงานที่ได้รับ มอบหมายเสร็จ ทันเวลา แต่ทำงานไม่ เรียบร้อย	ทำงานที่ได้รับ มอบหมายเสร็จไม่ ทันเวลา และไม่ เรียบร้อย

แบบประเมินใบงานที่ 2 การอ่านวิเคราะห์ข่าว

เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินพิจารณาการทำใบงานที่ 2 การอ่านวิเคราะห์ข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนาแล้วประเมินผลตามรายการประเมินที่กำหนดให้ ดังนี้

ที่	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน					คะแนนรวม	ผลการประเมิน	
		การตั้งคำถามและตอบคำถาม	การสรุปข้อคิดและประโยชน์ของเรื่อง	การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	การอธิบายค่าเปรียบเทียบและค่าหลายความหมาย	การสรุปเนื้อเรื่อง		ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	3	3	3	3	15		

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 13 - 15	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน 10 - 12	หมายถึง	ดี
คะแนน 7 - 9	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 5 - 6	หมายถึง	ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้

เกณฑ์การประเมินใบงานที่ 2 การอ่านวิเคราะห์ข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
การตั้งคำถามและตอบ คำถาม	1. ตั้งคำถามครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมดของเรื่อง 2. ตอบคำถามได้อย่าง ถูกต้องทุกข้อ 3. อธิบายและขยาย ความคำตอบได้ถูกต้อง ทุกข้อ	1. ตั้งคำถาม ครอบคลุมเนื้อหา ทั้งหมดของเรื่อง 2. ตอบคำถามได้ อย่างถูกต้องทุกข้อ 3. อธิบายและขยาย ความคำตอบถูกต้อง 3-4 ข้อ	1. ตั้งคำถามไม่ ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง เรื่อง 2. ตอบคำถามถูกต้อง ไม่เกิน 3 ข้อ 3. อธิบายและขยาย ความคำตอบหรือ ตอบถูกต้อง 1 ข้อ
การสรุปข้อคิดและ ประโยชน์ของเรื่อง	1. ระบุข้อคิดของเรื่อง ได้ถูกต้อง 2. สรุปประโยชน์ที่ ได้รับจากเรื่องได้ครบ ทุกประเด็น 3. ยกตัวอย่างการนำ ข้อคิดที่ได้จากเรื่องไป ใช้ในชีวิตประจำวันได้	1. ระบุข้อคิดของ เรื่องได้ถูกต้อง 2. สรุปประโยชน์ที่ ได้รับจากเรื่องขาดไป 1 ประเด็น 3. ยกตัวอย่างการนำ ข้อคิดที่ได้จากเรื่องไป ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ได้	1. ระบุข้อคิดของ เรื่องได้ถูกต้อง 2. สรุปประโยชน์ ที่ได้รับจากเรื่องขาด ไปมากกว่า 1 ประเด็น 3. ยกตัวอย่างการ นำข้อคิดที่ได้จาก เรื่องไปใช้ในชีวิต ประจำวันไม่ได้
การแยกแยะข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น	ตอบคำถามที่ระบุ ข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นได้ ถูกต้อง ทุกข้อ	ตอบคำถามที่ระบุ ข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นได้ไม่ ถูกต้อง 1-2 ข้อ	ตอบคำถามที่ระบุ ข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น ไม่ถูกต้อง 3 ข้อขึ้นไป
การอธิบายคำ เปรียบเทียบและคำหลาย ความหมาย	ตอบคำถามที่ระบุคำ เปรียบเทียบและคำ หลายความหมายได้ ถูกต้องทุกข้อ	ตอบคำถามที่ระบุคำ เปรียบเทียบหรือคำ หลายความหมายได้ 1-2 ข้อ	ไม่สามารถตอบ คำถามคำที่ระบุคำ เปรียบเทียบและคำ หลายความหมายได้

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
การสรุปเนื้อเรื่อง	1. สรุปเนื้อหาของเรื่อง ได้ครบทุกประเด็น 2. บันทึกเนื้อเรื่องโดย ใช้สำนวนภาษาของ นักเรียนเองทั้งหมด	1. สรุปเนื้อหาของ เรื่องขาดไป 1 ประเด็น 2. บันทึกเนื้อเรื่องโดย ปรากฏสำนวนเดิม ของผู้แต่งไม่เกิน ร้อยละ 10 ของเนื้อ เรื่องทั้งหมดที่บันทึก	1. สรุปเนื้อหาของ เรื่องขาดตั้งแต่ 2 ประเด็น 2. บันทึกเนื้อเรื่อง ทั้งหมดโดยใช้สำนวน เดิม

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 13 - 15

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน 10 - 12

หมายถึง

ดี

คะแนน 7 - 9

หมายถึง

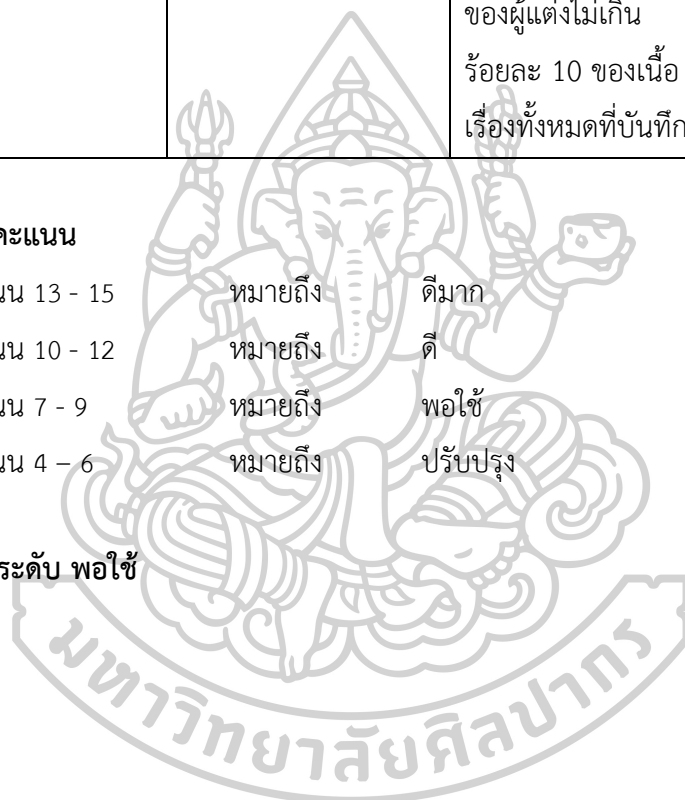
พอใช้

คะแนน 4 - 6

หมายถึง

ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้

รายละเอียดเนื้อหาสาระ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับข่าว

สาระสำคัญ

ข่าวเป็นการรายงานข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ประชาชนให้ความสำคัญและสนใจในขณะนั้น ข้อความที่ปรากฏในข่าวนั้นมีทั้งข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นของผู้เขียนข่าว การอ่านข้อความข่าวต้องอาศัยการอ่านวิเคราะห์เพื่อแยกแยะว่าควรเชื่อถือหรือปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับจากข่าวหรือไม่ การอ่านวิเคราะห์ข้อความประเภทข่าวจึงมีความสำคัญกับผู้เรียนในยุคปัจจุบันที่มีการนำเสนอข่าวผ่านทางหลายช่องทาง เพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ประเภทของข่าว

ประเภทของข่าวโดยทั่วไป แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. ข่าวหนัก (Hard news) คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระหนักสมองและมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับคนส่วนใหญ่เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจและสังคม ข่าวการศึกษา ข่าวแรงงาน ฯลฯ จะพบได้มากในหนังสือพิมพ์เฉพาะด้านเช่น หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์การเมือง

2. ข่าวเบา (soft news) คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระเบาสมองมุ่งให้ความตื่นเต้นเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านมากกว่าอย่างอื่น แม้จะมีความสำคัญและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่น้อยกว่าข่าวหนัก แต่ชาวบ้านทั่วไปจะให้ความสนใจมากกว่า เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา ฯลฯ ซึ่งจะพบได้มากในหนังสือพิมพ์ที่มุ่งปริมาณหรือประชานิยม

องค์ประกอบของข่าว

องค์ประกอบของข่าวมีอยู่ 4 ส่วน ดังนี้

1. พาดหัวข่าว เป็นส่วนที่สร้างความสนใจโดยใช้คำที่สะดุดตาและตัวอักษร ขนาดใหญ่กว่าเนื้อข่าว

2. ความนำ คือ เนื้อเรื่องย่อของข่าวเป็นการเขียนอธิบายให้ผู้อ่านทราบโดยสรุปว่าเหตุการณ์ที่นำมาเขียนข่าวมีเนื้อความอย่างไรความนำที่ดีต้องชัดเจนและทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวอาจไม่จำเป็นต้องอ่านส่วนต่อไป

3. ส่วนเชื่อม คือ ส่วนที่อยู่ระหว่างความนำกับเนื้อเรื่องทำหน้าที่ขยายความหรือให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากความนำองค์ประกอบส่วนนี้ไม่มีความจำเป็นมากนักบางข่าวอาจจะมีส่วนนี้ แต่บางข่าวอาจจะไม่ก็ได้จากการสำรวจข่าวส่วนใหญ่ในปัจจุบันพบว่าไม่มีส่วนเชื่อม

4. เนื้อข่าว รายละเอียดทั้งหมดของข่าวส่วนใหญ่นิยมเขียนเป็นย่อหน้าสั้นๆ หากมีรายละเอียดมากก็จะเขียนแยกออกเป็นหลายย่อหน้าโดยเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยอย่างไรก็ตามนักเรียนคงเคยพบว่าข่าวบางเรื่องมีข้อบกพร่องในการเรียงลำดับเนื้อข่าวทำให้อ่านไม่เข้าใจว่าเหตุการณ์ของเรื่องเป็นอย่างไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร กับใคร ทำไมและอย่างไร

หลักการอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่านเป็นเรื่องที่สำคัญ เพื่อให้ทราบข่าวและความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น การเมือง สังคมการศึกษา วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

2. การอ่านพาดหัวข่าว เป็นการอ่านกวาดสายตาแบบเร็ว ๆ เพื่อดูว่าแต่ละหน้ามีข่าวสำคัญที่น่าสนใจอะไรบ้าง ถ้าเราอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำและติดตามเรื่องบางเรื่อง ผู้อ่านก็สามารถจะพลิกไปหน้านั้นได้ทันที การอ่านแบบกวาดสายตาเช่นนี้เป็นการเลือกข่าวที่จะอ่าน โดยดูจากพาดหัวข่าว

3. การอ่านข่าวนำ การอ่านข่าวในหน้าแรกมีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นย่อหน้าต้องสรุปประเด็นสำคัญของข่าว ซึ่งจะมีรายละเอียดที่บอกว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหนเมื่อไร อย่างไร ทำไม ในการอ่านต้องพยายามตอบคำถามเหล่านี้ให้ได้

4. การวิเคราะห์ประโยค ในบางครั้งเราอ่านข่าวไม่เข้าใจ มีปัญหาสืบเนื่องมาจากโครงสร้างของประโยคซับซ้อน วิธีการที่จะช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น คือวิเคราะห์ว่าส่วนใดเป็นประธาน ส่วนใดเป็นกริยาแท้ ส่วนใดเป็นส่วนขยาย ถ้าวิเคราะห์โครงสร้างหลักได้ก็จะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น

5. การหาความหมายของศัพท์ ปัญหาอีกเรื่องหนึ่งสำหรับผู้อ่านหนังสือพิมพ์ คือ บางครั้งอาจพบคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคย ทำให้เกิดความท้อถอย คิดว่าอ่านแล้วคงไม่เข้าใจ ถ้าเป็นคำราชาศัพท์ ผู้อ่านควรเปิดพจนานุกรมและจดคำศัพท์ไว้เพื่อทบทวนความจำ อย่างไรก็ตาม ในการอ่านข่าวผู้อ่านควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อเท็จจริงในข่าวจากแหล่งข่าวหรือสื่ออื่น ๆ ด้วยเพื่อจะได้รับข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้มากที่สุด

แหล่งอ้างอิง

แววมยุรา เหมือนนิล. (๒๕๕๖). **การอ่านจับใจความ.** (พิมพ์ครั้งที่ ๔). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ข่าว

ข่าวเป็นการรายงานข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ประชาชนให้ความสำคัญและสนใจในขณะนั้น ข้อความที่ปรากฏในข่าวนั้นมีทั้งข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นของผู้เขียนข่าว การอ่านข้อความข่าวต้องอาศัยการอ่านวิเคราะห์เพื่อแยกแยะว่าควรเชื่อถือหรือปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับจากข่าวหรือไม่ การอ่านวิเคราะห์ข้อความประเภทข่าวจึงมีความสำคัญกับผู้เรียนในยุคปัจจุบันที่มีการนำเสนอข่าวผ่านทางหลายช่องทาง เพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ประเภทของข่าว

ประเภทของข่าวโดยทั่วไป แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ข่าวหนัก (Hard news) คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระหนักสมองและมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับคนส่วนใหญ่ เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจและสังคม ข่าวการศึกษา ข่าวแรงงาน ฯลฯ จะพบได้มากในหนังสือพิมพ์เฉพาะด้านเช่น หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์การเมือง
2. ข่าวเบา (soft news) คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระเบาสมองมุ่งให้ความบันเทิงเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านมากกว่าอย่างอื่น แม้จะมีความสำคัญและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่น้อยกว่าข่าวหนัก แต่ชาวบ้านทั่วไปจะให้ความสนใจมากกว่า เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา ฯลฯ ซึ่งจะพบได้มากในหนังสือพิมพ์ที่มุ่งปริมาณหรือประชาชนนิยม

หลักการอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว

การอ่านข่าวควรพิจารณาตามองค์ประกอบของข่าว ดังนี้

1. พิจารณาพาดหัวข่าว การพิจารณาพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ เป็นการจัดลำดับความสำคัญของข่าว หากสังเกตการพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ จะพบว่าส่วนสำคัญที่สุดของข่าวจะพาดหัวด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่ ส่วนที่สำคัญรองลงมาจะใช้ตัวอักษรขนาดเล็กลงมาตามลำดับ ดังนั้นในการอ่านและพิจารณาข่าว ควรอ่านพาดหัวข่าวใหญ่ก่อน แล้วจึงอ่านพาดหัวข่าวย่อย
2. พิจารณาความนำ เมื่ออ่านและพิจารณาพาดหัวข่าวและทราบเรื่องราวสั้น ๆ ของข่าวนั้นแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือการอ่านและพิจารณาความนำ ซึ่งจะสรุปเรื่องราวของข่าวโดยขยายความหรือเพิ่มเติมรายละเอียดของพาดหัวข่าว หากผู้เขียนข่าวสามารถเขียนความนำได้ชัดเจน และผู้อ่านมีเวลาในการอ่านน้อย หรือต้องประหยัดเวลาในการอ่านก็อาจไม่จำเป็นต้องอ่านส่วนเนื้อข่าวต่อไป
3. พิจารณาเนื้อข่าว เนื้อข่าวเป็นส่วนที่ผู้อ่านจะอ่านหรือไม่อ่านก็ได้หากทราบเรื่องย่อของข่าวจาก ความนำแล้ว เนื้อข่าวเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เป็นข่าวซึ่งอาจพบว่าหนังสือพิมพ์

แต่ละฉบับให้ข้อมูลของข่าวแตกต่างกัน เพราะผู้เขียนข่าวต้องนำเสนอข่าวให้ทันเวลา หากเราสนใจข่าวใดเป็นพิเศษก็ควรติดตามอ่านเนื้อข่าวจากหนังสือพิมพ์หลายฉบับเพื่อเปรียบเทียบความถูกต้องของข่าว และคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ

4. พิจารณาการใช้สำนวนภาษา เมื่อพิจารณาการใช้สำนวนภาษาในการเขียนข่าว จะพบว่ามีข้อบกพร่องหลายประการ ทั้งในการเขียนสะกดคำ การใช้คำย่อ การใช้คำผิดระดับ การใช้คำแสลง การวางส่วนขยายไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เพราะการจัดทำหนังสือพิมพ์เป็นกระบวนการเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ทันเวลาขายเพราะหนังสือพิมพ์จะมีค่าเฉพาะวันนั้นเท่านั้น พอวันรุ่งขึ้นก็จะไม่มีใครสนใจอ่านข่าวจึงเป็นวรรณกรรมรีบเร่ง เพราะฉะนั้น ในการอ่านข่าวจึงต้องพิจารณาการใช้ภาษาตามลักษณะของภาษาข่าว ที่ไม่ถูกต้องของหลักการใช้ภาษา

การแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริง หมายถึง ข้อความแห่งเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือเป็นอยู่ตามจริง ข้อความหรือเหตุการณ์ที่จะต้องวินิจฉัยว่าเท็จหรือจริง

ข้อคิดเห็น หมายถึง ความเห็น ความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสารที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหา

อาจกล่าวได้ว่า ข้อเท็จจริงนั้น ต้องสามารถพิสูจน์สนับสนุนยืนยันได้ ส่วนข้อคิดเห็นนั้น ไม่สามารถสนับสนุนยืนยันได้

ลักษณะของข้อเท็จจริง

1. มีความเป็นไปได้
2. มีความสมจริง
3. มีหลักฐานเชื่อถือได้
4. มีความสมเหตุสมผล

ตัวอย่างข้อเท็จจริง เช่น

1. กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย
2. วันสงกรานต์ เป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย
3. ดวงตาเป็นอวัยวะที่ทำให้มองเห็น
4. การทำลายป่าไม้ทำให้เกิดความแห้งแล้ง
5. ทุกคนหนีไม่พ้นความตาย

ลักษณะของข้อคิดเห็น

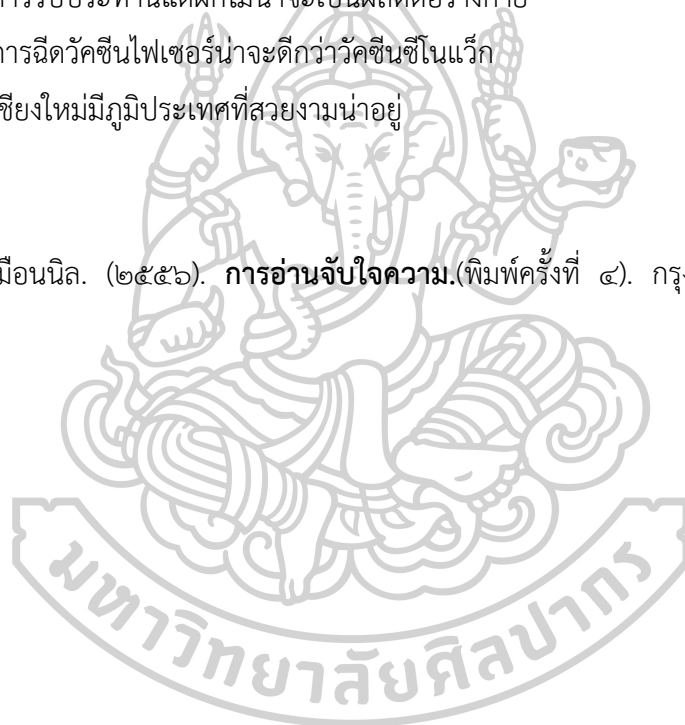
1. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
2. เป็นข้อความที่แสดงการคาดคะเน
3. เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย
4. เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดของผู้พูดหรือผู้เขียนเอง

ตัวอย่างข้อคิดเห็น เช่น

1. การปกครองในระบอบประชาธิปไตยดีที่สุด
2. คนเรียนเก่งย่อมประสบผลสำเร็จในชีวิตเสมอ
3. การรับประทานแต่ผักไม่น่าจะเป็นผลดีต่อร่างกาย
4. การฉีดวัคซีนไฟเซอร์น่าจะดีกว่าวัคซีนซิโนแว็ก
5. เชียงใหม่มีภูมิประเทศที่สวยงามน่าอยู่

แหล่งอ้างอิง

แวมมยุรา เหมือนนิล. (๒๕๕๖). การอ่านจับใจความ. (พิมพ์ครั้งที่ ๔). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

แนววิธีดูข่าวปลอมก่อนแชร์

1. ดูแหล่งที่มาของข้อมูล

ตรวจสอบเนื้อหาอื่น ๆ ที่ถูกนำเสนออยู่บนเว็บไซต์ แง่มุมในการนำเสนอข่าว และรายละเอียดติดต่ออื่น ๆ ที่ปรากฏบนเว็บไซต์ แต่ต้องระวังเว็บไซต์ปลอมที่สร้างว่าเป็นองค์กรข่าวที่ดูน่าเชื่อถือซึ่งมักจะใช้วิธีเลียนแบบรูปแบบการจัดหน้าและการใช้ URL ที่มีชื่อคล้ายคลึงกัน

ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียน

ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้เขียนว่าเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือหรือมีตัวตนอยู่จริงหรือไม่ และเป็นบุคลากรที่อยู่ในแวดวงการรายงานข่าวมาเป็นระยะเวลาอย่างน้อยอย่างไร นอกจากนี้ ยังสามารถตรวจสอบด้วยการอ่านเรื่องราวอื่น ๆ ที่เขียนโดยผู้เขียนคนเดียวกันได้

ตรวจสอบข้อมูลสนับสนุน

ข้อมูลประกอบในบทความนั้นสนับสนุนเนื้อหาหลักของเรื่องราวอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์หรือข้อมูลที่ถูกหยิบมาเพียงแค่บางส่วนหรือออกนอกบริบท สามารถนำมาเป็นเครื่องมือเพื่อบิดเบือนข้อเท็จจริงได้

ตรวจสอบวันที่

อย่าลืมนิววันที่ที่เนื้อหาถูกตีพิมพ์ เพราะเรามักพบเห็นผู้คนแชร์ “ข่าว” เก่าอยู่บ่อยครั้งบนโซเชียลมีเดีย ซึ่งข่าวเก่าอาจจะไม่ใช่ข้อมูลที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ถูกต้องเสมอไป นอกจากนี้ ข่าวปลอมอาจประกอบด้วยการรายงานช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณืเกิดขึ้นอย่างสมเหตุสมผล รวมถึงมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลวันที่ที่เหตุการณ์เกิดขึ้นด้วย

2. อย่าอ่านแค่พาดหัวข่าว

ข่าวปลอมและข่าวที่มีคุณภาพต่ำมักมีการพาดหัวข่าวที่กระตุ้นความรู้สึกเพื่อให้เกิดจำนวนการคลิกมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ นอกจากนี้ เนื้อหาของข่าวปลอมมักประกอบด้วยภาษาที่กระตุ้นอารมณ์และบางครั้งอาจเป็นภาษาที่ใช้คำรุนแรง รวมถึงใช้วิธีการเขียนที่ผิดหลักภาษาและมีการสะกดคำผิด

อีกหนึ่งกลวิธีที่ใช้ในการเผยแพร่ข่าวปลอมหรือข่าวที่มีคุณภาพต่ำคือ การหาผลประโยชน์จากพฤติกรรม “นักอ่านเวลาน้อย” เมื่อผู้คนมักใช้เวลาอ่านเพียงพาดหัวข่าวหรือข้อความในย่อหน้าแรกก่อนแชร์เรื่องราวนั้นต่อ ผู้ประสงค์ร้ายจึงฉวยโอกาสนี้ด้วยการเขียนพาดหัวข่าวและย่อหน้าแรกที่

ตรงไปตรงมาและประกอบด้วยข้อเท็จจริง โดยเรื่องราวส่วนที่เหลือเป็นข่าวปลอมและข้อมูลที่ไม่เป็นความจริงในประเทศไทย ร้อยละ 71 ของผู้ตอบแบบสำรวจระบุว่า พวกเขาอ่านบทความจนจบก่อนที่จะแชร์ต่อ

3. แยกแยะระหว่างการแสดงความคิดเห็นและข่าว

คนเรามีแนวโน้มที่จะเชื่อข้อมูลซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อส่วนตัวของเรา ก่อนที่คุณจะระบุว่าเรื่องราวใด ๆ “ไม่เป็นความจริง” ควรไตร่ตรองให้ดีว่าอคติส่วนตัวของคุณไม่ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการพิจารณาเนื้อหาดังกล่าวในขณะนั้น

เคล็ดลับเพิ่มเติม

หากเรื่องราวนั้นเป็นบทความที่ปรากฏชื่อผู้เขียน (by-line) ควรคำนึงไว้ว่าผู้เขียนคนนั้นจะเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อนโยบายทั้งหมด และคุณควรตรวจสอบบทความอื่น ๆ ที่ผู้เขียนคนดังกล่าวเขียนด้วยหากเรื่องราวนั้นเป็นบทความแสดงความคิดเห็นโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือตัวแทนจากองค์กร (op-ed) ควรคาดการณ์ไว้ก่อนว่าบทความอาจมีเนื้อหาที่ลำเอียงหรือมีอคติ แม้ว่าจะประกอบด้วยข้อเท็จจริง แต่เนื้อหาประเภทนี้มักสะท้อนความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนหรือหน่วยงาน และมีบทสรุปแบบไม่เป็นกลาง

4. ข่าวปลอมมักทำให้ดูน่าเชื่อถือ

เรื่องราวบางเรื่องถูกใจสร้างขึ้นด้วยข้อมูลที่ไม่เป็นความจริง ดังนั้น ควรแชร์ข่าวที่มั่นใจว่าเป็นข่าวที่เชื่อถือได้เท่านั้น ข่าวปลอมมักจะประกอบด้วยภาพหรือวิดีโอที่ถูกปรับแต่ง ซึ่งในบางครั้งรูปภาพนั้นอาจเป็นรูปภาพที่แท้จริง แต่ถูกนำมาเปลี่ยนแปลงบริบท ซึ่งสามารถค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับภาพนั้นเพิ่มเติมเพื่อยืนยันที่มาที่ถูกต้อง

ที่มา : <https://positioningmag.com/1217615>

บทความข่าวเรื่องบทเรียนจากสิงคโปร์ กับ 6 จุดอ่อน

บทเรียนจากสิงคโปร์ กับ 6 จุดอ่อน

สิงคโปร์ประสบความสำเร็จในระยะแรกของสงครามกับโควิด-19 สะท้อนการระบาดได้กว่า 3 เดือน แต่ในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมาจำนวนผู้ติดเชื้อได้เพิ่มอย่างก้าวกระโดด จาก 6 จุดอ่อน

1 หอพักคนงานชาวต่างชาติ

- สิงคโปร์มีพนักงานชาวต่างชาติ 1,400,000 คน ทั้งวิชาชีพชั้นสูงและผู้ใช้แรงงาน โดยเป็นคนทำงานก่อสร้าง 284,000 คน และคนทำงานบ้าน 255,000 คน
- คนงานชาวต่างชาติพักอยู่ในหอพัก ซึ่งอยู่กันอย่างแออัด ผู้ติดเชื้อกว่าครึ่งพักอยู่ในหอพักเหล่านี้
- พบผู้ติดเชื้อกว่า 2,000 รายจาก 19 หอพักในจำนวน 43 แห่ง
- ประกาศให้ 12 หอพักเป็นพื้นที่กักกันโรคเป็นเวลา 14 วัน
- หอพักที่พบผู้ติดเชื้อมากที่สุดคือ S11 Dormitory @ Punggol มีผู้ติดเชื้อ 979 ราย

2 คนสิงคโปร์ที่กลับมาจากต่างประเทศ

- มีคนสิงคโปร์กลับมาจากต่างประเทศในช่วงหลังเป็นจำนวนมาก รัฐบาลให้ทำ Home quarantine เองที่บ้าน 14 วัน (ประเมินว่าน่าจะมีผู้ติดเชื้อหลุดเข้ามาประมาณ 500 คนที่ตรวจไม่เจอตอนที่เข้าประเทศ) ตอนกักตัวเองอยู่ที่บ้านคนจำนวนหนึ่งไม่ได้เข้มงวดมากนัก มีการสัมผัสกับคนในบ้าน ทำให้แพร่ต่อภายในบ้าน/ครอบครัว แล้วต่อมาก็กระจายไปให้คนอื่นต่อ
- รัฐบาลจึงต้องปรับนโยบายให้ทำ Government quarantine (State quarantine)

3 ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎ Social Distancing

- คนที่อยู่รวมกลุ่มกันหรือมีกิจกรรมอย่างใกล้ชิดอาจเกิดเหตุการณ์ "Super spreader" ที่นำไปสู่การติดเชื้อจำนวนมาก เช่น งานเลี้ยงอาหารค่ำ SAFRA Jurong ซึ่งทำให้มีผู้ติดเชื้อกว่า 47 ราย
- รัฐบาลต้องแนะนำให้มิกิจกรรมทางสังคมเฉพาะกับสมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันเท่านั้น
 - ควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมทางสังคมทั้งในและนอกบ้าน เช่น รับประทานอาหารกับคนที่ไม่ได้อยู่บ้านเดียวกัน และพบปะเพื่อนฝูงในสวนสาธารณะ เป็นต้น
 - ควรอยู่บ้านให้มากที่สุดเพื่อลดความเสี่ยงของการติดเชื้อ
- การออกจากบ้านโดยไม่จำเป็นหรือไม่สวมหน้ากากเมื่อออกไปข้างนอก มีความเสี่ยงอย่างมาก โดยเฉพาะผู้ติดเชื้อที่ไม่มีอาการหรือมีอาการแต่ไม่รุนแรง เพราะสามารถแพร่เชื้อไปยังผู้อื่น
- สิงคโปร์ต้องใช้เจ้าหน้าที่กว่า 3,000 คนเพื่อดูแลให้ปฏิบัติตามมาตรการ มีการออกคำเตือนมากกว่า 6,200 ครั้ง และปรับมากกว่า 1,000 ครั้ง ตั้งแต่ที่เริ่มประกาศใช้มาตรการ

4 บ้านพักคนชรา

- ผู้สูงอายุมีความเสี่ยงสูงที่จะป่วยหนัก โดยผู้เสียชีวิตทั้ง 10 รายในสิงคโปร์มีอายุมากกว่า 60 ปี
- บ้านพักคนชรา Lee Ah Mooi พบผู้ติดเชื้อ 16 รายและมีผู้เสียชีวิต 2 ราย ทั้งคู่เป็นหญิงชราวัย 86 ปี

5 ศูนย์เลี้ยงเด็กเล็กและโรงเรียนเตรียมอนุบาล

- เด็กจำนวนมากเป็นพาหะของโรคที่ไม่แสดงอาการ และอาจติดเชื้อจากหรือไปสู่ผู้สูงอายุในครอบครัว โดยไม่รู้ตัว
- มีผู้ติดเชื้อ 30 รายที่พบจาก 2 ศูนย์และอีก 10 รายพบจาก 10 ศูนย์ โดยมีทั้งเจ้าหน้าที่ เด็ก และสมาชิกในครอบครัว โดยใน 40 รายที่พบเป็นเด็ก 8 คนและผู้ใหญ่ 32 คน
- กลุ่มที่ใหญ่ที่สุดคือศูนย์ Sparkletots พบผู้ติดเชื้อ 27 รายโดยเป็นเด็ก 4 ราย และเป็นผู้ใหญ่ 23 ราย
- ตั้งแต่วันที่ 8 เม.ย.63 ศูนย์เลี้ยงเด็กเล็กได้รับการให้บริการ เว้นแต่กรณีผู้ปกครองที่มีความจำเป็นและไม่สามารถหาวิธีการดูแลเด็กด้วยวิธีอื่นได้

6 สถานที่ทำงาน

- ประมาณร้อยละ 20 ของพนักงานในสิงคโปร์ยังคงต้องทำงานอย่างต่อเนื่องสำหรับบริการที่จำเป็น
- รัฐบาลพยายามที่จะลดจำนวนกิจการที่ถือว่ามีความจำเป็น เพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่อยู่บ้าน เพื่อควบคุมการแพร่กระจายของไวรัสได้
- สถานที่ทำงานที่ได้รับอนุญาตให้เปิดกิจการได้ ต้องระมัดระวังอย่างมาก เช่น ต้องให้พนักงานสวมใส่หน้ากาก และรับประทานอาหารแยกจากผู้อื่น

ที่มาและแหล่งภาพ : <https://www.bbc.co.uk/news/world-asia-52232147>,

<https://www.straitstimes.com/singapore/5-weak-links-in-singapores-covid-19-battle>

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านวิจัยและวิชาการ วช. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

บทความข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา

เหลืออีก 2 วัน มหาวิกฤติโควิดยก 3 จะลากยาวครบ 3 เดือน เพราะมาตรการต่าง ๆ ที่ “นายกฯ ลุงตู่” งดออกมาสู้โควิด ไม่สามารถหยุดโควิดระบอบได้สำเร็จอย่างที่นายหนังโฆษณา จำนวนผู้ป่วยโควิดยังเพิ่มแบบเบิ้มๆ ทุกวันๆ จนห้องไอซียู สำหรับผู้ป่วยหนัก ไม่มีเตียงว่างรับผู้ป่วยวิกฤติเพิ่มเติมยิ่งถ้า “ผู้ป่วยอาการหนัก” เหล่านี้เพิ่มขึ้นแสดงว่าผู้ป่วยที่ติดเชื่อจริงในประเทศต้องมีมหาศาลมากมายระบบสาธารณสุขของประเทศไทยใกล้ล่มสลายเต็มทีนี่คือเหตุผลที่นายกฯ ลุงตู่ตัดสินใจสั่งปิดแคมป์คนงานก่อสร้างทุกแห่งในกรุงเทพฯ 30 วัน!!

เพราะประเมินว่าแคมป์ก่อสร้างเป็นแหล่งโควิดแพร่ระบาดมากที่สุดใน กทม. ต้องล็อกดาวนแคมป์ก่อสร้างเพื่อหยุดเชื้อโควิดไม่ให้แพร่กระจายแรงงานก่อสร้างกว่าห้าหมื่นชีวิตต้องขังตัวเองในแคมป์ตลอด 24 ชั่วโมงห้ามออกไปเดินเล่นนอกค่ายกักกันทุกกรณี โดยกระทรวงแรงงานจะจ่ายค่าจ้างชดเชยให้ 50 เปอร์เซ็นต์ ตลอดช่วงล็อกดาวน 1 เดือน

“แม่ลูกจันทร์” ชี้ว่าการปิดแคมป์ก่อสร้างทุกแห่งในกรุงเทพฯ อาจป้องกันโควิดระบอบไม่ได้ ผลอย่างที่เราคาดกัน

เนื่องจากแรงงานก่อสร้างทราบข่าวรัฐบาลจะสั่งปิดแคมป์ก่อสร้างใน กทม. ตั้งแต่บ่ายวันศุกร์ ผู้ใช้แรงงานหัวใจมีตีน ต่างก็เผ่นหนีกลับต่างจังหวัดก่อนกำหนดเส้นตายปิดแคมป์หนึ่งวันเหลือแรงงานที่ถูกขังอยู่ในแคมป์ไม่ถึง 50 เปอร์เซ็นต์การที่แรงงานก่อสร้างเคลื่อนย้ายกลับภูมิลำเนาจะนำเชื้อโควิดไปแพร่กระจายให้ญาติพี่น้องในต่างจังหวัด เหมือนที่เกิดระบอบช่วงหยุดยาวสงกรานต์หรือไม่ อาจกลายเป็นปัญหาใหม่ให้ นายกฯ ลุงตู่ ปวดขมับมากขึ้นอีกเท่าตัว!!

แต่ปัญหาใหญ่คือ “นายกฯ ลุงตู่” ไม่ได้สั่งล็อกดาวนแคมป์ก่อสร้างอย่างเดียวแต่เล่นจระเข้พาดหางสั่งห้ามชาวกรุงเทพฯ และอีก 5 จังหวัดนั่งกินอาหารในร้านไม่ว่าร้านในห้าง ร้านในศูนย์อาหาร ร้านอาหารริมถนน ร้านสะดวกซื้อ แผงขายอาหารในตลาดนัดตลาดสด หรือร้านหาบเร่ตามตรอกซอกซอย ฯลฯ ห้ามลูกค้านั่งกินที่ร้าน ต้องซื้อหิ้วกลับไปกินที่บ้านสถานเดียว!!

ไม่เชื่อก็ต้องเชื่อ เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว เพิ่งประกาศผ่อนคลायให้ลูกค้านั่งกินอาหารได้ร้านได้ 50 เปอร์เซ็นต์แถมขยายเวลาทำมาค้าขายได้ถึงห้าทุ่มตรงแต่วันนี้เกิดเปลี่ยนใจสั่งห้ามกินอาหารในร้านอย่างสิ้นเชิงผลคือคนทำอาชีพขายอาหารและลูกจ้างร้านอาหารอีกนับแสนคน ต้องเดือดร้อนสาหัสเพราะการแก้ปัญหาแบบซึกเข้าซึกออก

คำสั่งนี้ไม่ใช่การ “ล็อกดาวน” ก็จริง แต่มันเจ็บยิ่งกว่า “ล็อกดาวน” เพราะมันคือ “การล็อกดาวน” ร้านขายอาหารเต็มเปา!! ใครทุนหนาก็เจ๊งช้า ใครทุนน้อยก็เจ๊งเร็วเตรียมตัวรอวันเจ๊งได้แล้วโยม.

แหล่งที่มา : <https://www.thairath.co.th/news/politi>

ใบงานที่ 2 การอ่านวิเคราะห์ข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข่าว

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนาและให้แต่ละกลุ่มช่วยกัน
ค้นคว้าในประเด็นที่กำหนดให้ ดังนี้

1. ข่าวนี้เป็นข่าวประเภทใด

.....

.....

.....

2. ข่าวนี้มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง

.....

.....

.....

3. จงบอกข้อเท็จจริงที่ปรากฏในข้อความข่าวนี้

.....

.....

.....

4. จงบอกข้อคิดเห็นที่ปรากฏในข้อความข่าวนี้

.....

.....

.....

5. ข่าวนี้มีจุดประสงค์ให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงเรื่องอะไรเป็นสำคัญ

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 การใช้คำถามนำแบบ QUEST เพื่อค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ครบทุกข้อ

1. ให้นักเรียนอ่านข่าว เรื่อง บทเรียนจากไวรัสโคโรนา จากนั้นทำกิจกรรม กล้องคำถามปริศนา โดยให้นักเรียนตั้งคำถามหรือข้อสงสัย และร่วมกันหาค้นหาคำตอบแล้วเขียนสรุปลงบนใบงาน กลุ่มละ 5 ข้อ

<p>คำถามข้อที่ 1 :.....</p> <p>.....</p> <p>คำตอบข้อที่ 1 :</p> <p>.....</p>
--

<p>คำถามข้อที่ 2 :.....</p> <p>.....</p> <p>คำตอบข้อที่ 2 :</p> <p>.....</p>
--

<p>คำถามข้อที่ 3 :.....</p> <p>.....</p> <p>คำตอบข้อที่ 3 :</p> <p>.....</p>
--

<p>คำถามข้อที่ 4 :.....</p> <p>.....</p> <p>คำตอบข้อที่ 4 :</p> <p>.....</p>
--

<p>คำถามข้อที่ 5 :.....</p> <p>.....</p> <p>คำตอบข้อที่ 5 :</p> <p>.....</p>
--

2. ขำวนี้ มีจุดบกพร่องหรือสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดข้อขัดแย้งหรือมีความคิดเห็นที่ต่างไปจากเรื่องใน
ประเด็นใดบ้าง จงอธิบาย พร้อมยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

3. จงระบุข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงของขำวนี้มา 3 ประเด็น

.....

.....

.....

4. จงระบุข้อความที่เป็นข้อคิดเห็นของขำวนี้มา 3 ประเด็น

.....

.....

.....

5. เหตุการณ์ใดที่ทำให้นักเรียนประทับใจมากที่สุด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

6. นักเรียนบอกความรู้สึกที่ยอดเยี่ยม ตื่นเต้นหรือข้อมูลที่สามารถเติมเต็มความรู้ของนักเรียนได้
หลังจากได้อ่านขำวนี้

.....

.....

.....

7. คำว่า “ฉายหนังโฆษณา” ที่ปรากฏในข้อความขำว มีความหมายว่าอย่างไร

.....

.....

.....

8. คำว่า “เล่นจระเข้พาดหาง” ที่ปรากฏในข้อความขำว มีความหมายว่าอย่างไร

.....

.....

.....

9. คำว่า “ผู้ใช้แรงงานหัวใจมีติน” ที่ปรากฏในข้อความข้าง มีความหมายว่าอย่างไร

.....

.....

.....

10. ข่าวนี้นี้ให้ข้อคิดเรื่องใด และนักเรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

.....

11. ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องด้วยภาษาของตนเองอย่างน้อย 5 บรรทัด

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 พิจารณ์วรรณกรรม

เวลา 2 คาบ

รหัสวิชา ท 21101 รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ (เรื่องสั้น)

ครูผู้สอน นายนพรัตน์ รัตนวิชัย

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.1/4ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ
จากการอ่าน

ท 1.1 ม.1/5ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณาจากบริบท

สาระสำคัญ

เรื่องสั้นเป็นงานเขียนประเภทบันเทิงคดีที่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินอาจสอดแทรกข้อคิดคติสอนใจการอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้นเป็นการตีความแก่นเรื่องผ่านองค์ประกอบต่าง ๆ ผู้อ่านจะต้องวิเคราะห์องค์ประกอบแต่ละส่วนเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจแก่นเรื่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องสั้นได้ถูกต้อง
2. นักเรียนวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้น
3. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องสั้นเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนแปลความหมายและตีความจากเรื่องสั้นได้
5. นักเรียนสรุปสาระสำคัญและแก่นเรื่องจากเรื่องสั้นได้
6. นักเรียนวิเคราะห์ตัวละครจากเรื่องสั้นได้
7. นักเรียนวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาจากเรื่องสั้นได้

สาระการเรียนรู้**ความรู้**

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องสั้น
2. เรื่องสั้น เรื่อง ปลาที่ตายแห่งชาติ

ทักษะ/กระบวนการ

1. ทักษะการอ่าน
2. กระบวนการคิดวิเคราะห์
3. กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะหลัก

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด

ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. ใบงานที่ 4 การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้นเรื่อง ปลาที่ตายแห่งชาติ

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ คาบที่ 7-8(100 นาที)**ขั้นกระตุ้นการเรียนรู้ (10 นาที)**

1. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ประเภทเรื่องสั้น
2. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้นครูซักถามและอธิบาย

เพิ่มเติม

3. ครูทบทวนองค์ประกอบของเรื่องสั้น (โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก กลวิธีการเล่าเรื่อง และบทสนทนา)

ขั้นเรียนรู้และฝึกฝนกลยุทธ์ (40 นาที)

4. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบละความสามารถ กลุ่มละ 6-7 คน ซึ่งนักเรียนในแต่ละกลุ่มฝึกใช้กลวิธีการอ่านตามความเหมาะสมกับบทอ่าน เช่น การวิเคราะห์คุณค่าของเรื่องสั้น การแยกแยะองค์ประกอบของเรื่องสั้น การตอบคำถามเชิงเหตุผลการค้นหาสาระสำคัญหรือแก่นเรื่อง

5. ครูอธิบายและสาธิตการใช้กลวิธีในการอ่าน โดยใช้เรื่องสั้นเรื่อง **สมบัติขั้นสุดท้าย** ให้นักเรียนได้อ่านและฝึกใช้กลวิธีในการอ่าน พิจารณาการวิเคราะห์คุณค่าของเรื่องสั้น การแยกแยะองค์ประกอบของเรื่องสั้น การตอบคำถามเชิงเหตุผล การค้นหาสาระสำคัญหรือแก่นเรื่องร่วมกับการใช้คำถามแบบ QUEST ดังนี้

1) Q (Question) **คำถามจุดประกายความรู้**นักเรียนแต่ละกลุ่มเป็นผู้ตั้งคำถามหรือข้อสงสัยจากเรื่องที่อ่านเห็นด้วยกับบทอ่านหรือไม่

2) U (Unhappy) **คำถามสืบหาจุดอ่อน**นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินค่าหรือตัดสินคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน เพื่อค้นหาจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในเรื่อง

3) E (Excellent, Excited) **คำถามสืบหาจุดเด่น**นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกความรู้สึกที่ยอดเยี่ยมตื่นเต้น ส่วนใดของเรื่องสั้นที่น่าสนใจ เพื่อเติมเต็มความรู้และแนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้

4) S (Strength) **คำถามสืบหาจุดแข็ง**นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ข้อดีและข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านกลวิธีการนำเสนอของผู้เขียนน่าสนใจหรือไม่ อย่างไร

5) T (Theme) **คำถามสืบหาจุดสำคัญ**นักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถบอกสาระสำคัญ ข้อความหลักหรือแก่นของเรื่องที่อ่าน

6. ครูสุมนักเรียน 1- 2 กลุ่มเสนอการตอบคำถามในข้อคำถามแบบ QUEST ที่กำหนดให้เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง ครูแก้ไขเพิ่มเติมและจากนั้นให้แต่ละกลุ่มเขียนเรียบเรียงเนื้อหาสาระที่ถูกต้องส่งครู

ขั้นการอ่านร่วมกับเป็นกลุ่ม (25 นาที)

7.ครูแจกเรื่องสั้นเรื่อง ปลาใกล้ตายธงชาติ ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่ม

8.นักเรียนอ่านสำรวจเนื้อเรื่องแบบผ่าน ๆ สังเกตชื่อเรื่องคำสำคัญการเปิดเรื่องการปิดเรื่อง เพื่อกำหนดประเด็นในการศึกษาเนื้อเรื่อง

9. ครูอธิบายวิธีการวิเคราะห์คุณค่าของเรื่องสั้น การแยกแยะองค์ประกอบของเรื่องสั้นการตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล การค้นหาสาระสำคัญหรือแก่นเรื่องและนักเรียนอ่านทำความเข้าใจเรื่องสั้นด้วยตนเอง ครูคอยสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในขณะอ่าน

10. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตั้งคำถามและค้นหาคำตอบจากใบงานที่ 4 ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เรื่องสั้น เรื่อง ปลาใกล้ตายธงชาติ พร้อมทั้งเฉลย อภิปรายที่มาของคำตอบและแสดงเหตุผลโดยใช้คำถามแบบ QUEST ดังนี้

1) Q (Question)
คำถามจุดประกายความรู้	1) นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามหรือข้อสงสัยจากเรื่องสั้น เรื่อง
ปลากัดลายธงชาติ และร่วมกันค้นหาคำตอบ กลุ่มละ 5 ข้อ
2) U (Unhappy)
คำถามสืบหาจุดอ่อน	2) นักเรียนแต่ละกลุ่มแปลความหมาย ดีความ และตอบคำถาม
ประเด็นที่ขัดแย้งหรือสิ่งที่นักเรียนเห็นต่างไปจากเรื่อง เช่น ตัวละคร
“ชายเลี้ยงปลากัด” เผชิญกับความรูสึกอะไรบ้าง
3) E (Excellent,
Excited) คำถามสืบหา
จุดเด่น	3) นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกความประทับใจจากเรื่องที่อ่านเช่น ชายที่
เลี้ยงปลากัดลายธงชาติมีคุณธรรมในเรื่องใดบ้างปลากัดลายธงชาติที่
สร้างขึ้นมาจากจินตนาการเพื่ออะไรเหตุการณ์ที่ชายผู้นั้นปล่อยปลากัด
ลงในบ่อ แล้วทำให้ปลากัดกัดกันตายเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้เกิด
ความรูสึกอย่างไรบ้าง
4) S (Strength) คำถาม
สืบหาจุดแข็ง	4) นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง และนำไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้อย่างไร นักเรียนรูสึกอย่างไรบ้างจากการอ่านเรื่องนี้
และคิดว่าวิธีการป้องกันปัญหาที่ดีที่สุดควรทำอย่างไร
5) T (Theme)คำถาม
สืบหาจุดสำคัญ	5) นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านและค้นหาแก่น
ของเรื่องนี้กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

ขั้นประเมินความเข้าใจของตนเอง (10 นาที)

11. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนของแต่ละกลุ่ม ออกมาเขียนคำถามจุดประกายความรู้ (Q)
บนกระดาน และให้เพื่อนช่วยกันหาค้นหาคำตอบในข้อคำถามที่เหลืออยู่
12. นักเรียนร่วมกันเฉลย และอภิปรายที่มาของคำตอบ พร้อมกับแสดงเหตุผล
ครูแก้ไข และอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นตอบสนองต่อบทอ่าน (15 นาที)

13. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 4 ตอนที่ 2 การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น
เรื่อง ปลากัดลายธงชาติพร้อมทั้งเฉลย อภิปรายที่มาของคำตอบและแสดงเหตุผล

สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่อง การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น
2. เรื่องสั้น เรื่อง สมบัติชิ้นสุดท้าย
3. เรื่องสั้น เรื่อง ปลากัดลายธงชาติ
4. ใบงานที่4การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น เรื่อง ปลากัดลายธงชาติ

5. ห้องสมุด
6. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการประเมิน

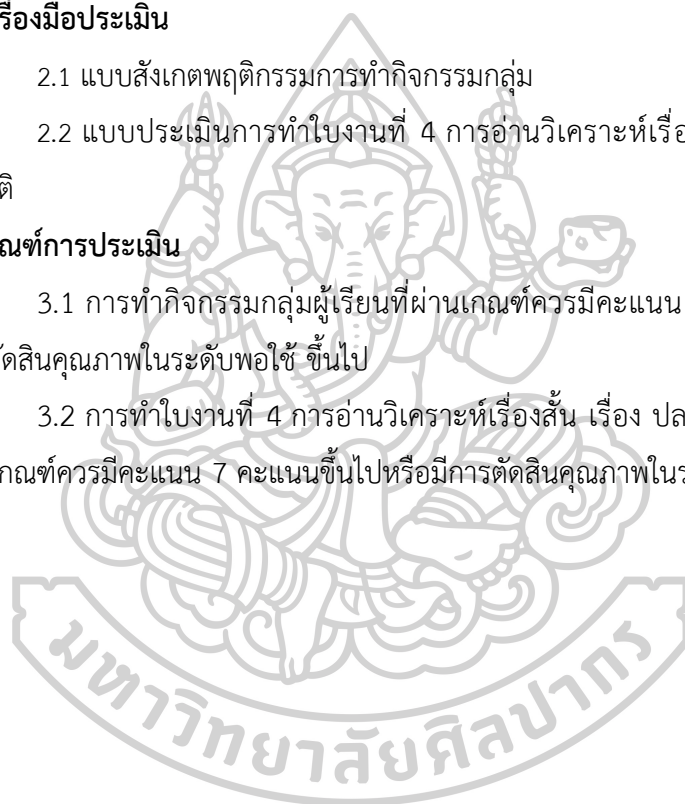
- 1.1 สังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่ม
- 1.2 ตรวจการทำใบงานที่ 4 การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น เรื่อง ปลาที่ตายแห่งชาติ

2. เครื่องมือประเมิน

- 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่ม
- 2.2 แบบประเมินการทำใบงานที่ 4 การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น เรื่อง ปลาที่ตายแห่งชาติ

3. เกณฑ์การประเมิน

- 3.1 การทำกิจกรรมกลุ่มผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนน 7 คะแนนขึ้นไป หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ ขึ้นไป
- 3.2 การทำใบงานที่ 4 การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น เรื่อง ปลาที่ตายแห่งชาติผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนน 7 คะแนนขึ้นไปหรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ขึ้นไป

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค และข้อค้นพบ

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข และผลการแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(นายพนรัตน์ รัตนวิชัย)

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง: ครูสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนและลงคะแนนในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่มที่สังเกตพบ

ชื่อกลุ่ม.....

ที่	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน					คะแนนรวม	ผลการประเมิน	
		การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม	การตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น	การแสวงหาความรู้ภายในกลุ่ม	การนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ	ความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย		ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	3	3	3	3	15		

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 13 - 15	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน 10 - 12	หมายถึง	ดี
คะแนน 7 - 9	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 5 - 6	หมายถึง	ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้

เกณฑ์การประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
การมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม กลุ่ม	สมาชิกทุกคนวางแผน ร่วมกันยอมรับข้อตกลง ของกลุ่ม ทำตามขั้นตอน ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม	สมาชิก 1 คนไม่มีส่วน ในการวางแผนหรือไม่ ทำตามขั้นตอน หรือไม่ ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม	สมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ไม่มีส่วนร่วมในการ วางแผน หรือไม่ทำ ตามขั้นตอน หรือไม่ ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม
การตอบคำถาม และ แสดงความคิดเห็น	สมาชิกทุกคน ร่วมตอบคำถามและ แสดงความคิดเห็นอย่าง มีเหตุผล	สมาชิก 1 คน ไม่ตอบคำถามและ แสดงความคิดเห็น	สมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ไม่ตอบคำถามและ ไม่แสดงความคิดเห็น
การแสวงหา ความรู้ภายในกลุ่ม	แสวงหาข้อมูลจากแหล่ง การเรียนรู้ต่าง ๆ มีการ จัดบันทึกความรู้ สรุป ความรู้ที่ได้ ถูกต้อง	แสวงหาข้อมูลจาก แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มีการจัดบันทึกความรู้ สรุปความรู้ที่ได้ถูกต้อง ตรงประเด็น เมื่อได้รับ การกระตุ้น	แสวงหาข้อมูลจาก แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มีการจัดบันทึกความรู้ สรุปความรู้ที่ได้ถูกต้อง เมื่อได้รับการตักเตือน
การนำเสนอ ผลงานที่น่าสนใจ	มีความพร้อมในการ นำเสนอผลงาน มีการ ลำดับความสำคัญของ เนื้อหา มีกลวิธีการ นำเสนอที่น่าสนใจ	มีความพร้อมในการ นำเสนอผลงาน มีการ ลำดับความสำคัญของ เนื้อหา	ไม่มีความพร้อมในการ นำเสนอผลงาน
ความรับผิดชอบ งานที่ได้รับ มอบหมาย	ทำงานที่ได้รับมอบหมาย เสร็จทันเวลา ทำงาน สะอาดเรียบร้อย	ทำงานที่ได้รับ มอบหมายเสร็จ ทันเวลา แต่ทำงานไม่ เรียบร้อย	ทำงานที่ได้รับ มอบหมายเสร็จไม่ ทันเวลา และไม่ เรียบร้อย

แบบประเมินใบงานที่ 4 การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น

เรื่อง ปลากัดลายธงชาติ

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินพิจารณาการทำใบงานที่ 4 การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น เรื่อง ปลากัดลายธงชาติ แล้วประเมินผลตามรายการประเมินที่กำหนดให้ ดังนี้

ที่	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน					คะแนนรวม	ผลการประเมิน	
		การตั้งคำถามและตอบคำถาม	การสรุปข้อคิดและประโยชน์ของเรื่อง	การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	การวิเคราะห์องค์ประกอบ	การสรุปเนื้อเรื่อง		ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	3	3	3	3	15		

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 13 - 15	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน 10 - 12	หมายถึง	ดี
คะแนน 7 - 9	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 5 - 6	หมายถึง	ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้

เกณฑ์การประเมินใบงานที่ 4 การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น
เรื่อง ปลากัดตายรสชาติ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
การตั้งคำถามและตอบคำถาม	1. ตั้งคำถามครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของเรื่อง 2.ตอบคำถามได้อย่างถูกต้องทุกข้อ 3.อธิบายและขยายความคำตอบได้ถูกต้องทุกข้อ	1. ตั้งคำถามครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของเรื่อง 2.ตอบคำถามได้อย่างถูกต้องทุกข้อ 3.อธิบายและขยายความคำตอบถูกต้อง 3-4 ข้อ	1. ตั้งคำถามไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งเรื่อง 2.ตอบคำถามถูกต้องไม่เกิน 3 ข้อ 3.อธิบายและขยายความคำตอบหรือตอบถูกต้อง1 ข้อ
การสรุปข้อคิดและประโยชน์ของเรื่อง	1. ระบุข้อคิดของเรื่องได้ถูกต้อง 2. สรุปประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องได้ครบทุกประเด็น 3.ยกตัวอย่างการนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	1. ระบุข้อคิดของเรื่องได้ถูกต้อง 2.สรุปประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องขาดไป 1 ประเด็น 3. ยกตัวอย่างการนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้	1. ระบุข้อคิดของเรื่องได้ถูกต้อง 2. สรุปประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องขาดไปมากกว่า 1 ประเด็น 3. ยกตัวอย่างการนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้
การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	ตอบคำถามที่ระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ ถูกต้องทุกข้อ	ตอบคำถามที่ระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ไม่ถูกต้อง 1-2 ข้อ	ตอบคำถามที่ระบุข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นไม่ถูกต้อง 3 ข้อขึ้นไป
การวิเคราะห์องค์ประกอบ	ตอบคำถามที่ระบุองค์ประกอบของเรื่องสั้นพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลประกอบได้ถูกต้องทุกข้อ	ตอบคำถามที่ระบุองค์ประกอบของเรื่องสั้นแต่ไม่อธิบายเหตุผล1-2 ข้อ	ตอบคำถามที่ระบุองค์ประกอบของเรื่องสั้นแต่ไม่อธิบายเหตุผลมากกว่า 2 ข้อ

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
การสรุปเนื้อ เรื่อง	1. สรุปเนื้อหาของเรื่อง ได้ครบทุกประเด็น 2. บันทึกเนื้อเรื่องโดย ใช้สำนวนภาษาของ นักเรียนเองทั้งหมด	1. สรุปเนื้อหาของเรื่อง ขาดไป 1 ประเด็น 2. บันทึกเนื้อเรื่องโดย ปรากฏสำนวนเดิมของผู้ แต่งไม่เกินร้อยละ 10 ของ เนื้อเรื่องทั้งหมดที่บันทึก	1. สรุปเนื้อหาของเรื่อง ขาดตั้งแต่ 2 ประเด็น 2. บันทึกเนื้อเรื่องทั้งหมด โดยใช้สำนวน เดิม

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 13 - 15

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน 10 - 12

หมายถึง

ดี

คะแนน 7 - 9

หมายถึง

พอใช้

คะแนน 5 - 6

หมายถึง

ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้

รายละเอียดเนื้อหาสาระ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องสั้น

สาระสำคัญ

เรื่องสั้น คือ งานเขียนที่แต่งขึ้นเป็นเรื่อง มีขนาดสั้น และไม่ซับซ้อนเหมือนงานเขียนประเภทนวนิยาย แต่ก็ไม่ใช่นวนิยายขนาดสั้น หรือการย่อนวนิยายให้สั้นลง

ลักษณะเรื่องสั้น

- 1) มีขนาดสั้นและมุ่งเสนอแนวคิดเพียงอย่างเดียว
- 2) มีโครงเรื่องสนุก รั้าใจติดตาม
- 3) มีการดำเนินเรื่องในช่วงระยะเวลาสั้น
- 4) มีตัวละครสำคัญน้อยตัว
- 5) มีการสร้างฉาก บรรยากาศ บทสนทนา และองค์ประกอบต่าง ๆ ด้วยภาษาและกลวิธีการแต่งที่กระชับรัดกุม และทำให้เรื่องสมจริง

องค์ประกอบของเรื่องสั้น

1) แนวคิดหรือแก่นเรื่อง (Theme) คือสาระสำคัญที่ผู้เขียนตั้งใจจะบอกแก่ผู้อ่าน เป็นแนวคิดหลักเพียงแนวคิดเดียวของเรื่อง ผู้เขียนอาจจะบอกแนวคิดตรง ๆ โดยผ่าน “ปาก” ของตัวละครตัวใดตัวหนึ่งในเรื่องแนวคิดของเรื่องสั้นบางเรื่อง ผู้เขียนอาจไม่ได้บอกโดยตรง ผู้อ่านจะต้องค้นหาจากการตีความตามเรื่อง ตามพฤติกรรมของตัวละคร และตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2) โครงเรื่อง (Plot) คือเค้าโครงของการดำเนินเรื่องที่ผู้ประพันธ์กำหนดขึ้น รวมทั้งพฤติกรรมของตัวละคร และเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินเรื่องมีความเกี่ยวพันกัน โครงเรื่องของเรื่องสั้นจะชัดเจน ไม่ซับซ้อนเหมือนนวนิยาย ซึ่งมีโครงเรื่องย่อย (sub plot) ซ่อนอยู่ในโครงเรื่องใหญ่อีก

3) ตัวละคร (Characters) และบทสนทนา (Dialogue) ตัวละคร คือ ผู้ที่แสดงบทบาทหรือพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับโครงเรื่องและแนวคิดของเรื่อง ตัวละครเหล่านี้อาจเป็นมนุษย์ สัตว์ หรือสิ่งที่ไม่มีชีวิต เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ต้นไม้ ฯลฯ

ส่วนบทสนทนา (Dialogue) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเห็นลักษณะของตัวละครและการดำเนินเรื่องชัดเจนและสมจริงยิ่งขึ้น

บทสนทนาจะช่วยให้เนื้อเรื่องมีความสมจริงมากขึ้น เนื่องจากบทสนทนาจะต้องสร้างให้ตรงกับลักษณะของตัวละคร คือ ตามฐานะ การศึกษา อุปนิสัย และสภาพความเป็นอยู่ ปรกติจะแยกบทสนทนาออกมาจาก บทบรรยาย

4) ฉาก (Setting) คือ สถานที่ เวลา และสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เหตุการณ์ในเรื่องนั้น ๆ เกิดขึ้น ฉากจะช่วยให้ผู้เขียนกำหนดเวลา สถานที่ บรรยากาศได้ตรงตามเนื้อเรื่อง ทำให้เรื่องสมจริงมากขึ้น

จะเห็นได้ว่า แก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร และฉาก เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นและสำคัญในการเขียนเรื่องสั้น

การพิจารณาแนวคิดสำคัญของเรื่องสั้น

การอ่านเรื่องสั้นนอกจากจะได้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว คุณค่าของเรื่องสั้นยังอยู่ที่แนวคิดสำคัญหรือแก่นเรื่อง ซึ่งผู้แต่งไม่ได้บอกกล่าวไว้ตรง ๆ ผู้อ่านต้องพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

- 1) ชื่อเรื่อง นับเป็นจุดชี้แนะหัวใจของเรื่องสั้น บางเรื่องตั้งชื่อให้เห็นแก่นเรื่องอย่างชัดเจน
- 2) พิจารณาจากข้อขัดแย้งของเรื่อง แล้วติดตามการคลี่คลายของข้อขัดแย้งว่าสิ้นสุดลงอย่างไร จะช่วยชี้ให้เห็นแก่นเรื่องได้ชัดเจน
- 3) สรุปสาระสำคัญ โดยการตอบคำถามให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และทำไม ซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้อ่านจับใจความของเรื่องได้แล้ว ยังเป็นจุดชี้แนะให้เห็นแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญได้
- 4) ภูมิหลัง การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและเหตุการณ์ในเรื่องจะช่วยให้เข้าใจเรื่องสั้นนั้นได้ดียิ่งขึ้น
- 5) น้ำเสียงหรือทางเสียงของผู้แต่ง บางครั้งผู้แต่งไม่ได้นำเสนออย่างตรงไปตรงมา อาจนำเสนอในลักษณะเสียดสี เหน็บแนม ประชดประชัน เป็นต้น การจับน้ำเสียงของผู้แต่งได้จะช่วยให้จับใจความสำคัญของเรื่องและค้นหาแก่นเรื่องได้

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น

เรื่องสั้นเป็นเรื่องแต่งขนาดสั้น มีตัวละครไม่มากนัก มีฉากหรือเหตุการณ์เดียว และมีโครงเรื่องไม่ซับซ้อนแต่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันไปจนจุดสูงสุดของเรื่อง ลักษณะสำคัญของเรื่องสั้นคือการดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็ว มีตัวละครน้อยและแก่นเรื่องเดียว การวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้นเป็นการตีความแก่นเรื่องผ่านองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น โครงเรื่อง ตัวละครฉาก การเล่าเรื่อง บทสนทนา เป็นต้น เรื่องสั้นมีองค์ประกอบย่อยที่หลากหลาย ผู้อ่านจะต้องวิเคราะห์องค์ประกอบแต่ละส่วนเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจแก่นเรื่อง และฝึกฝนกลวิธีการอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้นที่มีขนาดยาวมากยิ่งขึ้น

ลักษณะเรื่องสั้น

- 1) มีขนาดสั้นและมุ่งเสนอแนวคิดเพียงอย่างเดียว
- 2) มีโครงเรื่องสนุก เร้าใจติดตาม
- 3) มีการดำเนินเรื่องในช่วงระยะเวลาสั้น
- 4) มีตัวละครสำคัญน้อยตัว
- 5) มีการสร้างฉาก บรรยากาศ บทสนทนา และองค์ประกอบต่าง ๆ ด้วยภาษาและกลวิธีการแต่งที่กระชับรัดกุม และทำให้เรื่องสมจริง

การพิจารณาแนวคิดสำคัญของเรื่องสั้น

การอ่านเรื่องสั้นนอกจากจะได้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว คุณค่าของเรื่องสั้นยังอยู่ที่แนวคิดสำคัญหรือแก่นเรื่อง ซึ่งผู้แต่งไม่ได้บอกกล่าวไว้ตรง ๆ ผู้อ่านต้องพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

- 1) ชื่อเรื่อง นับเป็นจุดชี้แนะหัวใจของเรื่องสั้น บางเรื่องตั้งชื่อให้เห็นแก่นเรื่องอย่างชัดเจน
- 2) พิจารณาจากข้อขัดแย้งของเรื่อง แล้วติดตามการคลี่คลายของข้อขัดแย้งว่าสิ้นสุดลงอย่างไร จะช่วยชี้ให้เห็นแก่นเรื่องได้ชัดเจน
- 3) สรุปสาระสำคัญ โดยการตอบคำถามให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และทำไม ซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้อ่านจับใจความของเรื่องได้แล้ว ยังเป็นจุดชี้แนะให้เห็นแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญได้
- 4) ภูมิหลัง การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและเหตุการณ์ในเรื่องจะช่วยให้เข้าใจเรื่องสั้นนั้นได้ดียิ่งขึ้น
- 5) น้ำเสียงหรือทางเสียงของผู้แต่ง บางครั้งผู้แต่งไม่ได้นำเสนออย่างตรงไปตรงมา อาจนำเสนอในลักษณะเสียดสี เหน็บแนม ประชดประชัน เป็นต้น การจับน้ำเสียงของผู้แต่งจะช่วยให้อ่านจับใจความสำคัญของเรื่องและค้นหาแก่นเรื่องได้

องค์ประกอบของเรื่องสั้น

1) แนวคิดหรือแก่นเรื่อง (Theme) คือสาระสำคัญที่ผู้เขียนตั้งใจจะบอกแก่ผู้อ่าน เป็นแนวคิดหลักเพียงแนวคิดเดียวของเรื่อง ผู้เขียนอาจจะบอกแนวคิดตรง ๆ โดยผ่าน “ปาก” ของตัวละครตัวใดตัวหนึ่งในเรื่องแนวคิดของเรื่องสั้นบางเรื่อง ผู้เขียนอาจไม่ได้บอกโดยตรง ผู้อ่านจะต้องค้นหาจากการตีความตามเรื่อง ตามพฤติกรรมของตัวละคร และตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2) โครงเรื่อง (Plot) คือเค้าโครงของการดำเนินเรื่องที่ผู้ประพันธ์กำหนดขึ้น รวมทั้งพฤติกรรมของตัวละคร และเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินเรื่องมีความเกี่ยวพันกัน โครงเรื่องของเรื่องสั้นจะชัดเจน ไม่ซับซ้อนเหมือนนวนิยาย ซึ่งมีโครงเรื่องย่อย (sub plot) ซ่อนอยู่ในโครงเรื่องใหญ่อีก

3) ตัวละคร (Characters) และบทสนทนา (Dialogue) ตัวละคร คือ ผู้ที่แสดงบทบาทหรือพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับโครงเรื่องและแนวคิดของเรื่อง ตัวละครเหล่านี้อาจเป็นมนุษย์ สัตว์ หรือสิ่งที่ไม่มีชีวิต เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ต้นไม้ ฯลฯ

ส่วนบทสนทนา (Dialogue) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเห็นลักษณะของตัวละครและการดำเนินเรื่องชัดเจนและสมจริงยิ่งขึ้น

บทสนทนาจะช่วยให้เนื้อเรื่องมีความสมจริงมากขึ้น เนื่องจากบทสนทนาจะต้องสร้างให้ตรงกับลักษณะของตัวละคร คือ ตามฐานะ การศึกษา อุปนิสัย และสภาพความเป็นอยู่ ปรกติจะแยกบทสนทนาออกมาจาก บทบรรยาย

4) ฉาก (Setting) คือ สถานที่ เวลา และสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เหตุการณ์ในเรื่องนั้น ๆ เกิดขึ้น ฉากจะช่วยให้ผู้เขียนกำหนดเวลา สถานที่ บรรยากาศได้ตรงตามเนื้อเรื่อง ทำให้เรื่องสมจริงมากขึ้น

จะเห็นได้ว่า แก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร และฉาก เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นและสำคัญในการเขียน เรื่องสั้น

แหล่งอ้างอิง

เกศินี จุฑาวิจิตร. (2557). การเขียนเชิงสร้างสรรค์ทางสื่อสิ่งพิมพ์: Idea ดี ๆ ไม่มีวันหมด.

นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ปราณี สุรสิทธิ์. (2549). การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์. กรุงเทพฯ: แสงดาว.

รางวัลชมเชย ๖
โดย...นายันทชัย ภัทรนิธานทิพย์
จังหวัดอ่างทอง

“สมบัติชิ้นสุดท้าย”

หลายปีแล้วที่ลำเพยต้องเผชิญชีวิตอยู่ในโลกแห่งความมืดมน ดวงตาทั้งสองข้างของเธอ บอดสนิท การใช้ชีวิตของลำเพยไม่เคยเป็นอุปสรรคเลยแม้แต่น้อย ถึงแม้ว่าลำเพยจะต้องเลี้ยงดูเพียงตา ลูกสาวของเธอเพียงลำพังหลังจากที่สามีของลำเพยรู้ว่าลำเพยตั้งท้อง และดวงตาสองข้างของลำเพยบอดสนิทจากผลกระทบของสารเคมี สามีของลำเพยจากไปโดยไม่กลับมาหาเธออีกเลย

เพียงตาได้รับการเลี้ยงดูจากลำเพยอย่างทะนุถนอม ถึงแม้ว่าแม่ไม่สามารถมองเห็นเธอได้ แต่ความรู้สึกที่เพียงตาได้รับเธอรู้สึกได้ตลอดเวลาว่าไม่เคยขาดความสุขในการใช้ชีวิตหรือเป็นปมด้อยอะไรเลย แม้ลำเพยจะเลี้ยงดูเพียงลำพัง ด้วยกำลังและแรงใจที่เธอมี งานจักสานผักตบชวา จากมูลนิธิสายใจไทย เป็นหนึ่งอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับลำเพย เพื่อใช้เลี้ยงดูเพียงตาเพราะลำพัง เบี้ย ยังชีพผู้พิการที่ได้รับจากหมู่บ้านไม่อาจพอรายจ่ายที่ลำเพยแบกรับไว้ได้

“แม่จ๋า หนูใกล้จะเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว หนูคิดว่าจะอยู่ช่วยงานแม่ที่บ้าน อย่างน้อยหนูก็ได้ได้อยู่ดูแลแม่ด้วย” เพียงตาเปรยกับแม่

หลังจากที่เธอรู้ว่าหากเรียนจบในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว คงไม่มีโอกาสที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ด้วยฐานะทางบ้านที่ยากจน และหากเธอไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ภาระทางค่าใช้จ่ายมากขึ้นที่สำคัญเธอต้องห่างบ้านห่างแม่ไปไกลนั่นคือสิ่งที่เพียงตาห่วงที่สุด

“อนาคตสำคัญนะลูก หนูจบแค่มอปลาย อยู่ช่วยแม่ที่บ้านมันไม่มีอนาคตเลย ลูกต้องไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นนะ อย่างน้อยเราก็มีวุฒิการศึกษาเอาไว้หางานทำง่าย ลูกอย่าลืมความฝันของตัวเองนะ อยากรเป็นครูไม่ใช่หรือ” ลำเพยบอกเพียงตาและทิ้งท้ายคำถามความฝันของเพียงตาไว้

"ถ้าหนูไปแล้วใครจะดูแลแม่ เรียนสูงขึ้นค่าใช้จ่ายก็สูงขึ้นนะ หนูไม่อยากให้แม่ลำบาก ถ้าหนูอยู่บ้านอย่างน้อยก็ได้ช่วยงานของแม่ แบ่งเบาภาระของแม่ได้บ้าง"

"แม่เคยได้ยินคุณพิมพ์ที่มูลนิธิสายใจไทย บอกว่าสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ พระองค์ท่านได้พระราชทานทุนช่วยเหลือด้านการศึกษา เด็กยากจน ให้มีโอกาสทางการศึกษา เดี่ยวแม่จะลองถามคุณพิมพ์ให้หน่อย"

ด้วยความเป็นห่วงอนาคตของเพียงตา ลำเพยจึงได้ติดต่อไปที่คุณพิมพ์เพื่อหาโอกาสที่จะ ทำให้เพียงตาได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น

"สวัสดิ์ค่ะคุณพิมพ์ ฉันลำเพยนะคะพอดีจะสอบถามเรื่องทุนพระราชทานของ สภาสังคมสงเคราะห์ฯ ที่คุณพิมพ์เคยพูดถึงตอนนี้เพียงตากำลังจะจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ลำเพยคิดว่ากำลังของลำเพยตอนนี้ ไม่สามารถส่งลูกให้เรียนต่อได้ค่ะ"

ลำเพยได้ติดต่อผ่านสายโทรศัพท์หาคุณพิมพ์ เพื่อขอคำปรึกษา

"ค่ะคุณพี่ลำเพย รายละเอียดการขอทุนพระราชทาน คุณพี่ติดต่อทางสภาสังคมสงเคราะห์ฯ ได้เลยนะคะ เดี่ยวพิมพ์จะแจ้งเบื้องต้นให้กับทางเจ้าหน้าที่ทราบค่ะ"

หลังจากการสนทนาในวันนั้น ผ่านไปไม่นาน ลำเพยและเพียงตาก็ได้รับข่าวดีว่าได้รับ พระราชทานทุนช่วยเหลือการศึกษาเด็กยากจนของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ จาก สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งทุนที่ได้รับ เป็นทุนช่วยเหลือการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ทุนละ ๖,๕๐๐ บาท ความฝันของลำเพยที่อยาก ให้เพียงตาได้เรียนต่อกลับมา มีความหวังในหัวใจอีกครั้ง

สองแม่ลูกปลื้มปิติอย่างยิ่ง ที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณในครั้งนี้

"อย่าลืมนะลูกเมื่อเราได้โอกาสแล้ว เราจงตั้งใจเล่าเรียน ทุนพระราชทานนี้นับว่าเป็น พระเมตตา อันยิ่งใหญ่ของพระราชินี ที่พระองค์ได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาลูกรู้ใหม่ ว่า เราโชคดีที่สุดแล้ว ที่ได้เกิดบนผืนแผ่นดินไทย"

ลำเพยได้ใช้มือสองข้างของเธอโอบกอดลูกเพื่อถ่ายทอดความรัก ความห่วงใยจาก ความรู้สึกข้างในหัวใจ ที่เพียงตาสัมผัสได้ถึงความปรารถนาดีของแม่ที่มีให้

เพียงตา แม่รู้ว่าหากลูกไปเรียนลูกจะมีค่าใช้จ่ายเยอะนะ นี่ลูกเงินเดือนที่คืนมรดกจากยาย ให้แม่ไว้ เขาไปฝากผู้ใหญ่สมหมายไว้ละ อย่างน้อยลูกก็จะได้มีทุนอีกสักก้อนเมื่อได้ไว้ใช้ยามจำเป็น"

พลางมือของลำเพยก็ยื่นโหนดที่ดินมรดกของแม่ขึ้นเดี๋ยวมี่ให้กับเพียงตาเพื่อไปจำนองไว้กับผู้ใหญ่สมหมาย

“นี่เป็นสมบัติชิ้นสุดท้ายที่เรามีนะคะแม่” เพียงตาพูดกับแม่ด้วยน้ำเสียงที่สั่นเครือในลำคอ

“ใช่ลูก มันอาจจะเป็สมบัติชิ้นสุดท้ายที่มีมูลค่าสำหรับเรา แต่ลูกรู้ใหม่ว่าเพียงตา คือสมบัติชิ้นสุดท้าย และเป็นสิ่งที่มีค่าที่สุดสำหรับแม่ ไม่มีสิ่งใดทดแทนได้ โหนดที่ดินเราฝากผู้ใหญ่ไว้ พอมีเงิน เราก็ไปไถ่ถอนคืนมาได้นะลูก”

เพียงตา น้ำตาคลอในแววตาด้วยความรู้สึกตื้นตันถึงความรักของแม่ที่มีให้ ก่อนที่เธอจะนำ โหนดไปฝากผู้ใหญ่สมหมายเพียงตาบอกกับแม่สั้นๆ เพียงว่า “เดี๋ยวนูจะเอากลับมาคืนแม่นะ”

โหนดที่ดิน ๑ แปลง ขนาด ๒ งานกว่า เปลี่ยนเป็นเงินแล้ว อาจจะได้เพียงไม่กี่บาทจากผู้ใหญ่สมหมาย แต่เพื่อแลกกับอนาคตของเพียงตา ลำเพยเต็มใจมอบให้ด้วยหัวใจของความเป็นแม่

วันที่เพียงตาต้องจากแม่ไปเรียนต่อที่กรุงเทพฯ เป็นครั้งแรกในคำคืนนี้ เพียงตาจะไม่ได้สัมผัสอ้อมกอดอันอบอุ่นของลำเพยก่อนนอน พวงมาลัยจากดอกมะลิริมรั้วบ้านพวงน้อยที่เพียงตาตั้งใจ ร้อยด้วยความรักแทนของขวัญแห่งความกตัญญูเพื่อมอบให้แม่ เพียงตากราบขอพรแม่ก่อนต้องไปเรียนต่อ

“หนูตั้งใจเรียนนะลูก แม่ดูแลตัวเองได้ สังคมเมืองนี้น่ากลัวนะ ไม่เหมือนบ้านเรา อย่าไปหลงอะไรใครง่าย ๆ คิดถึงบ้านก็กลับมา พระคุ้มครองนะลูก” สองมือของลำเพยประคองรับพวงมาลัย ขึ้นมาหอมก่อนจะโอบกอดเพียงตา เธอรู้ว่าลูกไม่อยากจะไปไกลบ้าน แต่เพื่ออนาคตลำเพยจึงเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับเพียงตา

“แค่ห้าปีนะแม่ ไม่นานเลย ปิดเทอมหนูจะกลับมาหาแม่นะ ดูแลตัวเองเช่นกันนะแม่” เพียงตากล่าวลาแม่ก่อนที่สองมือน้อยๆ ของเธอก็กำกราบลงที่เท้าแม่ เหมือนเช่นเคยที่เธอกราบแม่เป็นประจำ

“ความกตัญญูคือเครื่องหมายของคนดีนะลูก” ลำเพยกล่าววาทักทายก่อนที่ลูกจะไป

เพียงตาเลือกเรียนคณะครุศาสตร์ เธอมีความตั้งใจจะเป็นครู เพื่อกลับมาสอนยังบ้านเกิด และกลับมาทำงานอยู่ใกล้ๆ กับแม่

ตลอดการเรียนของเพียงตาเธอทุ่มเทความตั้งใจให้กับการเรียนอย่างเต็มที่ การเรียนเพียงตาเป็นที่น่าประทับใจ ของอาจารย์ผู้สอนเป็นอย่างมาก ด้วยความอุตสาหะ เพียงตาได้

จบการศึกษา คณะครุศาสตร์ตามที่เธอหวังไว้ ด้วยคะแนนเฉลี่ย ๓.๘๘ และได้รับเกียรตินิยมอันดับ ๑ เพียงตาได้ใช้เวลาว่างระหว่างเรียนทำงานรวบรวมเงินได้จำนวนหนึ่ง เพื่อจะไปไถ่ถอนโฉนดที่ดิน กลับคืนมาให้แม่

ก่อนวันรับปริญญา เพียงตาดากลับมารับแม่ที่บ้าน พร้อมกับนำเงินไปไถ่ถอนโฉนดจากผู้ใหญ่ สหหมายคืนมาในวันรับปริญญา ลำเพยมีความสุขที่สุดในชีวิต เพียงตาได้ส่งใบปริญญาให้กับแม่ พร้อมเข็มเรียนดี ที่เธอได้รับ “หนูจบแล้วนะแม่ นี่คะใบปริญญาแห่งความฝันของแม่”

ลำเพยรับใบปริญญาบัตรและเข็มเรียนดีจากลูกมากอดไว้อย่างภาคภูมิใจ ขณะที่ลำเพย กำลังปลอบปลื้มใบปริญญาของลูก เพียงตาก็หยิบโฉนดที่ดินและพวงมาลัยออกจากกระเป๋าของเธอ วางบนตักของลำเพยก่อนที่จะกราบแม่

“แล้วนี่พวงมาลัยกับของอะไรอีกล่ะลูก” ลำเพยถามเพียงตาด้วยความสงสัย

“แม่คะนี่สมบัติชิ้นสุดท้ายของเรา แม่เคยบอกหนูว่า มันเป็นสมบัติชิ้นสุดท้ายที่มีค่าสำหรับเรา ตอนเรียนหนูได้ทำงานเวลาว่างและรวบรวมเงินจนครบ เพื่อไปไถ่ถอนโฉนดจากผู้ใหญ่มาคืนให้แม่”

ถึงแม่ แม่จะบอกเพียงตาว่าสมบัติที่สำคัญที่สุดของลำเพย คือ เพียงตา แต่เพียงตาก็ไม่อาจทอดทิ้งสิ่งที่มีค่าที่สุดทางจิตใจของเธอได้

เพียงตาตั้งใจสอบบรรจุครู ตามความฝันของแม่และของตัวเอง ทูลพระราชทานจาก สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้สร้างความสำเร็จของลำเพยและเพียงตาให้เป็นจริง

ความรักของลำเพยที่ถูกถ่ายทอดจากใจสู่ใจให้กับเพียงตา เธอสอนลูกให้นึกถึงความกตัญญู ต่อผู้มีพระคุณ ความเป็นแม่ของลำเพยยิ่งใหญ่กว่าจะร้อยถ้อยบรรยาย เธอได้หล่อเลี้ยงชีวิตจิตวิญญาณของลูกให้เป็นคนดี เป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ จิตสำนึกของเพียงตา คือความกตัญญูที่เธอมีต่อแม่ และสถาบันพระมหากษัตริย์ไม่เคยเสื่อมคลายเลยแม้แต่น้อย

เรื่องสั้น ปลากัดลายธงชาติ

อุเทน พรหมแดง

แผ่นเกล็ดจากปลายปากจรดโคนหางของมันเป็นสีน้ำเงินขมิ้มเข้ม ส่วนในซิดลำตัวของกระโดงโค้งโค้งหาง และขายน้ำเป็นสีขาวเหลืองแดงเรื่อเล็กน้อย ขณะที่วงขอบภายนอกของเครื่องครีบทั้งสามส่วนเป็นสีแดงสดสะดุดตา เช่นเดียวกับครีบบอกและครีบท้องซึ่งเป็นสีแดงเฉดเดียวกัน เจ้าปลากัดเพศผู้ตัวนี้จึงมีองค์รวมของลวดลายและสีสันลุ่มคล้ายเหมือนแถบไตรรงค์แห่งธงชาติไทย ปลากัดเพศเมียได้มาพร้อมกันดูสวยงามน้อยกว่าขนาดรูปทรงก็เล็กป้อมกว่าตัวผู้ของมัน

ชายหนุ่มหมดเงินเกินหนึ่งพันบาทเป็นสนนราคาตัวปลากัดลายธงชาติไทยคู่นี้

ชายหนุ่มจำได้ว่าในวันวัยที่เขาเป็นเพียงเด็กชายร่างผอมตัวเล็ก ๆ เขารู้จักปลากัดแค่เพียงสามชนิด--ปลากัดลูกทุ่งหรือปลากัดป่าหาซื้อได้ตามทุ่งท่านาหนอง ปลากัดลูกหม้อต้องนั่งรถไฟเข้าไปซื้อหาจากร้านขายปลาสวยงามในตัวจังหวัด...เช่นเดียวกับปลากัดจีนซึ่งมีเครื่องครีบบาว สบายอ่อนช้อยราวกับการแต่งองค์ทรงเครื่องของอุปราชจีน ผ่านเวลาไปราวสามสิบปี โลกของปลากัดพลิกเปลี่ยนแทบไม่เหลือเค้าเดิม ขณะที่องโลกออนไลน์ด้วยคอมพิวเตอร์เครื่องเก๋ามองหาปลากัดมาเพาะพันธุ์ เขาตื่นเพร็ดไปกับสีสันและลายริ้วอลังการราวกับหลุดหลงอยู่ในโลกฝันแห่งเฉดสีเหนือจริง ปลากัดแฟนซีคู่นี้มีหลายหลากลวดลายมากมายสีสันจนเหลือเชื่อ ปลากัดโคโยนิโมมีโธนสีเส้นสายคล้ายปลาการ์ตูน ปลากัดโคโยกาเล็กซีมีสีจุดขนาดประดับด้วยเกล็ดมุกเลื่อมวาวสะท้อนแสง ปลากัดมาร์เบิลมีลวดลายคล้ายหินอ่อนดูแปลกตา ปลากัดสายดราโก้มีเกล็ดเคลือบสีขาวเนียน ขณะที่เครื่องครีบทั้งเหลือง ส้ม แดง ดำ หรือประกายทอง

ขณะที่กวาดไล่สายตามองดูปลากัดประเภทต่าง ๆ ผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ ชายหนุ่มรู้สึกเหมือนตัวเองเป็นเด็กน้อยไม่รู้ประสีประสาตุ้มเดินเข้าไปในโลกแปลกหน้าอันกว้างใหญ่ไพศาลและยากเกินทำความเข้าใจ เขาไม่ได้มีทุนรอนก้อนใหญ่พอจะซื้อปลากัดสีสันแปลกตาได้หลายตัวอย่างใจต้องการ สุดท้ายเข้าไปสะดุดตาเข้ากับปลากัดลายธงชาติ ซึ่งมีทั้งชนิดหางพระจันทร์ครึ่งดวงครีบบาวหางพระจันทร์ครึ่งดวงครีบบสัน หางมงกุฎครีบบาว และหางมงกุฎครีบบสัน เขาหักถามคนขายถึงราคา ค่าตัวของปลากัดตัวผู้และตัวเมียชนิดหางพระจันทร์ครึ่งดวงครีบบสันหนึ่งคู่ เงินพันกว่าบาทถูกโอนผ่านบริการธนาคารออนไลน์ อีกสองวันต่อมาในยามบ่ายอันร้อนระอุ บุรุษไปรษณีย์คุ่นหน้าก็นำกล่องพัสดุใบเล็ก ๆ มาส่งให้ถึงมือ

ภรรยาต้องแกไถ่ตลอดเต็มที่ ประจวบเหมาะกับธุรกิจส่วนตัวเล็ก ๆ ของเขามีแนวโน้มไปในทางไม่สู้ดีนัก เขาเริ่มนึกถึงรายได้เสริมทางอื่นอย่างจริงจัง ในที่สุดเขาตัดสินใจเปิดลิ้นชักความรักชอบในวัยเยาว์ซึ่งปิดสนิทมานานปีติดอกออกอีกครั้ง ภายในลิ้นชักนั้นมีเหล่าปลากัดหลากสีว่ายเวียน

อ้อยอิงอยู่อย่างมีชีวิตชีวา ชายหนุ่มครุ่นคิดกับตัวเองว่าหากจะมองหาช่องทางได้มาซึ่งรายได้เสริมของครอบครัว การเลี้ยงปลากัดสวยงามน่าจะเป็นทางเลือกไม่เลวร้ายไปกว่าทางเลือกไหน เขาชื่นชอบการเลี้ยงปลากัดมาก่อนซ้ำยังเคยเพาะพันธุ์พวกมันเป็นสิบ ๆ ครอกสมัยยังเด็ก เขาพอมีประสบการณ์ในเรื่อง**เทือกน้ำ**อยู่บ้าง แม้ประสบการณ์ที่ว่านั้นจะผ่านพ้นมาเนิ่นนานเกือบสามสิบปีแล้วก็ตาม ยิ่งล่าสุดมีการประกาศรับรองให้ปลากัดเป็นสัตว์น้ำประจำชาติ เขายังมองว่าปลายทางของอุโมงค์มีดี มีประกายแสงแห่งความสำเร็จรอคอยอยู่

ปลากัดลายธงชาติจะเป็นจุดเริ่มต้น ใครจะรู้...อย่างก้าวแรกนี้อาจพาเขาเดินหนีไปไกล อีกหน่อยเขาอาจเจียดจ่ายเงินซื้อปลากัดชนิดอื่น ๆ สีอื่น ๆ มาเพาะพันธุ์เพิ่มเติมเพาะปลาออกมาแล้วขายได้ มีตลาดมากมายพร้อมรับซื้อปลากัดของเขา วันหนึ่งข้างหน้าการเลี้ยงปลากัดอาจกลับกลายเป็นอาชีพหลักก็เป็นได้

ชายหนุ่ม**เพริศผืน**ล่องลอยขณะนั่งมองปลากัดลายธงชาติผู้เมียสองตัวในเหลี่ยมกระจกสองใบตรงหน้า...

ภาพจำการเพาะเลี้ยงปลากัดในวัยเยาว์เลือนจางลงมากแล้ว ชายหนุ่มจำเป็นต้องรื้อฟื้นและสืบเสาะแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ยามตื่นขึ้นของหลายคำคืนหลังจากคนรักเขานอนไปแล้วพร้อมลูกลูในท้อง เขานั่งจ่อมจมอยู่หน้าคอมพิวเตอร์ ค้นคว้าสารพัดเรื่องราวของเหล่าปลากัด โดยเฉพาะข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเพาะขยายพันธุ์เจ้าปลาหลากสีแสนสวยพวกนั้น เขาอ่านบทความตามเว็บไซต์ เปิดดูคลิปวิดีโอในยูทูบ เข้าร่วมกลุ่มต่าง ๆ ในเฟซบุ๊กซึ่งเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนสารพันความรู้เรื่องปลากัด

ย่ำค่ำของอีกเจ็ดวันต่อมา เขาซ้อนปล่อยปลากัดตัวเมียลงรวมในกะละมังเดียวกับตัวผู้ ใช้แผ่นกระเบื้องเก่า ๆ วางปิดกะละมังไว้ ก่อนหลับใหลในคำคืนนั้นเขาภาวนาให้คู่บ่าวสาวสี่งชาติในเรือนหอพลาสติกราคาเยี่ยงสิบบาทไม่ทำให้เขาผิดหวัง

ปลากัดผู้เมียซึ่งปล่อยรวมกันช่วงค่ำของวันหนึ่ง ส่วนใหญ่แล้วมักจะรัดผสมพันธุ์กันช่วงสายไปถึงเที่ยงของอีกวันหนึ่ง ทว่าช่วงเวลาเหมาะสมที่สุดสำหรับการสำรวจดูว่าปลากัดรัดกันและออกไข่แล้วหรือยังคือช่วงค่ำมืดของวันถัดไป ด้วยเป็นห้วงยามที่ปลากัดตัวเมียนอนนิ่งเคลิ้มหลับ ง่ายต่อการซ้อนแยกออกจากกะละมัง ครั้นถึงช่วงค่ำของอีกวัน เขาก็ทำตามแผน ค่อย ๆ ยกแผ่นกระเบื้องเชรอะคล้ำออก ใช้ไฟฉายส่องดูในกะละมัง เขาเห็นปลาตัวผู้ว่ายช้า ๆ อยู่ใต้หวอดฟุหนา ส่วนปลากัดตัวเมียหลบไปนอนเงียบอยู่อีกมุม ชายหนุ่มเขม่นมองในฟองหวอด เขาอดยิ้มออกมาไม่ได้เมื่อเห็นเม็ดไข่สีขาวขุ่นเกาะตัวกันเป็นกลุ่มอยู่ในหวอด ไข่มีไม่มากนัก ทว่าถือเป็นการเริ่มต้นที่น่าพอใจ เขาใช้สวิงเล็ก ๆ

ต้อนช้อนปลาตัวเมียออกไปเลี้ยงในเหลี่ยมตามเดิม ปล่อยปลาตัวผู้ดูแลไขและลูกปลาที่กำลังจะฟักในอีกสองวันข้างหน้าต่อไป

ค่ำวันที่ห้า นับจากวันที่ปลากัดลายธงชาติผู้เมียรัดกัน เขาเปิดแผ่นกระเบื้องอีกครั้ง ค่อย ๆ ใช้มือเปล่าไล่ช้อนปลากัดตัวผู้ออกจากกะละมังเพื่อไม่ให้ติดลูกปลาออกมาด้วย ใส่ปลาตัวผู้กลับในเหลี่ยมนำไปตั้งไว้ในที่เดิมแล้วเขาจึงเดินกลับมาสำรวจตรวจตราสิ่งมีชีวิตในกะละมังพลาสติกนั้น ลูกปลากัดตัวเล็กจิวลอยตัวนิ่งบนผิวน้ำ จำนวนน่าจะไม่เกินยี่สิบหรือสามสิบตัวเท่านั้น น้อยกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ในใจมาก หากทว่าชายหนุ่มยังพอยิ้มออกอย่างน้อยการเอาปลากัดลงรัดครั้งแรกในรอบเกือบสามสิบปีก็ประสบความสำเร็จ

เขารู้สึกอีกวันเขารีบลุกตื่นขึ้นมาต้มไข่ไก่ ฟักให้เย็นแล้วบีบไข่แดงละลายน้ำ ใช้นิ้วจุ่มในของเหลวสีเหลืองช้อนก่อนหยดลงในกะละมังลูกปลา ไข่แดงเป็นอาหารง่าย ๆ สำหรับลูกปลากัดที่เขาพอหาได้ในยามนี้ หวังว่าพวกมันจะกินกันจนอิมแบลล์และโตวันโตคืนไม่มีลูกปลากัดมีชีวิตเหลือรอดแม้เพียงตัวเดียว

เขาพยายามค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมอย่างคร่ำครึเรียก ลูกปลากัดอาจร่วงตายได้จากหลายสาเหตุ--อาหารไม่เหมาะสม อุณหภูมิเปลี่ยนแปลงแปรปรวน หรือน้ำเริ่มเสื่อมคุณภาพเน่าเสีย ชายหนุ่มถอนหายใจ บอกตัวเองว่าโลกนี้ไม่มีความสำเร็จใดได้มาโดยง่าย พลาดทกล้มในก้าวแรกไม่ได้หมายความว่า จะลุกขึ้นยืนใหม่และก้าวเดินต่อไปไม่ได้

ฟักปลากัดลายธงชาติผู้เมียไว้ราวสัปดาห์เศษ แล้วเขาก็จับพวกมันลงเทียบกันอีกครั้งหนึ่ง แตกต่างออกไปตรงที่เขาเปลี่ยนมาใช้กล่องโฟมแทนกะละมังพลาสติก เหตุเพราะมันเป็นภาชนะที่เก็บรักษาอุณหภูมิได้ดีกว่า ขั้นตอนซ้ำเดิมดำเนินไป เจ็ดวันต่อมาเขาปล่อยปลากัดลงรัด ถัดอีกวันช่วงค่ำเปิดฝากล่องโฟมส่องดูปลา ปลายังไม่ยอมรัดกัน ทวาดวงเปล่าสีขาวเป็นภาพไม่น่าพอใจ เขาตักลูกน้ำที่เพาะขึ้นเองใส่ลงในกล่องโฟมราวสิบกว่าตัว ปิดฝากล่องพอแน่นสนิทแล้วเดินเข้าบ้าน ตกค่ำอีกวันออกไปส่องดูปลาอีกครั้ง หนนี้เขายิ้มออก ในฟองหวอดปรากฏเม็ดไข่ขาว ๆ จำนวนไม่น้อย รีบช้อนปลาตัวเมียออกจากกะละมัง ปล่อยปลาตัวผู้ดูแลไขต่อไปตามลำพัง

อาร์ทีเมียแรกฟักใช้เลี้ยงลูกปลาได้ดีเยี่ยมชัดเจน เขาเห็นลูกปลากัดอายุสามวันหลังจากฟักเป็นตัวว่ายน้ำฉกจับตัวอ่อนไรทะเลเป็นอาหาร ท้องของพวกมันป่องพองมองเห็นเป็นสีส้มเพราะอาหารซึ่งอยู่ภายใน ผ่านสามวันลูกปลากัดไม่ร่วงตาย ผ่านเจ็ดวันทุกอย่างยังเป็นไปได้ด้วยดี อาจมีลูกปลากัดจมนตายอยู่กันบ่อเพาะบ้าง ทว่าก็เพียงส่วนน้อยเท่านั้น

ลูกปลากัดอายุได้ราวสองสัปดาห์เขาเริ่มตักไรแดงให้พวกมันเป็นอาหาร ไรแดงเพาะเลี้ยงเอง ส่วนใหญ่ตัวอวบอ้วน บางส่วนยังเป็นลูกไรเล็กละเอียดเหมาะเป็นอาหารลูกปลา เขาใช้สวิงตาถี่กรองเอาเฉพาะไรแดงตัวเล็กให้เหล่าลูกปลา พวกมันไล่ตอดจับอาหารมีชีวิตกันขวกไขว่ ชายหนุ่มอมยิ้มกับภาพที่เห็น

รอแค่ลูกปลารุ่นนี้เติบโต อีกหน่อยเขาจะมีปลากัดลายธงชาติเสนอชายเหมือนคนอื่นบ้างแล้ว เขามองลู่อ่างไว้ล่วงหน้า มีกลุ่มในเฟซบุ๊กมากมายเป็นแหล่งปล่อยปลาขายได้ บางกลุ่มเป็นกลุ่มประมูลปลากัด ดูคึกคักมีคนเข้ามาซื้อขายปลาน่าสนุก ไม่นานเกินรอเขาจะเป็นพ่อค้าคนใหม่ที่นำปลากัดลายธงชาติแสนสวยเข้าไปขายบ้าง

ลูกปลากัดลายธงชาติครอกที่สองพักจากไข่เป็นตัวประเมินด้วยสายตานั้นจะเกินร้อย ผ่านสัปดาห์สองสัปดาห์แรกพวกมันร่วงตายบ้างเป็นส่วนน้อย ทว่าช่วงใกล้เต็มเดือนลูกปลากัดซึ่งถูกย้ายลงในกะละมังใหญ่แล้วพากันตายไปอีกกว่าครึ่ง เขาใช้ไฟฉายส่องดูตอนกลางคืนพบว่า ลูกปลามีบางอย่างคล้ายฝุ่นสีขาวน่าขยะแขยงเกาะทั่วตัว รีบลองหาข้อมูลเพิ่มเติมจนรู้ว่าสิ่งที่เล่นงานลูกปลาของเขาอยู่เป็นสัตว์ปรสิตเซลล์เดียวชนิดหนึ่ง เขารีบหาซื้อยามารักษาอาการ ลูกปลายังทยอยตายวันละหลายตัว ฝุ่นสีขาวน่ารังเกียจลูกกลมเกาะตัวลูกปลาทั่วทั้งบ่อ ให้ยาติดต่อกันหลายวันอาการของลูกปลาจึงดีขึ้น ฝุ่นโสมมสีขาวหายไป ลูกปลาไม่ร่วงตายกันบ่ออีก ทว่าถึงตอนนั้นเขาก็เหลือลูกปลากัดลายธงชาติอยู่ไม่น่าถึงห้าสิบตัว

เขาปลุกปลอบใจตัวเองว่าไม่เป็นไร **ลูกปลากัดไม่ได้ตายเปล่าเสียทีเดียว พวกมันมอบประสบการณ์ล้ำค่าให้เขา** ปลากัดครอกต่อ ๆ ไปจะได้รับการดูแลอย่างดียิ่งขึ้น ระมัดระวังยิ่งขึ้น และเมื่อเกิดโรคเขาจะรู้แนวทางแก้ไขที่ได้ผลยิ่งขึ้น เขาเตรียมเอาพ่อแม่ปลาคู่เดิมลงรัดอีกครั้งแล้ว ส่วนลูกปลาครอกนี้ก็ยิ่งเหลือราวครึ่งร้อยเห็นจะได้ ปลากัดลายธงชาติสีส้มสวยงามราวห้าสิบตัวแลกเปลี่ยนเป็นเงินกลับมาคงได้ใบละพันหลายใบอยู่

ชายหนุ่มสังเกตเห็นการพัฒนาการสีส้มของลูกปลามาตลอดแต่ละช่วงเวลา ตอนยังเล็กพวกมันเนื้อตัวออกขาวใส ราวหนึ่งเดือนเริ่มเห็นสีน้ำเงินปรากฏตรงโคนหาง ตามมาด้วยสีขาวตรงขอบหางด้านใน สีบนร่างปลาค่อยๆ เข้มขึ้นและไล่ลามกินพื้นที่มากขึ้นทีละน้อย บางตัวเริ่มเห็นแววแล้วว่าสีส้มคงสวยงามไม่ผิดพอ หากแต่ก็มีลูกปลาอีกจำนวนไม่น้อยซึ่งดูมีสีส้มกระดำกระต่างสกปรก เป็นสีน้ำเงินปนดำอมแหมม ขณะที่อีกบางส่วนแทบไม่มีสีส้มอันใดเผยพาดบนตัว ยังคงขาวใสเป็นส่วนใหญ่แทบไม่ต่างจากตอนยังเล็กเพิ่มอยู่บ้าง

แม้ไม่มีโรคร้ายใด ๆ คุณคามอีก ทว่ายังคงมีลูกปลาจมนตายกันบ่อยอยู่บ้าง บ่อยครั้งพวกมันกัดกินกันเองหัวครอกตัวใหญ่กว่าคาบหางครอกตัวเล็กคาในปากว่ายไปมาราวกับรีนเรื่งกับอาหารจานโปรด ลูกปลาตัวใหญ่บางตัวตายเอง ก่อนถูกพี่น้องครอกเดียวกันกัดแทะจนท้องโหว่ไม่เหลืออวัยวะภายในให้เห็น แล้วมีอยู่บางครั้งที่เขาเห็นเขียดใบบัวตัวเขียวลงไปแหวกว่ายน้ำเล่นอยู่ในบ่อลูกปลา เขารีบก้ำจัดและหาอะไรมาปิดปากกะละมังในตอนกลางคืน แต่นั่นก็หลังจากที่ลูกปลาบางส่วนกลายเป็นอาหารโอชะของเจ้าสัตว์นักล่าจอมกระโดดสูงไปแล้ว

ราวสองเดือนผ่านไปเขาแยกลูกปลากัดตัวผู้เกือบทั้งหมดออกไปเลี้ยงเดี่ยว ชั้นตอนนี้เรียกกันว่า การ “ฟอร์มปลา” การแยกลูกปลาเลี้ยงในภาชนะเพียงตัวเดียวช่วยให้ครีบเครื่องของมันไม่ถูกตัวอื่น ๆ กัดจนแหงววิน อีกทั้งยังเป็นการสอนให้ปลากัดตัวผู้รู้จักหวงแหนอาณาเขต มันจะพองใส่ตัวอื่นเป็นระยะเพื่อประกาศความเป็นเจ้าของภาชนะเล็ก ๆ การพองครีบเครื่องอยู่บ่อย ๆ ช่วยให้กระโดงครีบหาง และขายน้ำขยายใหญ่ดูสวยงามมีราคา ชายหนุ่มใช้ขวดน้ำพลาสติกเหลือใช้เป็นภาชนะสำหรับฟอร์มปลาเพื่อลดต้นทุนอันไม่จำเป็น

ผ่านสี่เดือนซึ่งว่ากันว่าสีสันของปลากัดพัฒนาเต็มที่แล้ว ชายหนุ่มจำเป็นต้องยอมรับกับตัวเองว่า การเพาะพันธุ์ปลากัดลายธงชาติให้ออกมามีสีสันสวยงามตามต้องการนั้นหาใช้เรื่องง่ายตายอย่างคิด ก่อนหน้านั้นเขาเพียงมโนนึกไปเองอย่างคนด้อยประสบการณ์ว่า ลูกปลาจะเติบโตมาสวยงามเหมือนพ่อปลาแม่ปลาทั้งหมด ภาพฟุ้งตรงหน้าย้ายยืนยันว่าเขาเสียเวลาไปหลายเดือนโดยได้ปลากัดลายธงชาติพอดูได้เพียงไม่กี่ตัว นอกนั้นเป็นปลาขี้เหร่ไร้ราคา ไม่มีทางขายใครได้ พวกนี้คือปลาทกเกรดคัตทั้ง คนเลี้ยงปลากัดส่วนใหญ่จะปล่อยปลาไร้ค่าเหล่านี้ทิ้งลงแม่น้ำลำคลองให้เอาชีวิตรอดไปตามประสา หรือไม่พวกมันก็ถูกขายเหมาถุงเป็นปลาเหยื่อสำหรับเป็นอาหารของปลาใหญ่อย่างอะโรวานา

ปลากัดลายธงชาติพอดูได้ในสายตาเขามีอยู่ด้วยกันเพียงห้าหกตัว ส่วนที่เหลืออีกหลายสิบตัวไม่มีประโยชน์จะเลี้ยงต่อไปให้เปลืองอาหาร สิ่งที่เขาทำได้คือลุ่นหวังกับลูกปลารุ่นต่อ ๆ ไป หรืออาจต้องเจียดเงินอีกสักส่วนไปหาพ่อพันธุ์แม่พันธุ์คูใหม่ ปลาคัดทั้งราวสามสี่สิบตัวจำเป็นต้องไปเผชิญชะตากรรมของพวกมันต่อไปด้วยตัวเอง

เทพปลากัดลายธงชาติตกเกรดทั้งตัวผู้และตัวเมียลงตรงชายบ่อสิ่งแรกที่เห็นคือพวกมันลอยตัวนิ่ง ๆ อย่างสับสนกับสภาพแวดล้อมไม่คุ้นเคย ทว่าเพียงจิตใจเดียวปลากัดคัตทั้งส่วนใหญ่เริ่มพองครีบกางเหงือกว่ายรีเข้าหากัน จากนั้นเริ่มต่อสู้โรมรันกันพัลวัน บ้างจับคู่กัดกันเพียงสองตัว บ้างรวมกลุ่มกัดกันเป็นกลุ่มใหญ่สามหรือสี่ตัวขึ้นไป ปลากัดตัวผู้บางคู่จบบริมฝีปากของกันและกันติดค้างแน่นิ่งราว

กับจะยอมคลายเขี้ยวเมื่ออีกฝ่ายดับดับแล้วเท่านั้น แม้แต่ปลาตัวเมียในบ่อรวมซึ่งเคยร่วมกันเมื่อถูกปล่อยลงน้ำใหม่ก็กลายเป็นปลาแปลกหน้าว่ายไล่กัดกัน

ลายธงชาติเลอะ ๆ เทอะ ๆ ดูไม่เป็นรูปเป็นร่างเหล่านั้นพลาณพลีอยู่ในผืนน้ำสีหม่น

ชายหนุ่มโคลงหัวอย่างเอือมระอา ดูแล้วพวกมันหาได้สำเหนียกอันใตว่ายามนี้ไม่ได้อยู่ในกะละมังเลี้ยงหรือขวดฟอรั่มอันปลอดภัยอีกแล้ว และคล้ายพวกมันก็ไม่ได้ฉุฉิมใจคิดเอาเสียเลยว่า กว่าจะมีชีวิตรอดจนเติบโตใหญ่เป็นปลากัดโตเต็มวัยได้หาใช่เรื่องง่ายสักนิด

...ดึกคืนนั้นก่อนเข้านอน ชายหนุ่มถือไฟฉายออกไปส่องดูเหล่าปลากัดตรงตำแหน่งที่นำพวกมันไปปล่อยทิ้งอีกครั้ง ปลากัดลายธงชาติคืดทั้งพวกนั้นดูบางตาลลงไปมาก ส่วนหนึ่งอาจเพราะบางตัวแหวกว่ายหายไปทางอื่น เขาเห็นปลากัดหลายตัวลอยตายเป็นสีขาวซีด สภาพศพแว่แห่วงฉีกขาด บางตัวร่างขาดวินเป็นสองท่อน เต่าไม่ออกกว่าพวกมันถูกตัวอะไรเล่นงานถึงตาย จึงใจน้ำกำลั้งขย่มตัวอีกยกอยู่บนซากปลาพวกนั้น ปลากัดอีกส่วนที่เหลือพากันมานอนเกยในกอหญ้ารกติดตลิ่ง พวกมันคงพยายามหลบไหลให้พ้นผ่านคำคืนแปลกหน้าซึ่งเพิ่งเคยพบพานในชีวิต ทว่ามีปลากัดลายธงชาติอีกบางตัวยังคงกางเหงือกพองครีบและว่ายวูบเข้าฉกกัดกันพัลวันอย่างไม่รู้จักเหน็ดจักเหนื่อย ทั้งที่เครื่องครีบแต่ละส่วนขาดวินแว่แห่วงแทบไม่เหลือดีแล้ว

ชายหนุ่มทอดถอนหายใจ เปลี่ยนทิศของแสงไฟฉายเพื่อนำทางก้าวกลับเข้าบ้าน วงไฟฉายวาดผ่านไปเห็นรูรัยลายสีน้ำตาลบางตัวโผล่หัวจากผิวน้ำจ้องตบแสงไฟ แ่วยยินเสียงปลาใหญ่นักล่าหุบโพงดังมาจากห่อมความมืดตรงไหนสักแห่งในบ่อน้ำ เสียงกบเขียดกลับร้องระเบ็งเซ็งแซ่ขึ้นมาอีกครั้งครา ชับเคล้าด้วยเสียงนกน้ำหากินกลางคืนบางชนิดซึ่งแผ่ร้องก้องกังวานฟังประหลาดหูราวกับเสียงของปีศาจร้าย.

แหล่งอ้างอิง

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562). **วรรณกรรมพานแว่นฟ้า ประจำปี 2562.**

กรุงเทพมหานคร : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

ใบงานที่ 4 การอ่านวิเคราะห์เรื่องสั้น
เรื่อง ปลาที่ตายลงชาติ

ตอนที่ 1 สํารวจเรื่องสั้น

1. ผู้แต่งเรื่องนี้เป็นใคร

.....

.....

2. เรื่องสั้นเรื่องนี้ มีทั้งหมดกี่ย่อหน้า

.....

.....

3. ย่อหน้าแรกและย่อหน้าสุดท้ายมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด

.....

.....

4. กลวิธีการอ่านของกลุ่มที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการอ่าน คืออะไร

.....

.....

วิเคราะห์เรื่องสั้น

1. การเปิดเรื่อง เป็นอย่างไร

.....

.....

2. ปมขัดแย้งของเรื่องคืออะไร และมีวิธีคลายปมอย่างไร

.....

.....

3. การปิดเรื่องเป็นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

4. ตัวละครเอก มีกี่ตัว คือใครบ้าง

.....
.....

5. ตัวละครเอก มีลักษณะนิสัยอย่างไร

.....
.....
.....

6. สถานที่เกิดเหตุการณ์คือที่ใด

.....
.....

7. ฉากและบรรยากาศมีบทบาทสำคัญในเรื่องอย่างไร

.....
.....
.....

8. แก่นเรื่องของเรื่องนี้ คืออะไร

.....
.....
.....

9. นักเรียนสามารถประยุกต์แก่นเรื่อง หรือข้อคิดที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 2 การใช้คำถามนำแบบ QUEST เพื่อค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ครบทุกข้อ

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้น เรื่อง ปลาที่ตายหงซาดิ จากนั้นทำกิจกรรม กล้องคำถามปริศนา โดยให้นักเรียนตั้งคำถามหรือข้อสงสัย และร่วมกันหาค้นหาคำตอบแล้วเขียนสรุปลงบนใบงาน กลุ่มละ 5 ข้อ

คำถามข้อที่ 1 :

.....

คำตอบข้อที่ 1 :

.....

คำถามข้อที่ 2 :

.....

คำตอบข้อที่ 2 :

.....

คำถามข้อที่ 3 :

.....

คำตอบข้อที่ 3 :

.....

คำถามข้อที่ 4 :

.....

คำตอบข้อที่ 4 :

.....

คำถามข้อที่ 5 :

.....

คำตอบข้อที่ 5 :

.....

2. เรื่องสั้นเรื่องนี้ มีจุดบกพร่องหรือสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดข้อขัดแย้งหรือมีความคิดเห็นที่ต่างไปจากเรื่อง
ในประเด็นใดบ้าง จงอธิบาย พร้อมยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

3. จากข้อความที่ว่า “ภายในลินซังนั้นมีเหล่าปลากัดหลากสีว่ายเวียนอ้อยอิ่งอยู่อย่างมีชีวิตชีวา”
นักเรียนสามารถตีความได้อย่างไร

.....

.....

.....

4. ย่อหน้าสุดท้าย ผู้เขียนได้กล่าวถึง “งูร้ายลายสีน้ำตาล” “ปลาใหญ่นักล่า” “เสียงกบเขียด”
และ “นกน้ำ” นักเรียนสามารถตีความคำเหล่านี้ได้อย่างไร

.....

.....

.....

5. นักเรียนบอกความรู้สึกที่ยอดเยี่ยม ตื่นเต้นหรือข้อมูลที่สามารถเติมเต็มความรู้ของนักเรียนได้
หลังจากได้อ่านเรื่องสั้นนี้

.....

.....

.....

6. เรื่องสั้นเรื่องนี้ให้ข้อคิดเรื่องใด และนักเรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

.....

7. ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องด้วยภาษาของตนเอง อย่างน้อย 5 บรรทัด

.....

.....

.....

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์
ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง : แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ฉบับนี้เป็นแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 30 ข้อ 30 คะแนนใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 50 นาที

คำสั่ง: ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วทำเครื่องหมาย ● ลงในกระดาษคำตอบ

นิทานพื้นบ้าน

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-2

ถ้าแกลบ จังหวัดเพชรบุรี

ถ้าแกลบ บริเวณเชิงเขาหลวง มีเรื่องเล่าว่า ในสมัยก่อนมีชายหนุ่มอาชีพทำน้ำตาลมาขึ้นต้นตาลแถวปากถ้าแกลบ เห็นหญิงสาวหลายคนหาบของออกจากถ้า แล้วเอาของซุกไว้แถวปากถ้า ชายหนุ่มสงสัยจึงลงจากต้นตาลมาดู เห็นว่าของที่หญิงสาวเหล่านั้นซุกไว้คือใบไม้ จึงโยนทิ้ง แล้วขึ้นตาลต่อไป ตกเย็นหญิงสาวเหล่านั้นกลับมาและหยิบของที่ซุกไว้เข้าไปในถ้า เหลือหญิงสาวอีกผู้เดียวหาใบไม้ไม่พบนั่งร้องไห้ ชายหนุ่มจึงลงไปถามได้ความว่า หาใบไม้ไม่พบเข้าเมืองลับแลไม่ได้ ชายหนุ่มจึงไปหาใบไม้ที่โยนทิ้งมามอบให้ หญิงสาวจึงชวนชายหนุ่มเข้าไปอยู่ในเมืองลับแลด้วยโดยสัญญาว่าจะต้องไม่พูดปด ชายหนุ่มก็อยู่กับหญิงสาวจนมีบุตร 1 คน

วันหนึ่งภรรยาไม่อยู่ ลูกร้องไห้ ชายหนุ่มจะให้ลูกหยุดร้องให้จึงพูดโกหกว่า แม่มาแล้ว แต่ความจริงยังไม่มา ชายหนุ่มจึงถูกขับออกจากเมืองลับแล ภรรยาด้วยความอาลัยจึงมอบขิงให้ห่อใหญ่ และกำชับให้นำกลับไปให้ถึงบ้าน ชายหนุ่มแบกถุงขิงหนักจึงโยนทิ้งเหลือติดตัวไปแฉ่งเดียวปรากฏว่าเมื่อถึงบ้านขิงแฉ่งนั้นเป็นทองคำ ชายหนุ่มย้อนกลับมาหาถุงขิงที่โยนทิ้งก็หาไม่พบ

(นิทาน 4 ภาค ภาคกลางและภาคตะวันออก : สันต์ ภาวิต)

1. สถานการณ์ใดแสดงถึงลักษณะนิสัยของชายหนุ่มที่ไม่เห็นคุณค่าในสิ่งของที่ผู้อื่นให้ แต่กลับมาเสียใจในภายหลัง

- 1.ชายหนุ่มพูดโกหกกับลูกว่าแม่มาแล้วหวังให้ลูกหยุดร้องไห้
- 2.หญิงสาวชวนชายหนุ่มเข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองลับแลด้วยกัน
- 3.หญิงสาวให้ขิงแก่ชายหนุ่ม และกำชับว่าถึงบ้านแล้วจึงค่อยเปิดถุง
4. ชายหนุ่มแอบดูหญิงสาวออกจากถ้า และโยนใบไม้ที่หญิงสาวซ่อนไว้ทิ้ง

2. บุคคลใดไม่ได้นำข้อคิดจากเรื่องไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริง
 1. นะโมขอเงินแม่ไปซื้อปากกาแต่กลับเอาไปซื้อการ์ดเกม
 2. เต้เชื่อฟังคำสั่งของแม่ที่ห้ามไม่ให้เข้าไปในแหล่งอบายมุข
 3. ปังปอนด์ไม่หยิบจับสิ่งของที่ไม่ใช่ของตนเอามาเป็นสมบัติส่วนตัว
 4. จอห์นตรวจเช็คบัตรคนเข้าออกหมู่บ้านทุกครั้งเพื่อดูแลความเรียบร้อย

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3-5

ฤๅษีเลี้ยงลิง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีฤๅษีคนหนึ่งอาศัยอยู่ในป่าลึก ฤๅษีคนนี้ได้เลี้ยงลิงไว้ฝูงหนึ่ง ลิงชุกชุนมากจนฤๅษีต้องเขียนตืออยู่เสมอ วันหนึ่งพระราชาสัตว์จมานมัสการฤๅษี เห็นฤๅษีตีลิงก็รับสั่งว่า “ลิงชนตามธรรมชาติของมัน ไม่ควรต้องเขียนตือ” ฤๅษีก็รับสั่งว่าจะไม่ตีลิงอีกต่อไป แต่ทูลขอพระราชาสัตว์จมานมัสการด้วย เมื่อไม่มีการลงอาญา คนร้ายก็กำเริบ ก่อความเดือดร้อนไปทั่ว ฤๅษีทูลพระราชาสัตว์จมานมัสการว่า “ผู้ที่ไม่อยู่ในระเบียบวินัย ย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อน จำเป็นต้องมีการลงโทษ ”

3. ข้อใดคือเหตุผลสำคัญที่ทำให้ฤๅษีต้องเขียนตือลิง
 1. ฤๅษีต้องการให้ลิงอยู่ในระเบียบวินัย
 2. พระราชาไม่ควรลงอาญาหรือเขียนตือราชกรู
 3. ฤๅษีคิดว่าการลงโทษด้วยการตีเป็นทางออกของปัญหา
 4. พระราชาบอกฤๅษีให้เข้าใจธรรมชาติความชุกชุนของสัตว์
4. ลักษณะนิสัยของฤๅษีตรงกับข้อใดมากที่สุด

1. รักและเมตตาต่อสัตว์	2. ถือศีล สวดมนต์ ภาวนา
3. มีจิตใจกล้าหาญเด็ดเดี่ยว	4. เกรงครัตเรื่องระเบียบวินัย
5. เหตุการณ์ต่อไปนี้ มีลักษณะนิสัยเหมือนกับใครในเรื่องฤๅษีเลี้ยงลิง

ปกป้องเป็นเด็กดีอรรัน เจ้าอารมณ ขอบทะเลาะเบาะแว้งกับเพื่อนร่วมห้องเป็นประจำ จึงถูกครูทำโทษด้วยการให้ทำเวรหลังเลิกเรียนทุกวัน

1. ลิง	2. ฤๅษี
3. พระราชา	4. ฤๅษีกับพระราชา

ข่าว

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6-7

“ทางเลือก ทางรวย อินดี้ชีวิต อยู่รอดอย่างไร ในยุคเศรษฐกิจตกสะเก็ด”

ผู้ตรวจพิชซ่าเตาฟืน

(1) เขาสก อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี แหล่งท่องเที่ยวชื่อดังระดับโลก ขณะนี้ร้างรา นักท่องเที่ยวมาหลายเพลลา (2) เซฟนู นราวุฒิ เทพี และภรรยา แห่งร้าน “พิชซ่า เตาฟืนเขาสก” จำต้องปรับตัวสร้างผู้ตรวจพิชซ่า รถเคลื่อนที่เสิร์ฟพิชซ่าสู่เมืองและชุมชน (3) รถคันนี้ใช้ชื่อชาวพิชซ่า by เซฟนู และ ครูไก่ ซึ่งเป็นร้านเดียวกับพิชซ่าเตาฟืนที่เคยทำพิชซ่าหน้าไทยประยุกต์ต่างๆ เช่น พิชซ่าแกงเขียวหวานต้มยำกุ้ง พิชซ่าบัวผุด (4) แต่ตอนนี้ต้องปิดลงแล้ว ซึ่งนอกจากพิชซ่ากว่า 10 แบบ ยังมีแฮมเบอร์เกอร์ เฟรนช์ฟรายส์ให้บริการลูกค้าด้วย

(ไทยรัฐออนไลน์: 13 กันยายน 2563)

6. คำว่า “เศรษฐกิจตกสะเก็ด” มีความหมายตรงตามข้อใดมากที่สุด

1. แนวโน้มของเศรษฐกิจไม่คงที่
2. เศรษฐกิจส่วนใหญ่กำลังขยายตัว
3. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่กำลังรอการแก้ไข
4. ปัญหาเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อนายทุนเป็นส่วนใหญ่

7. ข้อความข้างต้น จัดเป็นข่าวประเภทใด

1. ข่าวแรงงาน
2. ข่าวบันเทิง
3. ข่าวการเมือง
4. ข่าวเศรษฐกิจและสังคม

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8-11

โควิด-19 “คลัสเตอร์คลองเตย” เหมือนระเบิดลูกใหญ่ในเมืองกรุง นายกษัตริย์ถาวร 39 ชุมชน เน้น 20 ชุมชนที่ระบาดหนัก ให้เพิ่มโรงพยาบาลสนาม ระดมฉีดวัคซีนกลุ่มเสี่ยง ขณะที่คลัสเตอร์ผ้าซิ่น-แพเมืองกาญจน์ ทำเชื้อแพร่ในหลายชุมชนย่านมหานาค ศบค.ตั้งศูนย์แก้โควิด กทม.-ปริมณฑล “หมอทวีศิลป์” อ่อนขอคนไทยร่วมมือร่วมใจฝ่าฟันศึกใหญ่โควิดระลอก 3 เผย ไทยใกล้แซงจีนถูกจัดอยู่อันดับ 99 ของโลกในการติดเชื้อ ด้านผู้ติดเชื้อพบใหม่ในไทยยังอยู่หลัก พันกว่าคน ส่วนผู้เสียชีวิตพุ่ง 27 ราย “หมอธง” แนะนำให้เร่งฉีดวัคซีนจังหวัดสีแดงเข้มก่อน บอร์ด สปสช.เห็นชอบเยียวยาคนรับวัคซีน”

(ไทยรัฐออนไลน์: 5 พฤษภาคม 2564)

8. ข้อความข้างต้น จัดเป็นข่าวประเภทใด
 1. ข่าวสังคม
 2. ข่าวการเมือง
 3. ข่าวเศรษฐกิจ
 4. ข่าวแรงงาน
9. คำว่า “ระเบิดลูกใหญ่ในเมืองกรุง” มีความหมายว่าอย่างไร
 1. ผู้ติดเชื้อรายใหม่ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละวัน
 2. ปัญหาที่ทำให้ชุมชนต้องถูกกักตัว 14 วัน
 3. การระดมทรัพยากรเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด
 4. การแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วของเชื้อโควิด -19 ในแหล่งใหม่
10. จากข่าวแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อโควิด - 19 ที่แพทย์แนะนำเป็นไปตามข้อใด
 1. ฉีดวัคซีน
 2. กินร้อน ช้อนเรา
 3. Work From Home
 4. ล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์
11. ข้อใดไม่ปรากฏในสาระสำคัญของข่าวข้างต้น
 1. อันดับผู้ติดเชื้อในประเทศไทย
 2. แหล่งระบาดใหม่ของเชื้อโควิด-19
 3. ป้องกันด้วยการฉีดวัคซีนในกลุ่มเสี่ยง
 4. แนะนำการปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากเชื้อโควิด-19

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 12-13

คนไทย
รับผิดชอบต่อสังคม
ส่วนตัว เพื่อ ส่วนรวม

สสส
สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การส่งเสริมสุขภาพ

กักตัว 14 วัน อย่างไร

ให้ปลอดภัยกับคนในบ้าน

การแยกห้องและของใช้

อยู่ในห้อง
แยกจากครอบครัว
โดยแยกห้องนอน

ใช้แผ่นกันห้อง
แบบพลาสติกแบ่งสัดส่วน
หากแยกห้องนอนไม่ได้

เปิดหน้าต่างให้
อากาศถ่ายเท

แยกของใช้ส่วนตัว

มีถังขยะติดเชื้อ
แยกเฉพาะ

ข้อปฏิบัติสำคัญ

ล้างมือบ่อยๆ
ด้วยน้ำและสบู่
อย่างน้อย
ครึ่งละ 20 วินาที

สวมหน้ากาก
อนามัย
หรือหน้ากากผ้า
ป้องกัน

อยู่ห่างกัน
อย่างน้อย 1-2 เมตร
หรือ 1-2 ช่วงแขน

การทำความสะอาด

เสื้อผ้า ชุดเครื่องนอน
ผ้าเช็ดตัว
แยกทำความสะอาดด้วย
ผงซักฟอกตามปกติ
หรือซักร่วมกับน้ำร้อน

ของใช้ที่สัมผัสบ่อย
เช่น โทรศัพท์
คอมพิวเตอร์ คีย์บอร์ด
ทำความสะอาดด้วย
แอลกอฮอล์ 70-90%

ห้องสุภา สุภทินท์
พื้นบ้าน
ทำความสะอาดด้วยน้ำยา
ฟอกขาว 5% แต่อย่าฉีดพ่น

การจัดการขยะ ให้แยกขยะเป็น 2 ประเภท

1. ขยะทั่วไป

2. ขยะติดเชื้อ
เช่น หน้ากากอนามัย
กระดาษทิชชู ในแต่ละวันให้เก็บ
รวบรวม และล้างถัง
ด้วยน้ำยาฟอกขาวเพื่อทำลายเชื้อ

ใส่ถุงขยะ 2 ชั้น
มัดปากถุงให้แน่น
ก่อนนำไปทิ้ง
ร่วมกับขยะทั่วไป

การรับประทานอาหาร

ไม่รับประทานอาหาร
ร่วมกับคนในครอบครัว
ในตักแบ่งมารับประทาน

หากให้ผู้อื่น
จัดหาอาหารให้
ควรกำหนดจุดรับเพื่อป้องกัน
การสัมผัสโดยตรง

การใช้ห้องสุภา

แยกใช้ห้องสุภา
หากแยกไม่ได้ ให้ใช้
เป็นคนสุดท้ายและ
ทำความสะอาดด้วย
น้ำยาฆ่าเชื้อทันที

กรณีใช้ชักโครก
ให้ปิดฝาทุกครั้งก่อนกด
ชักโครก เพื่อป้องกันการ
แพร่กระจายของเชื้อโรค

www.thaihealth.or.th/ไทยรัฐสุโควิด

12. บุคคลใดไม่ปฏิบัติตามมาตรการการกักตัว 14 วันให้ปลอดภัยจากโควิด-19

1. ฝนนำอาหารเข้ามานั่งรับประทานเพียงคนเดียว
2. บอลซึกผ้าเช็ดตัวรวมกับฟ่อนเครื่องซักผ้าเดียวกัน
3. นิวมื้อใช้กระดาษทิชชูแล้วแยกทิ้งลงถังขยะติดเชื้อ
4. นุกเปิดหน้าต่างห้องนอนทุกเช้าเพื่อให้อากาศถ่ายเท

13. ข้อใดกล่าวถึงข้อความข้างต้นได้ถูกต้องที่สุด

1. ล้างมือทุกครั้งก่อนหยิบจับสิ่งของต่าง ๆ
2. การแยกขยะทั่วไปต้องใส่ถุงสองชั้นก่อนนำไปทิ้ง
3. ผู้ชายหากต้องการปัสสาวะให้ยกฝาชักโครกขึ้นทุกครั้ง
4. แยกห้องนอนและของใช้ส่วนตัวให้เป็นสัดส่วนชัดเจน

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 14-15

อาชีพดาวรุ่ง ได้เวลาปรับตัว ปฏิญญาอาจไม่สำคัญ

ในขณะที่อาชีพมีแนวโน้มจะไม่รุ่งหรือร่วง เริ่มจากอันดับ 1 อาชีพสื่อดั้งเดิม เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ จะเหนื่อยมากขึ้น หากยังทำวิธีการแบบเดิม ๆ ตรงข้ามกับสำนักข่าวออนไลน์ ซึ่งมีการพัฒนาวิธีนำเสนอหลาย ๆ แพลตฟอร์มตามเทคโนโลยี ยังเติบโตไปได้อีก ส่วนอาชีพน่าจะร่วง อันดับ 2 กลุ่มอาจารย์ตามมหาวิทยาลัย จะได้รับผลกระทบ เนื่องจากในยุคนี้ นักศึกษาสามารถเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ ได้มากมายกับกลุ่มที่ให้คำปรึกษา และเด็กรุ่นใหม่มองว่าปฏิญญาเริ่มมีความสำคัญน้อยลง ไม่จำเป็นต้องเรียนก็สามารถประกอบอาชีพทำธุรกิจในการหารายได้

(ไทยรัฐออนไลน์: 12 ธันวาคม 2563)

14. คำว่า “อาชีพดาวรุ่ง” มีความหมายตรงตามข้อใดมากที่สุด

1. อาชีพที่เคยมีชื่อเสียงแล้วตกต่ำลง
2. อาชีพดารานักแสดงที่น่าจับตามอง
3. อาชีพที่ได้รับผลกระทบจากปฏิญญา
4. อาชีพที่ไม่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน

15. ข้อใดไม่มีการแสดงทรรศนะ

1. เด็กรุ่นใหม่มองว่าปริญญาเริ่มมีความสำคัญน้อยลง
2. สำนักข่าวออนไลน์มีแนวโน้มเจริญเติบโตได้ดีในยุคปัจจุบัน
3. อาชีพกลุ่มสื่อดั้งเดิมและกลุ่มอาจารย์มหาวิทยาลัยคาดว่าจะร่วงในยุคนี้
4. เด็กรุ่นใหม่เห็นว่าไม่จบปริญญาก็สามารถประกอบอาชีพทำธุรกิจในการหารายได้

บทความ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16-18

โคโรนาไวรัสเป็นไวรัสขนาดใหญ่ และมักกระจุกตัวเป็นกลุ่มใหญ่ เมื่อดูด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนจะพบว่า เซลล์ไวรัสมีลักษณะกลมและมีปุ่มยื่นออกมาคล้ายมงกุฎ จึงเรียกว่าโคโรนาไวรัส พบได้ทั้งในคนและสัตว์หลากหลายชนิดมาก สำหรับโคโรนาไวรัสที่เกิดโรคในคน แต่เดิมมี 6 ชนิด เป็นสายพันธุ์ที่พบดั้งเดิม ทำให้เกิดโรคหวัดและทางเดินหายใจอยู่เป็นประจำ ถัดมาเมื่อมีไวรัสอีก 4 ชนิดและไวรัสอุบัติใหม่ ที่ทำให้เกิดโรคทางเดินหายใจอักเสบ แบบเฉียบพลันคือ SARS และ MERS ซึ่งเป็นโรคที่ค่อนข้างรุนแรง มีอัตราการเสียชีวิต 10 % และ 30 % ตามลำดับ ส่วนโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ หรือโรคปอดบวมอู่ฮั่น พบการอุบัติใหม่ที่เมืองอู่ฮั่น ตั้งแต่กลางเดือนธันวาคม 2019 เป็นต้นมา และวินิจฉัยได้หลังปีใหม่ ถอดรหัสพันธุกรรมสำเร็จในวันที่ 11 มกราคม 2020 โคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่จะทำให้มีอาการป่วยเช่นเดียวกับไวรัสที่ทำให้เกิดโรคทางเดินหายใจอักเสบ มีได้ทั้งแบบไม่มีอาการ มีอาการทางเดินหายใจอักเสบแบบเฉียบพลัน จนถึงปอดบวมและโรคแทรกซ้อน

16. ข้อความข้างต้นไม่ปรากฏคุณค่าด้านใด

1. การเปรียบเทียบ
2. การให้ความรู้เนื้อหาสาระ
3. การใช้กลวิธีวิธีบรรยายชัดเจน
4. การแสดงถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วม

17. ข้อความในข้อใดไม่สอดคล้องกับข้อความข้างต้น

1. ไวรัสโคโรนาเป็นไวรัสที่พบอยู่แล้วในคน
2. โรค MERS มีความรุนแรงมากกว่าโรค SARS
3. เมืองอู่ฮั่นเป็นแหล่งกำเนิดของไวรัสในคน 6 ชนิด
4. ไวรัสโคโรนาอาจยังไม่แสดงอาการแม้ว่าคนจะได้รับเชื้อไปแล้ว

18. เหตุที่เรียกว่า “ไวรัสโคโรนา” มีที่มาจากอะไร

1. ลักษณะของเซลล์ไวรัส
2. ความรุนแรงของเชื้อไวรัส
3. ชื่อสถานที่แพร่เชื้อแห่งแรก
4. อาการของโรคทางเดินหายใจ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19-20

โดยปกติเรากินเพื่ออยู่ แต่การกินเพื่อตาย หรือ “หาเรื่องตาย” มนุษย์เราก็ชอบทำอยู่เหมือนกันโดยเฉพาะ “การกินอะไรแปลก ๆ” เริ่มจากใกล้ ๆ ตัว บ้านเรานิยมกินลาบหลู่หมูดิบ ก็ติดเชื้อสเตรปโตค็อกคัสซูอิส (Streptococcus suis) คล้าย ๆ ใช้สมองอักเสบ และยังไม่มีรายงานติดจากคนสู่คนแต่ที่ “กินแปลกจนเป็นโรคระบาด” ในโลกของเรานั้นมีหลายครั้ง เรียกว่า เป็นประวัติศาสตร์อีกหน้าของมนุษยชาติก็ว่าได้ เพราะเราต้องต่อสู้เอาชีวิตรอดกับศัตรูที่มองไม่เห็น ล้มตายกันไปก็มาก สร้างความจิตตกไปก็เยอะ เศรษฐกิจพังพินาศ เช่น เมื่อปี 2546 โรคซาร์ส ระบาดที่จีนคนตายหลายร้อย ก็ค่อนข้างชัดเจนว่ามาจากสัตว์ป่าประเภทชะมดที่ถูกจับมากิน เชื้อโรคอยู่ในตัวสัตว์ สัตว์อยู่ในป่า ไปเอามันมากิน มนุษย์เรานี่แหละต้นเหตุ ไวรัสโคโรนาครั้งนี้ก็เช่นกัน

19. ข้อใดเหมาะสมจะเป็นชื่อเรื่องของข้อความข้างต้น

1. จากลาบหมูลู่หมูชะมด
2. การกินเพื่อความตาย
3. เปิดพิสดารอาหารแปลก
4. การเอาชีวิตรอดจากโรค

20. ข้อใดเป็นสาระสำคัญที่สุดของข้อความข้างต้น

1. การกินอาหารแปลกเป็นการกินเพื่อหาเรื่องตาย
2. มนุษย์ชอบกินของแปลกจนทำให้เกิดโรคระบาด
3. การกินลาบหมูดิบและชะมดเป็นเรื่องแปลกของมนุษย์
4. ไทยจะเกิดโรคระบาดเหมือนจีนเพราะกินลาบหมูลู่หมูดิบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 21-22

การผัดวันประกันพรุ่งในระยะยาวเป็นสาเหตุของความผิดหวังในชีวิต เราต่างก็เคยผัดวันประกันพรุ่งกันทั้งนั้น ลองสังเกตตัวเอง ลองนึกถึงสิ่งที่เราตั้งใจไว้ว่าจะทำแต่ก็ยังไม่ได้ทำสักที แล้วไล่สิ่งตัวที่เอาแต่มีกง่ายและความสนุกไปไกลๆ

เราต่างก็อยากมีสุขภาพที่ดี อยากมีรูปร่างที่ดี อยากมีหน้าที่การงานที่ดี อยากเปลี่ยนไลฟ์สไตล์ แต่สิ่งเหล่านี้มันจะไม่เกิดขึ้น ถ้าเราไม่ได้กำหนดเส้นตายเอาไว้

21. ใครนำข้อคิดจากบทความข้างต้นไปใช้ได้เหมาะสมที่สุด

1. แม็กเข้าพิตเนสตามเพื่อนเพราะต้องการรูปร่างหุ่นที่ดี
2. แดงช่วยเตือนเพื่อน ๆ ให้เร่งรีบทำงานจนเสร็จทันเวลา
3. มินได้แรงบันดาลใจจากรุ่นพี่ที่จะมุ่งมั่นเข้าศึกษาต่อในคณะนิติศาสตร์
4. จู๊บเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ขยันอ่านหนังสือมากขึ้นจนสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้

22. ข้อใดใช้สำนวน “ผัดวันประกันพรุ่ง” ไม่ถูกต้องตรงตามความหมาย

1. หัวหนาไม่ค่อยอยากมอบหมายงานให้เขาทำ เพราะเขาเป็นคนประเภทผัดวันประกันพรุ่ง งานก็เลยไม่เคยเสร็จตามกำหนดเสียที
2. ถ้าอยากจะลดความอ้วน แต่ถ้าคุณยังผัดวันประกันพรุ่งซึ่งก็เลยไปออกกำลังกายแบบนี้ ก็คงจะไม่มีวันผอม
3. การที่เราแม้ว่าแต่สนใจเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ในแต่ละวัน มันจะทำให้เราผัดวันประกันพรุ่งเสียเวลา เสียโอกาสที่จะทำงานตามเป้าหมายให้เสร็จ
4. ชีวิตการทำงานของเธอขยันและมุ่งมั่นเสมอมา เธอทำงานโดยไม่ได้มุ่งหวังสิ่งตอบแทน แม้งานนั้นจะผัดวันประกันพรุ่งเธอก็ทำอย่างเต็มที่

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23-24

ภัยที่มองไม่เห็นจากลูกโป่ง

อันตรายจากแรงระเบิดของลูกโป่งที่สามารถทำให้ตาบอดได้อีกด้วย หากระเบิดด้านหน้า นัยน์ตา จะทำให้เยื่อแก้วตาถลอก ซึ่งต้องรีบทำการรักษา มิฉะนั้นจะเกิดการติดเชื้อและ แผลเป็นขึ้นได้ หรืออาจมีอาการเลือดออกที่ส่วนหลังของแก้วตา (Hyphema) ซึ่งจะทำให้มีปัญหา ภายหลังคือเป็นโรคต้อหิน อาการที่เบากว่านั้นก็คือ ทำให้เนย์นตาและไบหน้าเกิดรอยข้ำขึ้นได้ นอกจากนี้ลูกโป่งยังเป็นทางผ่านที่ดีของเชื้อโรคและโรคติดเชื้อต่าง ๆ จึงไม่ควรเป่าลูกโป่งต่อจาก คนอื่น เพราะน้ำลายของผู้อื่นจะทำให้เกิด การติดเชื้อได้ เช่น ไข้ตัวร้อน หวัด หรือ Hepatitis A หรือเริม

ที่มา : <http://karn.tv/ห้องสมุด/บทความวิชาการ/828>

23. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของบทความนี้
1. เตือนภัยอันตรายที่มาพร้อมกับลูกโป่ง
 2. บอกอาการและโรคที่ติดมากับลูกโป่ง
 3. อธิบายวิธีการรักษาโรคติดเชื้อจากลูกโป่ง
 4. แนะนำข้อปฏิบัติให้ห่างไกลอันตรายจากลูกโป่ง
24. ข้อใดไม่ใช่วิธีปฏิบัติตนให้ห่างไกลจากอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับลูกโป่ง
1. ถ้าลูกโป่งยังไม่ได้เป่าไม่ควรนำลูกโป่งใส่ปากเคี้ยวเล่น
 2. เมื่อลองเป่าลูกโป่งแล้วเป่าไม่ได้ ควรให้ผู้ใหญ่เป่าลูกโป่งนั้นแทน
 3. ขณะที่เป่าลูกโป่ง ควรเป่าโดยกางนิ้วที่เหลือออกบังหน้าและนัยน์ตาไว้
 4. เมื่อใช้ลูกโป่งประดับงาน ผู้ใหญ่ควรแขวนหรือผูกลูกโป่งในที่สูงพ้นมือเด็ก

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25

เด็กนอนหลับเพียงพอ ส่งผลให้เรียนเก่ง

เด็กที่นอนหลับ เป็นเวลา 9 ชั่วโมงโดยสม่ำเสมอจะเรียนหนังสือดี มีอารมณ์แจ่มใส ประสบอุบัติเหตุบ่อยลง และมีโอกาสน้อย ที่จะกลายเป็นเด็กอ้วน นอกจากนี้ การที่เด็กอดนอน ซึ่งไม่เหมือนผู้ใหญ่อย่างเรา จะทำให้เด็กคนนั้นมีพฤติกรรม คล้ายๆ พวกเด็กไฮเปอร์แอกทีฟ ทำให้นำไปสู่การรักษาคิดทาง คือคิดว่าอาการของเด็กอดนอนเหล่านี้เป็นเด็ก ADHD

สถาบันสุขภาพแห่งชาติของสหรัฐฯ แนะนำให้เด็กๆ นอนพักผ่อนให้เพียงพอ โดยที่เด็กวัย 7 - 11 ขวบ ควรนอนหลับ ให้ได้ 9 ชั่วโมง และยังแนะนำให้เพิ่มเติมว่า ไม่ควรให้สัตว์เลี้ยงนอนร่วมกับเด็ก และให้เด็กอ่านหนังสือนิทานก่อนนอน ดีกว่าให้ดูทีวีจนหลับไป ก่อนนอนไม่ควรรับประทานอาหารหนักๆ และดื่มเครื่องดื่มที่มีโซดาผสม เพราะจะกระตุ้นร่างกายให้ กระฉับกระเฉงจนไม่อยากหลับ

ที่มา : <http://karn.tv/ห้องสมุด/บทความวิชาการ/826>

25. บุคคลใดไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของสถาบันสุขภาพฯ ในเรื่องการนอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ

1. ขว้างเตียงนอนกับเจ้าตางสุนัขตัวโปรด
2. อ่านหนังสือนิยายก่อนนอนจนเคลอหลับทุกวัน
3. เชี่ยวดื่มน้ำแดงโซดาเพื่อให้ร่างกายสดชื่นก่อนเข้านอน
4. แดงเข้านอนตั้งแต่เวลา 20.30 น. และตื่นนอนเวลา 05.30 น.

เรื่องสั้น

พิจารณาเรื่องสั้นนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 26

เสียงโทรศัพท์มือถือของผมดังขึ้นในบ่ายวันหนึ่ง มันเป็นวันที่แสนธรรมดาปลายเดือนเมษายน วันที่ผมเพียงมองออกไปผ่านกระจกออฟฟิศกลางเมืองหลวงก็รู้สึกร้อนขึ้นมาทันที แม้ภายในห้องจะมีอุณหภูมิเพียงยี่สิบสององศาก็ตาม

ผมกำลังเพิ่งจ้องมองหน้าจอคอมพิวเตอร์เพื่อสรุปเอกสารสำคัญทางกฎหมายทั้งหมดของบริษัท หากเบอร์ที่ไม่คุ้นเคยก็ปรากฏขึ้นมาในวินาทีนั้นและถ้อยคำจากเสียงปลายสายก็เปลี่ยนวันธรรมดาของผม ให้เป็นวันที่ผมไม่อาจลืมเลือนไปได้ตลอดกาล

(รวมเรื่องสั้น งานเขียนวันแม่แห่งชาติ ปี 2560 : เมล็ดพันธุ์จากแผ่นดินอื่น)

26. ตัวละครที่ปรากฏในเรื่องประกอบอาชีพอะไร

1. พนักงานบริษัท	2. ผู้พิพากษา
3. นักการเมือง	4. ข้าราชการครู

พิจารณาเรื่องสั้นนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 27

เธอสายหน้า “เราเป็นชนกลุ่มน้อย เข้ามาในประเทศเขาไม่มีบัตรไม่มีใบ ความรู้ก็ไม่สูงมีที่อยู่มีข้าวกิน แค่นี้ก็ดิ้นขาดไหนแล้ว...ความหวังของแม่อยู่ที่ลูก เขาให้โอกาสลูกได้เรียน ลูกต้องทำให้ดีที่สุด จำวันนะ แม่หลวงเขาให้โอกาสลูกได้เรียน”

(รวมเรื่องสั้น งานเขียนวันแม่แห่งชาติ ปี 2560 : เมล็ดพันธุ์จากแผ่นดินอื่น)

27. คำว่า “แม่หลวง” หมายถึงใคร

1. ครูใหญ่
2. ผู้ใหญ่บ้าน
3. แม่ของชายหนุ่ม
4. สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ

พิจารณาเรื่องสั้นนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 28

เราสองคนอาจไม่ใช่เมล็ดพันธุ์ที่ถือกำเนิดในแผ่นดินเบื้องหน้า หากเราก็เติบโตและหยั่งรากลึกอย่างมั่นคง ณ ที่แห่งนี้ ผมทราบดีว่าชีวิตของตัวเองติดค้างแม่ทั้งสองมากเพียงใด ผมรู้ว่าลมหายใจ ของตัวเองต้องแลกมากับสิ่งใดบ้าง

นั่นทำให้ผมจำต้องใช้ชีวิตให้ดีที่สุด...ไม่ใช่เพื่อตัวของผมเอง แต่เป็นทุกคนที่ผมรัก

(รวมเรื่องสั้น งานเขียนวันแม่แห่งชาติ ปี 2560 : เมล็ดพันธุ์จากแผ่นดินอื่น)

28. จากข้อความที่ว่า “เราสองคนอาจไม่ใช่เมล็ดพันธุ์ที่ถือกำเนิดในแผ่นดินเบื้องหน้า” มีความหมายว่าอย่างไร

1. ชายหนุ่มและแม่เป็นคนรัก กตัญญูต่อแผ่นดินเกิด
2. แม่เป็นคนเลี้ยงดูชายหนุ่มจนมีหน้าที่การงานเจริญก้าวหน้า
3. ชายหนุ่มและแม่ทำอาชีพเพาะเมล็ดพันธุ์ชายจนเป็นที่อาชีพมั่นคง
4. ครอบครัวของชายหนุ่มมาจากผู้อพยพชนกลุ่มน้อยที่เข้ามาในแผ่นดินไทย

พิจารณาเรื่องสั้นนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 29

ผมเปิดโกศทองเหลืองออก จ้องมองเก้าอี้เทาในนั้นอยู่พักหนึ่ง แล้วจึงไปรยมันลงสู่ท้องทะเลกว้างใหญ่ ผุ่นผองหายลับไปในพริบตาเดียว
(รวมเรื่องสั้น งานเขียนวันแม่แห่งชาติ ปี 2560 : เมล็ดพันธุ์จากแผ่นดินอื่น)

29. ข้อความข้างต้น กล่าวถึงพิธีกรรมใด

1. พิธีแปรธาตุ
2. พิธีสามบาท
3. พิธีลอยอังคาร
4. พิธีอุทิศส่วนกุศล

พิจารณาเรื่องสั้นนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 30

ครั้งนั้นผมก้มหน้าก้มตาอดทนจนอาทิตย์ใกล้จะลับดวงที่ขอบฟ้า ฉากสุดท้ายในภาพทรงจำเกิดขึ้นที่ร้านรับซื้อของเก่า แปดสิบเจ็ดบาทนั่นคือจำนวนเงินที่ผมกับแม่แลกมาด้วยหยาดเหงื่อแรงกาย ผมเข้าไปโอบกอดเธอและพึมพายสัญญาว่าจะไม่ทำตัวแบบนี้อีก
(รวมเรื่องสั้น งานเขียนวันแม่แห่งชาติ ปี 2560 : เมล็ดพันธุ์จากแผ่นดินอื่น)

30. ข้อใดเป็นแนวคิดสำคัญของเรื่องเมล็ดพันธุ์จากแผ่นดินอื่น

1. ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี
2. ความฝันอยู่ไม่ไกลถ้ามีใจกล้าคิด กล้าทำ
3. ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น
4. ทุกอย่างของปัญหามีทางออกถ้าเรามีใจศรัทธา

แบบสอบถามความคิดเห็น

แบบสอบถามความคิดเห็น

เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. แบบสอบถามนี้เป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 15 ข้อ
3. คำตอบของผู้เรียนในแบบสอบถามฉบับนี้จะไม่นำไปรวมกับการตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่นำผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ไปใช้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น
4. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

แบบสอบถามความคิดเห็น

เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

ข้อ ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้						
1	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องไม่สับสน					
2	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
3	นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ					
4	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
5	กิจกรรมการเรียนรู้มีความแปลกใหม่และน่าสนใจ					
ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้						
6	นักเรียนมีความสุขและสนใจในการทำกิจกรรมการเรียนรู้					
7	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้					
8	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเพื่อน					
9	นักเรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมแสดงความคิดเห็นระหว่างครูกับเพื่อน					
10	ครูเป็นผู้ชี้แนะการอ่านให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายและทั่วถึง					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ						
11	นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
12	นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์เพิ่มขึ้น					
13	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่มเพื่อน					
14	นักเรียนกล้าที่จะอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น					
15	นักเรียนนำกระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะ ร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันและวิชาอื่น ๆ ได้					

ตารางผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์หนีทานพื้นบ้าน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. สาระสำคัญ				
1.1 ถูกต้องได้ใจความ	+1	+1	+1	1.00
1.2 แสดงความคิดหลักได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
1.3 สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.4 ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	+1	+1	+1	1.00
3. ชิ้นงาน/ภาระงาน				
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 ภาระงาน/ชิ้นงาน มีความเหมาะสมและส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
4. กิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST	+1	+1	+1	1.00
4.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนเหมาะสม และเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการกลุ่ม	+1	+1	+1	1.00
5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์หนึ่ทานพื้นบ้าน (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. สาระสำคัญ				
1.1 ถูกต้องได้ใจความ	+1	+1	+1	1.00
1.2 แสดงความคิดหลักได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
1.3 สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.4 ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	+1	+1	+1	1.00
3. ชิ้นงาน/ภาระงาน				
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 ภาระงาน/ชิ้นงาน มีความเหมาะสมและส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
4. กิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST	+1	+1	+1	1.00
4.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนเหมาะสม และเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการกลุ่ม	+1	+1	+1	1.00
5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. สาระสำคัญ				
1.1 ถูกต้องได้ใจความ	+1	+1	+1	1.00
1.2 แสดงความคิดเห็นหลักได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
1.3 สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.4 ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	+1	+1	+1	1.00
3. ชิ้นงาน/ภาระงาน				
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 ภาระงาน/ชิ้นงาน มีความเหมาะสมและส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
4. กิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST	+1	+1	+1	1.00
4.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนเหมาะสม และเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการกลุ่ม	+1	+1	+1	1.00
5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้น

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. สาระสำคัญ				
1.1 ถูกต้องได้ใจความ	+1	+1	+1	1.00
1.2 แสดงความคิดเห็นหลักได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
1.3 สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.4 ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	+1	+1	+1	1.00
3. ชิ้นงาน/ภาระงาน				
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 ภาระงาน/ชิ้นงาน มีความเหมาะสมและส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
4. กิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST	+1	+1	+1	1.00
4.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนเหมาะสม และเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการกลุ่ม	+1	+1	+1	1.00
5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้น (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
การอ่านเชิงวิเคราะห์

เนื้อหา	ข้อที่	ระดับความคิดเห็น			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
นิทานพื้นบ้าน	1	+1	+1	+1	1.00
	2	+1	+1	+1	1.00
	3	+1	+1	+1	1.00
	4	+1	+1	+1	1.00
	5	+1	+1	+1	1.00
	6	+1	+1	+1	1.00
	7	+1	+1	+1	1.00
	8	+1	+1	0	.67
	9	+1	+1	0	.67
	10	+1	+1	0	.67
ข่าว	11	+1	+1	0	.67
	12	+1	+1	0	.67
	13	+1	+1	+1	1.00
	14	+1	+1	+1	1.00
	15	+1	+1	0	.67
	16	+1	+1	+1	1.00
	17	+1	+1	+1	1.00
	18	+1	+1	+1	1.00
	19	+1	+1	+1	1.00
	20	+1	+1	+1	1.00
	21	+1	+1	+1	1.00
	22	+1	+1	+1	1.00
	23	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
การอ่านเชิงวิเคราะห์ (ต่อ)

เนื้อหา	ข้อที่	ระดับความคิดเห็น			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
บทความ	24	+1	+1	+1	1.00
	25	+1	+1	+1	1.00
	26	+1	+1	+1	1.00
	27	+1	+1	0	.67
	28	+1	+1	+1	1.00
	29	+1	+1	+1	1.00
	30	+1	+1	+1	1.00
	31	+1	+1	+1	1.00
	32	+1	+1	+1	1.00
	33	+1	+1	+1	1.00
	34	+1	+1	+1	1.00
	35	+1	+1	+1	1.00
	เรื่องสั้น	36	+1	+1	+1
37		+1	+1	+1	1.00
38		+1	+1	+1	1.00
39		+1	+1	+1	1.00
40		+1	+1	+1	1.00
41		+1	+1	+1	1.00
42		+1	+1	+1	1.00
43		+1	+1	+1	1.00
44		+1	+1	+1	1.00
45		+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST

ข้อ ที่	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
1	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องไม่ สับสน	+1	+1	+1	1.00
2	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้และเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00
3	นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์อย่างเป็น ระบบ	+1	+1	+1	1.00
4	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00
5	กิจกรรมการเรียนรู้มีความแปลกใหม่และน่าสนใจ	+1	+1	+1	1.00
ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้					
6	นักเรียนมีความสุขและสนใจในการทำกิจกรรมการ เรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
7	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการ เรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
8	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเพื่อน	+1	+1	+1	1.00
9	นักเรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมแสดง ความคิดเห็นระหว่างครูกับเพื่อน	+1	+1	+1	1.00
10	ครูเป็นผู้ชี้แนะการอ่านให้นักเรียนทำกิจกรรมการ เรียนรู้อย่างหลากหลายและทั่วถึง	+1	+1	+1	1.00
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
11	นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
12	นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
13	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่มเพื่อน	+1	+1	+1	1.00
14	นักเรียนกล้าที่จะอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น	+1	+1	+1	1.00
15	นักเรียนนำกระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบชี้แนะร่วมกับการใช้คำถามนำแบบ QUEST ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและวิชาอื่น ๆ ได้	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์การเชิงวิเคราะห์

ข้อที่	คุณภาพของข้อสอบ		แปลผล
	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	
1	.91	.51	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
2	.61	.48	ข้อนี้นำไปใช้ได้
3	.85	.59	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
4	.73	.59	ข้อนี้นำไปใช้ได้
5	.64	.32	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
6	.42	.37	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
7	.42	.24	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
8	.70	.49	ข้อนี้นำไปใช้ได้
9	.73	.80	ข้อนี้นำไปใช้ได้
10	.73	.43	ข้อนี้นำไปใช้ได้
11	.61	.35	ข้อนี้นำไปใช้ได้
12	.21	.01	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
13	.70	.83	ข้อนี้นำไปใช้ได้
14	.73	.61	ข้อนี้นำไปใช้ได้
15	.64	.61	ข้อนี้นำไปใช้ได้
16	.67	.64	ข้อนี้นำไปใช้ได้
17	.64	.64	ข้อนี้นำไปใช้ได้
18	.73	.57	ข้อนี้นำไปใช้ได้
19	.52	.60	ข้อนี้นำไปใช้ได้
20	.64	.41	ข้อนี้นำไปใช้ได้
21	.55	.42	ข้อนี้นำไปใช้ได้
22	.15	-.03	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
23	.82	.33	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
24	.48	.55	ข้อนี้นำไปใช้ได้
25	.33	.47	ข้อนี้นำไปใช้ได้
26	.70	.82	ข้อนี้นำไปใช้ได้

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์การเชิงวิเคราะห์ (ต่อ)

ข้อที่	คุณภาพของข้อสอบ		แปลผล
	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	
27	.64	.44	ข้อนี้นำไปใช้ได้
28	.52	.58	ข้อนี้นำไปใช้ได้
29	.30	.29	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
30	.48	.43	ข้อนี้นำไปใช้ได้
31	.55	.71	ข้อนี้นำไปใช้ได้
32	.58	.59	ข้อนี้นำไปใช้ได้
33	.42	.68	ข้อนี้นำไปใช้ได้
34	.52	.70	ข้อนี้นำไปใช้ได้
35	.39	.34	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
36	.73	.50	ข้อนี้นำไปใช้ได้
37	.21	-.10	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
38	.24	.53	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
39	.24	.51	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
40	.55	.84	ข้อนี้นำไปใช้ได้
41	.58	.72	ข้อนี้นำไปใช้ได้
42	.67	.61	ข้อนี้นำไปใช้ได้
43	.48	.03	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
44	.33	.11	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
45	.48	.34	ข้อนี้นำไปใช้ได้

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่ผ่านการเรียนเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์มาแล้ว จำนวน 33 คน และได้คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2, 4, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 40, 41, 42 และ 45 แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 พบว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

คนที่	ก่อนการจัดการเรียนรู้ (30)	หลังการจัดการเรียนรู้ (30)	คนที่	ก่อนการจัดการเรียนรู้(30)	หลังการจัดการเรียนรู้ (30)
1.	12	21	18.	12	18
2.	25	27	19.	21	28
3.	15	17	20.	9	21
4.	7	19	21.	14	25
5.	15	23	22.	9	21
6.	12	16	23.	8	24
7.	19	22	24.	13	18
8.	15	20	25.	9	21
9.	8	17	26.	17	19
10.	24	28	27.	15	22
11.	15	23	28.	18	22
12.	10	23	29.	15	21
13.	15	24	30.	8	22
14.	22	24	31.	10	22
15.	17	24	32.	12	24
16.	14	25	33.	19	27
17.	21	26			

จากตารางที่ 19 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้มีคะแนนค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 22.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 3.17 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 14.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 4.84

รายการอ้างอิง

- Adler, M. J., and Van, D. C. (1972). **How to Read a Book**. New York: Simon and Schuster.
- Ajideh, P. (2003). Schema theory-based pre-reading tasks: A neglected essential in the ESL reading class. **The reading matrix**, *April 2003*(3), 1.
- Araujo, J. E. (2016). Guided reading and other reading approaches. Retrieved from www.mrsjudyaraujo.com/different-approaches-to-teaching-reading
- Avalos, M., Plasencia, A., Chavez, C., and Rascon, J. (2007). Modified guided reading: Gateway to English as a second language and literacy learning. **Reading teacher**, 61(4), 318-329.
- Barkhuizen, G. (2002). "The QUEST for an approach to guided critical reading and writing". (Department of Applied Language Studies and Linguistics). University of Auckland. New Zealand.
- Biddulph, J. (2002). **The guided reading approach: Theory and research**. New Zealand: Learning Media.
- Bloom, B. S. (1956). **Taxonomy of Education Objectives Handbook I: Cognitive Domain**. New York: David McKay Company.
- Bosnak, A. (2011). "Fostering the development of analytical and critical thinking skills in an undergraduate reading course". (Department of America Culture and Literature). Fatih University. Istanbul.
- Boyles, N. (2013). Closing in on close reading. **Closing-in-on-Close-Reading**, 70(4), 36-41.
- Common Core State Standards (CCSS). (2013). **Guide to creating question for close for close analytic reading**. Californis: California Department of Education.
- Farrall, M. L. (2012). **Reading assessment: Linking language, literacy, and cognition**. Hoboken, NJ: John Wiley and Sons.
- Fountas, I. c., and Pinnell, G. S. (2013). Guided reading: The romance and reality. **Reading teacher**, 66(4), 1-20.

- Holbert, R., M. G., (2019). **Quick Fix: Using the circle Question Format to Promote Pre-reading for Individual and Collaborative Critical Thinking**. Ohio: Wright state university.
- Lenz, C., and Guastello, E. F. (2005). Accountability: Guided reading kidstations. **The reading teacher**, 59(2).
- Long, M. (2012). **The effects of explicit analytical reading skills instruction on the ability to solve mathematical problem in a written format in a third-grade classroom**. USA: University of Arkansas. T. G. Smith.
- Miller, W. H. (1990). **Reading comprehension activities kit: Ready-to-use techniques and worksheets for assessment and instruction**. N.Y.: Center for Applied Research in Education.
- Nakanishi, T. (2014). **A meta-analysis of extensive reading research**. Doctor of Education, Temple University.
- Nasrollahi, M., Ali,, Krish, P., and Noor, N. (2015). Identifying the Critical Reading Strategies Employed by Iranian EFL Learners. **International J. Soc. Sci. & Education**, 5(2), 360-373.
- O'Malley, J. M., and Pierce, L. V. (1996). **Authentic assessment for English language learners : Practical approaches for teachers**. New York: Addison-Wesley.
- Palincsar, A. S. (1998). Social constructivist perspective on teaching learning. **Annual Review of Psychology**, February 1998(49), 345-375.
- Pressley, M. (1998). **Reading instruction that works: The case for balanced teaching**. New York: The Guilford Press.
- Rumelhart, D. E. (1985). **Schemata: The Building Blocks of Cognition**. John Guthrie (Ed.) **Comprehension and Reading Research Reviews**. International Reading Association.
- Skills team University of Hull. (n.d.). Critical thinking. Retrieved from <http://libguides.Hull.ac.uk/skills>
- Thompson, V. (2019). What Is an Analytical Reading? Retrieved from www.penandthepad.com/analytical-reading-12215895.html
- Vygotsky, L. S. (1987). **The collected works of L S Vygotsky**. (Vol. 1). New York: Plenum Press.

Wilson, N. S., Grisham, D. L., and Smetana. (2009). Investigating content area teachers' understanding of a content literacy framework : A yearlong professional development initiative. *Journal of adolescent & adult literacy*, 52(8), 708-718.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

_____. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

_____. (2557). **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2563). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จุดเน้นและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2564**. กรุงเทพมหานคร.

การุณินันท์ รัตนแสนวงษ์. (2555). **การอ่านและการเขียนเชิงวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: แสงจันทร์การพิมพ์.

กิตติพงษ์ แบลิว. (2561). "การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์บทอ่านร้อยแก้วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้น ร่วมกับกลวิธีแผนภูมิความหมาย". (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กุสุมา รักษาณิและคณะ. (2533). **หนังสือเรียนภาษาไทย ทักษะสื่อสาร 1**. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). **การคิดเชิงวิเคราะห์**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: ชัคเชสมิเดีย.

เกศินี ปุงปีแก้ว. (2557). "การใช้เทคนิคจิกซอร์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนเชิงวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2". (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จิรววัฒน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ. (2556). **การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

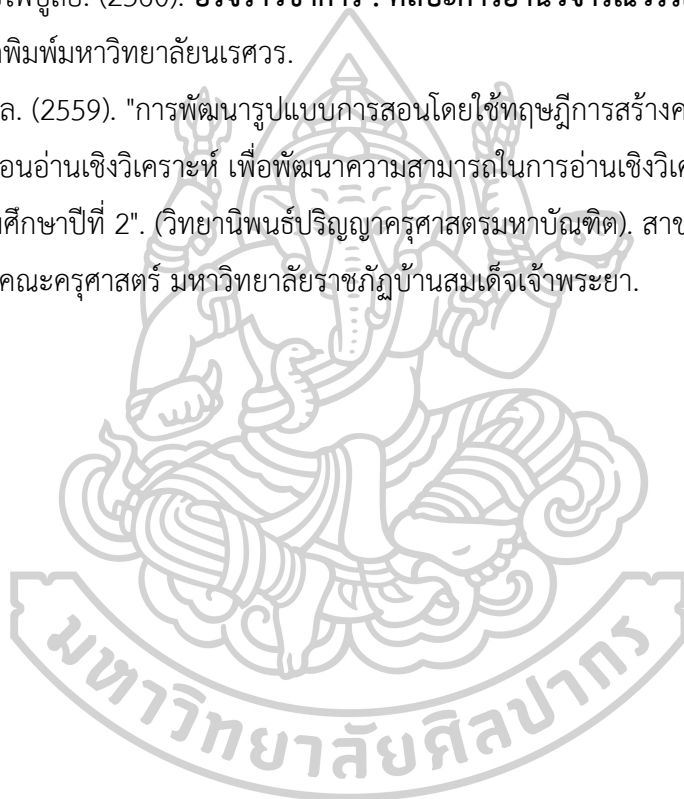
ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **เทคนิคการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: บุรพาสาน์

- ชนาธิป พรกุล. (2555). **การออกแบบการสอน การบูรณาการการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชยพร กระจ่างทอง. (2552). "การพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น". (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลัก การสอน และเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2543). **รายงานวิจัยเรื่องระบบบริหารจัดการเพื่อการจัดสรรทรัพยากรสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน 12 ปี ที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). **การอ่านวิเคราะห์และวิจารณ์สาร. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 5 การอ่าน**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ดวงใจ ไทยอุบล. (2554). **ทักษะการเขียนภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพย์สุนทร อนันต์บุตร. (2542). **การอ่านเพื่อการวิเคราะห์**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิตินา แคมมณี และคณะ. (2544). **วิทยาการด้านการคิด**. กรุงเทพมหานคร: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป.
- ธนชพร ภู่มพชาติ. (2555). "ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบเหตุและผลที่มีต่อความสามารถในการให้เหตุผลและการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1". (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นริศรา ชยธวัช. (2563). "การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2". (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เนตรนภา สวยสี. (2560). "การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ QUEST สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ". (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). สุวีริยาสาส์น: กรุงเทพมหานคร.
- _____. (2554). **การพัฒนาการสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: เจเนซิส เอ็ดดูเคชั่น.

- ปวีณสุดา ขยันการ. (2561). "การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST". (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ผกาศรี เย็นบุตร. (2542). **การอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พรทิพย์ แข็งขันและชยพร กระจ่างทอง. (2553). **โมดูล 2 การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ. ในคู่มือฝึกอบรบภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (55-115)**. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรราวลัย อินทร์สุข. (2560). "การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ โดยบูรณาการแนวคิดการอ่านแบบชี้แนะกับกลวิธีความสัมพันธ์ของคำถามและคำตอบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย". (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). **วิธีวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม.
- รีณฤทัย สัจจพันธุ์. (2557). **การสังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-8**. (พิมพ์ครั้งที่ 12). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2543). **เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วัชรพล วิบูลยศรีน. (2561). **วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2554). **เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้แก้ย่นิดเดียว**. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร: นวสาส์นการพิมพ์.
- สกุรัตน์ เจริญอินทร์พรหม. (2561). "การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กลวิธี SQP2RS ร่วมกับแผนผังความคิด". (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2563). **รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ประจำปีการศึกษา 2562**. Retrieved from www.niest.or.th
- สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2557). **การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

- _____. (2560). **เรียนรู้เข้าใจวรรณคดีไทยของชาติ**. กรุงเทพมหานคร: เอกพิมพ์ไท จำกัด.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). **การแถลงข่าวผลการประเมิน PISA 2018**. Retrieved from <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-12/>
- สมเจตน์ พันธุ์พรหม. (2560). "การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย". (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรัตนนคร.
- สมบัติ จำปาเงินและสำเนียง มณีกาญจน์. (2548). **กลเม็ดการอ่านให้เก่ง**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ผ่องแผ้วการพิมพ์.
- สมพิศ คูศรีพิทักษ์. (2536). **กระบวนการอ่านเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ**. (พิมพ์ครั้งที่ 15). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **เทคนิคการอ่าน เล่มที่ 2 : การอ่านเพื่อเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2563). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563**. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)**. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). **แนวทางการพัฒนาและประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สิริธร สุขเจริญ. (2561). "การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้". (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุนันท์ อัญชลินกุล และคณะ. (2553). **คู่มือฝึกอบรมภาษาไทยและบูรณาการ: ระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

- สุวดี ภูประดิษฐ์. (2546). **เอกสารประกอบการสอนวิชา ทย.211 การอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2557). **กลยุทธ์ การสอนคิดสังเคราะห์**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- ไสว พิภขาว. (2546). **การคิดเชิงวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์. (2555). **หน่วยที่ 10 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความถนัดในการอ่านและการเขียน. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาเครื่องมือวัดด้านพุทธิพิสัย หน่วยที่ 8-15**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อรจิรา อัจฉริยไพบุลย์. (2560). **อรรถวิชาการ : ศิลปะการอ่านวิจารณ์วรรณกรรม**. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อานันท์ สุชิตกุล. (2559). "การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองร่วมกับการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2". (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายนพรัตน์ รัตนวิชัย
วัน เดือน ปี เกิด	29 กันยายน 2536
สถานที่เกิด	จังหวัดบุรีรัมย์
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2554 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองกี่พิทยาคม อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2560 สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พ.ศ. 2561 ศึกษาต่อระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	505/5 ซอยอิสรภาพ 42 ถนนอิสรภาพ แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร 10600

